

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Smlouva o dílo ve výstavbě

Vedoucí bakalářské práce

Mgr. Jiří Písečka

Autor

Denisa Vobejdová

2009

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Denisa VOBEJDOVÁ**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Smlouvy o dílo ve výstavbě.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je analyzovat právní vztahy vznikající ze smluv o dílo ve výstavbě se zaměřením na praktické problémy z těchto závazků vznikající a dále komparace české právní úpravy předmětných institutů s právním stavem ve vybraném státě Evropské unie.

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Smlouva o dílo ve výstavbě dle občanského zákoníku
3. Smlouva o dílo ve výstavbě dle obchodního zákoníku
4. Řešení sporů ze smluv o dílo
5. Právní úprava smlouvy o dílo ve vybraném členském státě EU
6. Výzkum sledovaných objektů
7. Závěr
8. Přehled literatury
9. Přílohy

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 50-60 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

1. Občanský zákoník - komentář, C. H. Beck.
2. Obchodní zákoník - komentář, C. H. Beck
3. Občanský soudní řád - komentář, C. H. Beck.
4. Fessler, V. sr: Kupní smlouva a smlouva o dílo podle německého práva
5. Pražák, Z.: Smlouva o dílo podle obchodního zákoníku [praktická příručka]
6. Příslušná legislativa vybraného členského státu EU
7. Další odborná literatura a současná periodika zabývající se tématem

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jiří Písečka
Katedra práva

Datum zadání bakalářské práce: 12. února 2008

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2009

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
370 05 České Budějovice
IČ 600 76 658, DIČ CZ60076658

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 14. března 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci na téma „Smlouva o dílo ve výstavbě“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů uvedených v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách. Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

V Českých Budějovicích dne 7.9. 2009

.....
Denisa Vobejdová

Poděkování

Touto cestou chci poděkovat všem, kteří mi pomáhali a podporovali mě při vzniku této práce. Zejména děkuji panu Mgr. Jiřímu Písečkovi, vedoucímu mé bakalářské práce, který se mi dostatečně věnoval a podával mi po celou dobu odborné a cenné rady.

Obsah	Str.
1. Úvod	8
1.1 Cíle a použitá metodika.....	9
1.1.1 Dílčí cíle.....	9
1.1.2 Pracovní hypotézy.....	9
1.1.3 Metody a techniky zpracování.....	10
 2. Smlouva o dílo ve výstavbě v občanském zákoníku	10
2.1. Dílo, využití smlouvy o dílo.....	10
2.2. Forma smlouvy a její podstatné části.....	11
2.3. Náklady související s provedením díla.....	11
2.4. Poddodavatelé.....	11
2.5. Věci určené k provedení díla.....	11
2.6. Cena za dílo.....	12
2.7. Zhotovení věci na zakázku.....	12
2.8. Oprava a úprava věci.....	14
2.9. Spotřebitelské smlouvy ve vztahu na smlouvu o dílo na invest. výstavbu.....	14
 3. Úprava smlouvy o dílo ve výstavbě v obchodním zákoníku	15
3.1. Dílo, využití smlouvy o dílo.....	16
3.2. Forma smlouvy, podstatné části smlouvy, doba plnění.....	18
3.3. Náklady provádění díla.....	19
3.4. Poddodavatelé.....	20
3.5. Věci určené k provedení díla.....	21
3.6. Vlastnické právo ke zhotovení věci.....	22
3.7. Nebezpečí škody.....	23
3.8. Cena za dílo a její placení.....	23
3.9. Kontrola provádění díla.....	25
3.10. Spolupůsobení objednatele, zařízení staveniště.....	25
3.11. Stavební deník.....	26
3.12. Splnění závazků provést dílo.....	27

4. Řešení sporů ze smluv o dílo	28
4.1. Rozhodčí smlouva a doložka	29
4.2. Výhody rozhodčího řízení	29
4.3. Rizika rozhodčích sporů	30
5. Komparace německého a českého práva	31
5.1. Právní úprava smlouvy o dílo v SRN	31
6. Výzkum sledovaných objektů	35
6.1. Zpracování primárních dat	35
6.2. Zodpovězení hypotéz	44
7. Závěr	47
7.1. Summary	49
8. Přehled literatury	50
9. Přílohy	51

1. Úvod

Smlouva o dílo je nejdůležitějším právním dokumentem v realizačním procesu výstavby. V ČR je smlouva upravena jednak v OZ v § 631 a násl. a rovněž v OBCHZ v § 536 a násl. Smlouva o dílo je smluvním typem, který z hlediska své důležitosti stojí v obchodním zákoníku hned za smlouvou kupní.

Pokud bychom zkoumali smlouvu o dílo z hlediska historického a z hlediska římskoprávního, dozvěděli bychom se, že smlouva o dílo byla od kupní tzv. tržové smlouvy dosti vzdálená, dále byla těsně spojena se smlouvou námezdní a nájemní. Termín *locatio conductio* označoval tyto tři smlouvy, které měly společné, že za peněžní úplatu se poskytuje nikoliv věc, jako při trhu, ale užívání nebo používání věci, práce, nebo výsledek práce, dílo.

Smlouvu o dílo charakterizovala, že má za předmět nikoli práci, ale výsledek práce.

Toto kritérium převzalo i socialistické občanské právo.

Od smlouvy pracovní se smlouva o dílo odlišovala tím, že předmětem smlouvy pracovní je konání práce podle pokynů zaměstnavatele, ale u smlouvy o dílo jde o výkon směřující k určitému výsledku, jehož dosažením je smlouva splněna.

U smlouvy o dílo jde o dodávku materializované práce, u smlouvy pracovní jde o dodávku práce živé.

Náš nový obchodní zákoník to vyjadřuje v § 536 odst. 2: „kde za výčtem předmětů, jež jsou považovány za dílo, obsahuje obecnou klausuli „nebo hmotně zachycený výsledek jiné činnosti“ (Pelikánová, 2001)

1.1 Cíle a použitá metodika

Cílem bakalářské práce je analyzovat právní vztahy vznikající ze smluv o dílo ve výstavbě se zaměřením na praktické problémy z těchto závazků vznikající a dále komparace české právní úpravy předmětných institutů s právním stavem ve vybraném státě Evropské unie.

2.1 Dílčí cíle

Cíl 1: Vysvětlení a rozbor právních vztahů vznikajících při provádění díla ve výstavbě

Cíl 2: Komparace české právní úpravy předmětných institutů s právním stavem ve vybraném státě Evropské unie

Cíl 3: Analýza právních vztahů vznikajících ze smlouvy o dílo u vybraných stavebních společností

Cíl 4: Praktické problémy vznikající při realizaci díla ve výstavbě.

2.2 Pracovní hypotézy

Ve vztahu k výše uvedeným cílům, byly stanoveny tyto hypotézy. Hypotézy mají být vlastním výzkumem v terénu potvrzeny či vyvráceny.

Dílčí cíl C1:

H1: Smlouvy o dílo ve výstavbě mají v rámci právní úpravy smlouvy o dílo svá významná specifika

Dílčí cíl C2:

H2: Německá právní úprava smlouvy o dílo je odlišná od české právní úpravy .

Dílčí cíl C3:

H3.1. : Stavební společnosti nedodržují při uzavírání smluv se spotřebiteli právní předpisy stanovené na jejich ochranu.

H3.2.: Stavební společnosti využívají při uzavírání smluv o dílo specializovanou právní pomoc.

Dílčí cíl C4:

H4: Z právních vztahů ve výstavbě vznikají spory st. společností s objednateli z důvodu nevhodně sestavené smlouvy o dílo.

1.1.3 Metody a techniky zpracování

1. Studium odborné literatury a zjišťování dat ze sekundárních zdrojů.
2. Sběr dat – zjišťování praktických problémů z těchto závazků vznikajících
3. Sestavení profilu jednotlivých smluv
4. Analýza právních vztahů vznikajících ze smluv o dílo
5. Zjištění, jakým směrem se vývoj tohoto smluvního typu ubíral, co by bylo dobré na stávající úpravě změnit, jakým způsobem a proč.

2. Smlouva o dílo ve výstavbě v občanském zákoníku

Občanský zákoník upravuje smlouvu o dílo v § 631 – 656 a definuje ji jako smlouvu o dílo, kde se zhotovitel zavazuje objednateli provést dílo za sjednanou cenu na své nebezpečí. (Občanský zákoník, 2008)

Právní úprava v občanském zákoníku zahrnuje jednak obecné podmínky provádění díla v § 631-643 a jednak zvláštní podmínky pro zhotovení věci na zakázku a pro opravu a úpravu věci v § 644-656. V ČR je smlouva upravena v OZ v § 631 a násl. jednak v OBCHZ v § 536 a násl. (Štenglová, 1995)

„Náš občanský zákoník nijak pojem díla nevymezuje a bezpochyby proto dovoluje široké pojetí. Obchodní zákoník je však až nepříjemně jasný a zřejmě určité závazky postrádající hmotně zachycený výsledek zůstávají mimo tuto úpravu. Uvedené srovnání vede k úvaze, zda trend k rozšíření smlouvy o dílo neodpovídá lépe potřebám současné ekonomiky“ (Pelikánová, 2001)

2.1. Dílo, využití smlouvy o dílo

Občanský zákoník nevymezuje, které činnosti mohou být dílem. Dílem může být jakákoliv činnost, jejíž provádění nespadá pod úpravu jiného smluvního typu.

Občanský zákoník prohlašuje za dílo zhotovení věci na zakázku a opravu či úpravu věci.,,Vzhledem tomu, že úprava kupní smlouvy v občanském zákoníku nezahrnuje případy, kdy se prodává věc, která má být teprve vyrobena, je hranice mezi kupní smlouvou a smlouvou o dílo ostrá a není tedy nutno řešit kolizní případy.“ (Pelikánová, 2001)

2.2 Forma smlouvy a její podstatné části

Občanský zákoník nepředepisuje pro smlouvu o dílo písemnou formu. Pokud nedojde k provedení díla na počkání, je zhotovitel povinen vydat objednateli písemné potvrzení o převzetí objednávky. Pojmem objednávka je označen návrh smlouvy, který předkládá objednatel. V potvrzení musí být uvedeno označení předmětu díla, jeho rozsah, jakost, cena za provedení díla a doba provedení díla. K podstatným částem smlouvy patří určení účastníků smlouvy, závazek zhotovitele provést dílo na své nebezpečí, závazek objednatele zaplatit za něj sjednanou cenu a určení předmětu plnění tj. díla. Občanský zákoník považuje sjednání ceny a určení doby provedení díla za pravidelné náležitosti smlouvy, pokud nejsou sjednány, nezpůsobuje to neplatnost smlouvy. Jestliže není sjednána doba plnění a není stanovena právním předpisem, je zhotovitel povinen dle ust. § 563 OZ provést dílo prvního dne poté, kdy jej objednatel o plnění požádal. (Štenglová, 1995)

2.3 Náklady související s provedením díla

Občanský zákoník přiznává v ust. § 634 OZ zhotoviteli právo na poskytnutí přiměřené zálohy a to ve dvou případech. Je to tehdy, když je dílo prováděno po částech nebo vyžaduje-li provedení díla značné náklady. Zhotovitel může požádat poskytnutí zálohy, i když nebyla ve smlouvě sjednána. (Štenglová, 1995)

2.4 Poddodavatelé

Podle § 633 odst. 2 OZ může zhotovitel svěřit provedení díla poddodavateli, pokud to smlouva nezakazuje a pokud z povahy díla nevyplývá něco jiného. (Občanský zákoník, 2008)

2.5 Věci určené k provedení díla

Dle ust. § 637 OZ se počítá s tím, že materiál pro provedení objednaného díla může podle smlouvy také dodat objednatel. Pokud má objednatelem dodaný

materiál nedostatky, které brání řádnému vyhotovení díla, je zhotovitel povinen na to objednatele upozornit bez zbytečného odkladu. Stejnou povinnost má zhotovitel, pokud ho žádá objednatel, aby dílo bylo provedeno podle pokynů, které nejsou vhodné. Jestliže objednatel trvá na objednávce i přes upozornění zhotovitele, zhotovitel může od smlouvy odstoupit. V praxi je vždy účelné dohodnout způsob vypořádání mezi účastníky v případě odstoupení ve smlouvě. (Občanský zákoník, 2008)

2.6 Cena za dílo

Cena za dílo se sjednává dohodou, pokud ji nestanoví zvláštní předpisy § 634 odst. 1 OZ. Pokud není cena sjednána, ani stanovena zvláštními předpisy, je objednatel povinen zaplatit zhotoviteli cenu přiměřenou. Podle § 635 odst. 1 OZ byla-li cena stanovena dle rozpočtu, nesmí být bez souhlasu objednatele zvýšena. Náklady nezahrnuté do rozpočtu může zhotovitel účtovat objednateli pouze tehdy, pokud je objednatel písemně schválil, nebo dodatečně objednal. (Štenglová, 1995)

Pokud došlo v době od uzavření smlouvy do jejího splnění ke změně cenového předpisu, podle kterého byla cena dohodnuta, je zhotovitel na to povinen objednatele bez prodlení písemně upozornit a oznámit mu novou cenu. Objednatel je oprávněn po oznámení nové ceny od smlouvy odstoupit. Neodstoupí-li, je povinen zaplatit zhotoviteli cenu novou. Jestliže objednatel odstoupí od smlouvy, je povinen zaplatit zhotoviteli částku, podle původně dohodnuté ceny, pouze měl-li z částečného plnění majetkový prospěch. Dle ust. § 636 není-li cena při uzavření smlouvy sjednána pevnou částkou, musí být určena alespoň odhadem. Dále se postupuje stejně jako v § 635 odst. 3-4. Objednatel je oprávněn po oznámení nové ceny od smlouvy odstoupit. Neodstoupí-li, je povinen zaplatit zhotoviteli cenu novou. Jestliže objednatel odstoupí od smlouvy, je povinen zaplatit zhotoviteli částku, podle původně dohodnuté ceny, pouze měl-li z částečného plnění majetkový prospěch. Odstoupením od smlouvy není dotčeno právo objednatele na náhradu škody. Pokud neodstoupí objednatel od smlouvy bez zbytečného odkladu, je povinen zaplatit za poskytnutou službu nově určenou vyšší cenu. (Štenglová, 1995)

2.7 Zhotovení věci na zakázku

Při zhotovení věci na zakázku vznikne objednateli právo, aby mu zhotovitel podle jeho objednávky věc zhotovil, a povinnost zaplatit zhotoviteli cenu za zhotovení věci.

(Občanský zákoník, 2008)

Pokud je dílem zhotovení věci na zakázku, uplatní se pro odpovědnost zhotovitele za vady ustanovení § 645 až 649 OZ. Podle těchto ustanovení je zhotovitel odpovědný jak za vady, která má zhotovená věc, teda i stavba, při převzetí objednatelem, tak i za vady, které se vyskytnou v záruční době. Občanský zákoník pro zhotovení věci stanoví zákonnou záruku. Z ustanovení § 499 OZ vyplývá, co lze považovat za vadu.

Dle ust. § 499 OZ: „kdo přenechá jinému věc za úplatu, odpovídá za to, že věc v době plnění má vlastnosti výslovně vymíněné nebo obvyklé, že je ji možno použít podle povahy a účelu smlouvy nebo podle toho, co účastníci ujednali, a že věc nemá právní vady.“

Dále je dílo rovněž dle § 499 vadné, pokud zhotovitel při jeho provádění nedodržel závaznou technickou normu, kterou byl povinen dodržet. Zhotovitel odpovídá za vady díla, jen tehdy, pokud na vady materiálu či nevhodnost pokynů objednatele neupozornil. Záruční doba u věcí zhotovených na zakázku je šest měsíců a počíná běžet od převzetí věci. Pokud objednatel převzal věc po dni, do které měl věc převzít, běží mu záruční doba ode dne, kdy měl povinnost věc převzít. Podle § 646 odst. 2 občanského zákoníku u věcí, které jsou určeny k delšímu používání, stanoví zvláštní předpisy záruční dobu delší než šest měsíců. Zhotovitel musí vydat objednateli záruční list s vyznačením záruční doby. Jinou záruční dobu stanoví občanský zákoník pro stavby (§ 646 odst.3) a to tři roky, u některých částí staveb může být záruční doba kratší, nejméně však osmnáct měsíců. Práva z odpovědnosti za vady musí objednatel reklamovat v záruční době, jinak mu práva z odpovědnosti za vady zaniknou. Doba od uplatnění práva ze záruky až do odstranění vady se do záruční doby nepočítá. Zhotovitel je povinen vydat objednateli potvrzení o době reklamace a o provedení opravy s dobou jejího trvání. Způsob vypořádání práv z odpovědnosti za vady určuje občanský zákoník v § 648. Pokud se jedná o vadu, kterou lze odstranit, má objednatel právo na bezplatné odstranění vady. Zhotovitel je povinen odstranit vadu bez zbytečného odkladu.

Jedná-li se o vadu, kterou nelze odstranit a která brání dalšímu používání věci nebo jedná-li se o vadu, která se opětovně vyskytuje po opravě, má objednatel právo na zrušení smlouvy. Pokud jde o vadu neodstranitelnou, která však nebrání řádnému užívání věci podle objednávky, má objednatel právo na přiměřenou slevu. (Občanský zákoník, 2008)

2.8 Oprava a úprava věci

Jedná-li se o opravu či úpravu věci, vznikne objednateli právo, aby mu zhotovitel podle jeho objednávky provedl opravu nebo úpravu věci a zhotoviteli právo na zaplacení ceny za opravu či úpravu.

Podle § 652 OZ je oprava věci činnost, kterou se zejména odstraňují vady věci, následky jejího poškození nebo účinky jejího opotřebení. Úpravou věci je činnost, kterou se zejména mění povrch věci nebo její vlastnosti. (Občanský zákoník, 2008)

Pro opravu a úpravu věci platí, že zhotovitel odpovídá, jak za vady, které má provedená opravená či upravená věc při převzetí, tak za vady, které se vyskytnou v záruční době. Zhotovitel odpovídá za vady, jejichž příčinou je vadnost věci, která má být opravena či upravena nebo nevhodnost pokynů objednatele jen tehdy, pokud

na vadnost či nevhodnost pokynů, které mohl zjistit, objednatel neupozornil. Záruční doba trvá tři měsíce, může být kratší i delší, pokud tak stanoví zvláštní předpisy nebo prohlášení zhotovitele.

U stavebních prací stanoví občanský zákoník záruční dobu na osmnáct měsíců. Pokud je věc opravena či upravena vadně, má objednatel právo na bezplatné odstranění vady, a to v dohodnuté lhůtě. Jestliže vadu nelze odstranit, nebo není zhotovitelem odstraněna v dohodnuté lhůtě, anebo pokud se vada vyskytne znovu, má objednatel právo na zrušení smlouvy nebo na přiměřené snížení ceny opravy či úpravy.

(Štenglová, 1995)

2.9 Spotřebitelské smlouvy ve vztahu na smlouvu o dílo na investiční výstavbu

Spotřebitelské smlouvy jsou nově zakotveny v § 52 až 65 občanského zákoníku jeho novelizací zákonem č. 367/2000 Sb. s účinností od 1.1. 2001. Spotřebitelská smlouva je v občanském zákoníku vymezena tak, že zahrnuje rovněž smlouvu o dílo, jejímž předmětem je zhotovení věci na zakázku nebo stavba v rámci investiční výstavby, pokud jsou smluvními stranami podnikatelský subjekt jako dodavatel a spotřebitel jako objednatel. Spotřebitelská smlouva může být uzavřena na dálku bez současné fyzické přítomnosti smluvních stran, tímto způsobem nemůže být uzavřena smlouva na výstavbu a na prodej nemovitosti. Ustanovení o smlouvách sjednávaných podle § 53 odst.2 až 9 a § 53a se nevztahují na smlouvy uzavírané na výstavbu či prodej nemovitosti. Okruh smluv, na něž se

nevztahuje ustanovení chránící spotřebitele je vymezen podle různých kritérií (podle předmětu, charakteru plnění, podle způsobu a prostředků využitých k uzavření smlouvy).

Ustanovení § 55 a 56 občanského zákoníku o spotřebitelských smlouvách znamená zvýšení ochrany spotřebitele a týká se všech spotřebitelských smluv, jejímž předmětem je výstavba, prodej, nájem, další práva k nemovitosti, včetně oprav a dodávek zařízení. (Tomančáková, 2008)

Podle § 55 se smluvní ujednání spotřebitelských smluv nemohou odchýlit od zákona v neprospěch spotřebitele. Dále se spotřebitel nemůže vzdát práv, které mu zákon poskytuje a nebo jinak zhoršit své postavení, která v rozporu s právem. V § 56 OZ se vychází s principu ochrany dobré víry, na které navazuje výčet zakázaných ujednání. Porušením těchto ujednání je důvodem relativní neplatnosti smlouvy, které se může dovolat spotřebitel ve tříleté promlčecí době. (Občanský zákoník, 2008)

3. Úprava smlouvy o dílo ve výstavbě v obchodním zákoníku

Smlouvu o dílo řadíme mezi relativní obchody, to znamená, smlouva o dílo se bude řídit obchodním zákoníkem, pokud se bude jednat o závazkový vztah mezi podnikateli, pokud je při jeho vzniku s přihlédnutím ke všem okolnostem zřejmé, že se týká jejich podnikatelské činnosti (srov. § 261 odst. 1 OBCHZ). Úprava v obchodním zákoníku se bude využívat i v závazkových vztazích podle § 261 odst. 2 OBCHZ. (www.epravo.cz)

§ 261 odst. 2 je upraven v OBCHZ takto: „Touto částí zákona se řídí rovněž závazkové vztahy mezi státem nebo samosprávnou územní jednotkou a podnikateli při jejich podnikatelské činnosti, jestliže se týkají zabezpečování veřejných potřeb, K tomuto účelu se za stát považují i státní organizace, jež nejsou podnikateli, při uzavírání smluv, z jejichž obsahu vyplývá, že jejich obsahem je uspokojování veřejných potřeb.“ (Obchodní zákoník, 2008)

.

Smlouva o dílo je vedle kupní smlouvy jednou ze dvou základních smluvních typů, které jsou využívány, jak v podnikatelských, tak v nepodnikatelských vztazích.

Kupní smlouva a smlouva o dílo jsou smluvní typy, které na sebe navazují a v podnikatelských vztazích se někdy do určité míry překrývají. Překrývají se tam, kde předmětem plnění ze smlouvy je zhotovení věci.

Proto obchodní zákoník všude, kde je to možné, úpravu obou smluvních typů sjednocuje nebo se alespoň snaží o co nejmenší odchylky. Výrazné je to zejména v úpravě odpovědnosti za vady, u které je úprava smlouvy o dílo často řešena odkazy na úpravu odpovědnosti za vady u smlouvy kupní. Obchodní zákoník upravuje smlouvu o dílo v § 536-565. Smlouva o dílo je definována jako smlouva, ve které se zhotovitel zavazuje, že pro objednatele provede určité dílo a objednatel se zavazuje za provedení díla zaplatit. (Štenglová, 1995)

Smlouva o dílo je smluvním typem, který z hlediska důležitosti stojí v obchodním zákoníku hned za kupní smlouvou. Ve srovnání s hospodářským zákoníkem, který konstruoval smluvní typy na principu tzv. dodávky sjednocující smluvní typy, kde se dodávaly věci, se smlouvami, jimiž se dodávají činnosti, znamenající posun hranice oddělující smlouvy. Touto hranicí se stává předmět závazkového vztahu, jímž může být buď dare (tedy závazek něco dát), nebo facire (závazek něco konat). (Pelikánová, 2001)

3.1. Dílo, využití smlouvy o dílo

Důsledek činnosti, která je dílem, označuje obchodní zákoník jako předmět díla. Obchodní zákoník obsahuje v § 536 odst. 2 jednak souhrn nejčastějších činností, které jsou dílem, jednak obecnou definici díla, pod kterou lze zařadit výčet činností v zákoně výslovně neuvedených.

Nejtypičtější činnosti, které jsou dílem, uvádí obchodní zákoník jsou:

- Zhotovení určité věci, pokud nespadá pod kupní smlouvu
- Montáž
- Údržba
- Úprava určité věci
- Oprava určité věci

Zhotovení určité věci se může podle okolností provádět jak na základě smlouvy o dílo, tak i na základě kupní smlouvy.

Obchodní zákoník rozlišuje obě smlouvy vcelku jednoznačně. K tomu účelu přejímá v § 410 ObchZ kritérium z Úmluvy OSN o mezinárodní koupi zboží z roku 1980: Smlouva je považována za kupní i v případě, že prodávané zboží má být teprve vyrobeno. Není považována za kupní, jestliže strana, které má být zboží dodáno, je zavázána předat druhé straně podstatnou část věcí, které jsou potřebné k výrobě zboží, nebo jestliže závazek této strany zahrnuje montáž. Dalšími hledisky je povaha plnění strany dodávajícího. Jestliže se zhotovitel zavazuje především k činnosti, tedy jestliže *facere* převažuje výrazně nad *dare*, nejedná se o kupní smlouvu, ale o smlouvu o dílo. Pokud je součástí závazku montáž, tzn. umístění věcí, strojů, přístrojů a jejich instalace tak, aby mohly být uvedeny do provozu, jedná se také o smlouvu o dílo.

K lepšímu porozumění pojmu montáž, který ObchZ nikterak nevymezuje, může posloužit definice obsažená v § 315 zrušeného hospodářského zákoníku, jenž definoval smlouvu o dodávce montáže: „...dodavatel se zavazuje umístit a sestavit stroje, zařízení, jejich soubor nebo konstrukce na sjednaném místě tak, aby byly schopny provozu.“ Tato smlouva byla upravena pouze v rámci závazků uzavíraných při provádění investiční výstavby. Dnes konstruovaná smlouva o dílo je podstatně širší a proto může být i širší pojem montáže. Definitivní výměr bude moci dát až judikatura soudů v obchodních věcech. (Pelikánová, 2001)

Obchodní zákoník doplňuje rozlišovací hlediska v § 536 vymezujícím smlouvu o dílo, kde je stanoveno, že dílem je vždy zhotovení, montáž, údržba, oprava nebo úprava stavby či její části. Toto ustanovení si vynutila zvláštní povaha stavby jako věci nemovité, při jejímž zhotovování převážnou část věcí potřebných ke zhotovení, zejména materiálu poskytuje zhotovitel a je tedy naplněn základní rozlišovací znak ve prospěch kupní smlouvy. Ale vzhledem k rozsahu a délce trvání zhotovování stavby a rozsahu spolupůsobení objednatele je namístě použití smlouvy o dílo, jelikož stavbu lze stěží považovat za zboží.

Kromě uvedených činností může být dílem i jakákoliv jiná činnost, která splňuje dvě kritéria. Musí mít hmotně zachycený výsledek a nesmí spadat pod režim jiného smluvního typu. Pouze při hmotně zachyceném výsledku lze naplnit

podmínky odpovědnosti za vady, stanovené v úpravě smlouvy o dílo. Takovou činností jsou např. projektové práce, zpracování software. Striktní dodržení podmínek odpovědnosti za vady přináší určité nevýhody, a to štěpení režimu některých činností. Příkladem je poradenská činnost, která spadá pod režim smlouvy o dílo, pokud bude porada poskytnuta písemně, třeba dopisem. Naproti tomu při poradě ústní nepůjde o smlouvu o dílo, v takovém případě bude nutno uzavřít smlouvu podle § 269 odst. 2 OBCHZ. Z výše uvedeného vyplývá, že typ smlouvy o dílo má velmi široký okruh použití. Je třeba uvést, že v praxi nebývá konkrétní smlouva označována jako smlouva o dílo, ale např. jako smlouva o provedení stavebních prací, s doplňkem uzavřená podle § 536 a násl. obchodního zákoníku.

Právní úprava této smlouvy v obchodním zákoníku musí být pouze rámcová. Obchodní zákoník upravuje jen nejvýznamnější práva a povinnosti účastníků tak, aby při nedostatečné smluvní úpravě bylo možné řešit vzájemné vztahy účastníků. Je proto nutné věnovat větší pozornost formulování jednotlivých ustanovení konkrétní smlouvy.

3.2. Forma smlouvy, podstatné části smlouvy, doba plnění

Obchodní zákoník nepředepisuje pro smlouvu o dílo písemnou formu. Musí být tedy uzavřena písemně pouze, pokud alespoň jeden z účastníků projeví vůli uzavřít smlouvu písemně. Ve výstavbě je však obvyklé a praktické uzavírat smlouvu o dílo písemně a tím nejen vyloučit, při precizní formulaci případné pozdější pochybnosti o přesném znění jednotlivých ujednání a tedy obsahu práv a povinností účastníků, ale i usnadnit dokazování v případném pozdějším sporu. Výjimku tvoří jen jednoduché smlouvy např. smlouva o provedení stavebních či montážních prací malého rozsahu. Písemná smlouva může mít buď formu jedné listiny zpravidla o více stranách, podepsaná oběma účastníky, anebo formu dvou vzájemně vyměněných listin, návrh smlouvy na jedné listině a jeho přijetí na listině druhé. (Štenglová, 1995)

Podstatnými částmi smlouvy o dílo podle § 536 ObchZ je dohoda o závazku k provedení určitého díla zhotovitelem a dohoda o povinnosti objednatele zaplatit cenu díla. Každá smlouva o dílo musí obsahovat takové části, které ji charakterizují a to určení účastníků smlouvy, určení předmětu plnění (výsledek

činnosti), určení ceny nebo způsobu, jakým bude cena určena. Jako výjimku z povinnosti určit ve smlouvě cenu nebo způsobu jejího určení stanoví obchodní zákoník případ, kdy účastníci projeví vůli uzavřít smlouvu i bez této dohody. Uzavřít smlouvu bez dohody o ceně mohou účastníci ve smlouvě projevit výslovně.

Oproti úpravě platné do 1.1.1992 není nutná dohoda o času plnění. Dispozitivní určení času plnění nalezneme v § 537 ObchZ. Podle tohoto ustanovení je zhotovitel povinen provést dílo v době přiměřené povaze díla. (Pelikánová, 2001)

Takové vymezení doby plnění je zejména ve výstavbě nepraktické a může být příčinou četných sporů. Je proto důležité ve smlouvě vždy řádně vymezit dobu plnění.

Dobu plnění lze stanovit konkrétním termínem (toto vymezení není ve výstavbě obvyklé), nebo stanovením určitého časového rozpětí, určením konce lhůty, anebo ve vazbě na určitou událost. Pokud je doba plnění stanovena ve vazbě na určitou událost, je třeba takovou událost přesně vymezit. Například stanovením doby, kdy je objednatel povinen staveniště předat, stanovením podmínek předání a převzetí.

3.3. Náklady provádění díla

Z ustanovení § 537 odst. 1 obchodního zákoníku vyplývá, že je zhotovitel povinen provést dílo na svůj náklad. Zhotovitel nemá právo požadovat poskytnutí záloh

či jiných obdobných plnění, předtím než mu dle dohody nebo ze zákona § 548 odst. 1 ObchZ vznikne právo na zaplacení ceny nebo její části. To neznámá, že účastníci smlouvy se nemohou dohodnout na poskytování záloh. Obchodní zákoník s dohodou o poskytování záloh počítá v ustanovení § 546 odst. 2 a ve výstavbě je taková dohoda obvyklá. Pokud objednatel odmítne návrh na poskytování záloh zhotoviteli, nelze objednatele k takové dohodě donutit. V takovém případě zhotovitel, zejména u nákladnějšího a dlouhodobějšího díla smlouvu neuzavře. Pokud by měl zhotovitel provádět dílo ve vlastní režii, bez poskytování záloh, musel by do ceny za dílo započítat úroky z úvěru, které musel pro financování stavby sjednat, jinak by bylo pro něj provádění díla z hlediska

zisku nevýhodné nebo dokonce i ztrátové. Počet záloh, jejich výše a podmínky nároku na zaplacení zálohy je věcí dohody účastníků. V současné době se nejvíce prosazuje kombinovaný způsob poskytnutí záloh ve výši uvedené ve smlouvě. Zálohy se poskytují v pravidelných časových intervalech měsíčně, čtvrtletně v rozsahu prací provedených v tomto intervalu nebo po ukončení vymezené etapy prací. Podmínky pro poskytování záloh a platební podmínky by měli účastníci smlouvy dohodnout co nejpřesněji, aby zamezili případným sporům. Podkladem pro zaplacení zálohy je zpravidla zálohová faktura, zálohový list, vyúčtování. Náležitosti těchto dokladů nejsou zákonem stanoveny, proto si je účastníci stanoví ve smlouvě, a to včetně podmínek vrácení a důsledku jejich vrácení na splatnost zálohy.

3.4. Poddodavatelé

Ve výstavbě je objednatelem investor, tedy vlastník budované stavby, nebo ten, kdo pro vlastníka stavbu pořizuje. Ve výstavbě je obvyklé, že zhotovitel uzavírá smlouvy o dílo s dalšími zhotoviteli, kteří pro něj, jako pro objednatele, budou provádět část díla, k jehož provedení se zhotovitel zavázal investorovi. Tito zhotovitelé uzavírají obdobné smlouvy o dílo jako objednatelé s dalšími zhotoviteli na provedení dílčí části stavby. Souhrn všech vzájemně smluvně provázaných účastníků, provádějící činnosti nebo dodávající materiál na stejnou stavbu ve vazbě na počet smluv, které uzavíral investor, se někdy označuje jako dodavatelský systém. Z ustanovení § 538 obchodního zákoníku vyplývá, že zhotovitel může z části nebo zcela pověřit provedením díla jinou osobu, pokud ze smlouvy nebo z povahy díla nevyplývá něco jiného.

Případy, kdy účastníci smlouvy se dohodnou provést dílo osobně, to znamená u podnikatelů fyzických osob sami a u právnických osob svými zaměstnanci, nejsou ve výstavbě časté. Jsou však případy, kdy si objednatel vymíní, že dílo provede určitá skupina pracovníků zhotovitele, zejména sebraný pracovní tým, nebo jsou případy, kdy povinnost provést dílo osobně vyplývá z povahy díla a to např. při provádění restaurátorských prací objednaných u konkrétního restaurátora. Pokud zhotovitel pověří provedením díla nebo jeho části jinou osobu, odpovídá objednateli za vady díla, prodlení či škodu, způsobené touto osobou poddodavatelem při provádění díla stejně, jako by dílo prováděl osobně. Zhotovitel z titulu své odpovědnosti musí uspokojit objednatele, na druhé straně má právo

uplatňovat u svého poddodavatele práva z odpovědnosti za vady, prodlení či za škodu, která mu vznikla v důsledku porušení povinností poddodavatele ze smlouvy o dílo, kterou mu svěřil provedení části díla. (Štenglová, 1995)

3.5. Věci určené k provedení díla

K provedení díla je zejména potřeba určitých věcí (zejména materiálu). Pokud smlouva neukládá objednateli povinnost opatřit určité věci pro stavbu, je podle § 539 OBCHZ povinen tyto věci opatřit zhotovitel. Ohledně věcí, které zhotovitel opatřil k provedení díla, má postavení prodávajícího, pokud si strany nesmluví něco jiného. Objednatel má v tomto vztahu postavení kupujícího. Objednatel je povinen uhradit zhotoviteli cenu opatrovaných věcí a náklady s tím spojené bez zbytečného odkladu, ihned kdy jej o to zhotovitel požádá. (Obchodní zákoník, 2008)

Smlouva o dílo je v tomto případě kombinovaná s kupní smlouvou.

Pokud se objednatel ve smlouvě zavázal opatřit věci potřebné k provedení díla nebo jejich část a účastníci nedohodli další podmínky takového opatrování, stanoví proto některé podmínky obchodní zákoník v § 539 a § 540. Především stanoví lhůtu, ve které je objednatel povinen opatrované věci předat zhotoviteli. Pokud není doba předání určena ve smlouvě, je objednatel povinen předat takové věci bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy. Je velmi důležité, aby účastníci ve smlouvě uvedli dobu předání opatrované věci objednatelem, a to třeba i po částech, ve vazbě na harmonogram postupu výstavby. Zákon dále stanovuje, že objednatel je vlastníkem věcí, které opatřil k provedení stavby (díla) až do okamžiku, kdy se stanou součástí předmětu díla a nese také nebezpečí škody na těchto věcech. Pokud zhotovitel převzal věci od objednatele do opatrování, aby je zpracoval při provádění díla, odpovídá za ně jako skladovatel. To platí i ohledně věcí, které zhotovitel převzal, aby je opravil nebo upravil. (Pelikánová, 2001)

Odpovědnost zhotovitele vyplývá ze zákona a řídí se ustanovením § 533 obchodního zákoníku, pokud jde o škodu na takových věcech, toto ustanovení upravuje odpovědnost zhotovitele odkazem na odpovědnost skladovatele ze smlouvy o skladování. Zhotovitel odpovídá za škodu, která vznikne na předaných věcech od okamžiku předání až do okamžiku zpracování, této odpovědnosti se zhotovitel zproští, jen pokud prokáže, že nemohl škodu při vynaložení odborné péče odvrátit. Zhotovitel neodpovídá za škodu, kterou způsobil objednatel, nebo

která vznikla vadou, přirozenou povahou předaných věcí anebo vadným obalem, na který zhotovitel při převzetí upozornil objednatele a toto upozornění zahrne do potvrzení o převzetí věci.

I když to v rámci právní úpravy smlouvy o dílo zákon neukládá, je třeba z právní úpravy smlouvy o skladování dovodit, že zhotovitel převzetí věci písemně potvrdí. V potvrzení uvede stav předaných věcí, stav obalu, případné podmínky nakládání s věcí. Cenu věcí, které k provedení zajistil objednatel, většinou účastníci nezahrnují do ceny díla, její zahrnutí není v některých situacích vyloučeno a to, když k dohodě o opatření některých věcí dojde až po uzavření smlouvy a tedy i po uzavření dohody o ceně. Cena věcí, kterou opatřil zhotovitel k provedení díla, je většinou zahrnuta do ceny za provedení díla. Obchodní zákoník stanoví právní domněnku v § 541, že pokud vzniknou pochybnosti o tom, zda cena věcí byla zahrnuta do ceny díla, má se ze zákona za to, že byla. ^(Pelikánová, 2001)

3.6. Vlastnické právo ke zhotovované věci

Pro případ, že dílem je zhotovení věci, obsahuje obchodní zákoník zvláštní úpravu vzniku vlastnického práva k věci, která je předmětem díla (zhotovené věci). Tato úprava se v mnohém liší od obecné úpravy vzniku vlastnického práva v občanském zákoníku a liší se i od dříve platné úpravy v zákoníku hospodářském.

Ve smyslu ustanovení § 542 obchodního zákoníku se vznik vlastnického práva ke zhotovované věci řídí místem, kde se věc zhotovuje. Pokud se věc zhotovuje u objednatele, nebo na pozemku objednatele a nebo na pozemku, který objednatel opatřil k provedení díla, je vlastníkem zhotovované věci od začátku objednatel. ^(Štenglová, 1995)

Z ustanovení § 446 ve vazbě na § 541 obchodního zákoníku vyplývá, že se objednatel stává vlastníkem budované stavby i za předpokladu, kdy zhotovitel použil k provedení stavby materiál, ke kterému sám neměl vlastnické právo. Například, jestliže zhotovitel při koupi materiálu sjednal s prodávajícím, že vlastnické právo přejde až zaplacením a materiál zabudoval do stavby dřív než jej zaplatil. To neplatí, pokud objednatel věděl, že zhotovitel není vlastníkem použitého materiálu. Zhotovitel si může s objednatелеm sjednat vznik vlastnického práva k budované stavbě odchylně. V případě, že vlastníkem budované stavby je zhotovitel, přechází vlastnické právo ke stavbě na objednatele předáním stavby.

3.7. Nebezpečí škody

U smlouvy o dílo je nutno odlišovat úpravu nebezpečí škody na zhotovované věci a úpravu jiného nebezpečí. (Eliáš, 1999)

Podle ustanovení § 542 obchodního zákoníku nese nebezpečí škody na zhotovované věci ten z účastníků, který je vlastníkem věci, pokud účastníci nedohodnou něco jiného. Nebezpečí škody na budované stavbě nese tedy ze zákona zpravidla objednatel. Zákon však, stejně jako u vlastnického práva k věci, umožňuje účastníkům smlouvy o dílo uzavřít jinou dohodu o nesení nebezpečí škody na věci. Pokud nebezpečí škody na věci nese zhotovitel, přechází toto nebezpečí na objednatele současně s přechodem vlastnického práva k věci.

Podle ustanovení § 537 odst.1 obchodního zákoníku provádí zhotovitel dílo na své nebezpečí. Jiné nebezpečí než nebezpečí škody na věci, jako např. zničení již hotových výsledků před předáním, při provádění projektových prací nese vždy zhotovitel. Ustanovení § 537 odst. 1 obchodního zákoníku je ustanovení dispozitivní a účastníci konkrétní smlouvy se mohou dohodnout na upravení nesení nebezpečí škody odchylně.

3.8. Cena za dílo a její placení

Z ustanovení § 758 obchodního zákoníku vyplývá, že při sjednávání ceny je nutné respektovat jak ustanovení obchodního zákoníku, tak i zákon č. 526/1990 Sb., o cenách a další cenové předpisy. Účastníci smlouvy o dílo si musí dohodnout ve smlouvě o dílo cenu za dílo, nebo způsob jejího určení. Pokud nechtějí ve smlouvě uvést cenu za dílo, musí projevít ve smlouvě vůli uzavřít smlouvu bez stanovení ceny nebo způsobu jejího určení. V takovém případě je objednatel podle § 546 odst.1 povinen zaplatit zhotoviteli cenu, která se platila v době uzavření smlouvy za srovnatelné dílo a byla prováděna za obdobných obchodních podmínek. Takovou cenu bude nutné stanovit za pomoci znalce. Při výstavbě je obvyklé, že se cena za dílo tj. cena stavby, či projektu stanoví na základě kalkulace nákladů rozpočtu. Zhotovitel kalkuluje výši vynaložených nákladů na stavbu a k tomu připočte požadovanou výši zisku. Investoři takovýto rozpočet vyžadují a u staveb, pro které je nutné stavební povolení, předepisuje povinnost zpracování rozpočtu prováděcí vyhláška ke stavebnímu zákonu.

Pokud byla cena určena podle rozpočtu, nemá zhotovitel právo požadovat vyšší cenu, pokud došlo ke zvýšení nákladů proti rozpočtu a ani objednatel nemá právo požadovat snížení ceny, pokud jsou skutečné náklady nižší než rozpočtované.

Cena jednou stanovená mezi účastníky je závazná, a to bez ohledu na způsob jejího určení, lze ji měnit pouze dohodou. Na jednostrannou změnu ceny mají účastníci právo pouze tehdy, když to stanoví zákon nebo smlouva. Ze zásady, že cena je závazná, bez ohledu na to, zda odpovídá skutečně vynaloženým nákladům, jsou dispozitivně upraveny dvě odchylky: pokud je cena určena podle rozpočtu, jehož úplnost strany ve smlouvě nezaručovaly, zhotovitel se může domáhat zvýšení ceny, pokud skutečně vynaložené náklady byly vyšší. Podmínkou pro zvýšení ceny je, že se objeví potřeba činností, které nebyly v rozpočtu zahrnuty a které nebyly v době uzavírání smlouvy předvídatelné.

Druhou odchylkou z uvedené zásady je určení ceny podle rozpočtu, který ve smlouvě není považován za závazný. Oprávnění zhotovitele žádat zvýšení ceny je podmíněno tím, že překročení nákladů stanovených rozpočtem bylo nevyhnutelné a náklady byly vynaloženy účelně. (Štenglová, 1995)

Obchodní zákoník dává objednateli právo na odstoupení od smlouvy, jestliže zvýšení ceny přesáhne o více než 10% cenu stanovenou podle rozpočtu.

Objednatel je povinen zaplatit cenu za dílo, i v případě, že došlo k odstoupení od smlouvy, pokud důsledkem odstoupení bylo prodlení, za které nese objednatel odpovědnost. Zákon brání tomu, aby docházelo na jedné straně k bezdůvodnému obohacování, proto se od ceny odečte částka, kterou zhotovitel ušetřil tím, že dílo neprovedl v celém rozsahu. Zákoník upravuje také splatnost ceny. Pokud není upravena smlouvou, nastává provedením díla. (Pelikánová, 2001)

Ve smlouvách o stavebním díle je obvyklé, že se dohodne tzv. pozastávka či zádržné. Znamená to, že se dohodne splatnost části ceny, která je většinou stanovena v procentech z celkové ceny díla až po uplynutí určité doby. To se stanovuje proto, aby si mohl objednatel proti doposud nezaplacené části ceny eventuálně započíst svůj nárok na slevu z ceny díla a na peněžité sankce, pokud následně zjistí nějaké potíže např. zhotovitel neodstranil zjištěné vady, nezaplatil smluvní sankci za vady či neprovedení díla. (Pražák, 2007)

3.9 Kontrola provádění díla

Podle § 550 ObchZ, má právo objednatel zkontrolovat dílo v průběhu jeho provádění. Jestliže objednatel zjistí, že zhotovitel při provádění díla porušuje své povinnosti, které jsou stanoveny ve smlouvě nebo ze zákona, může objednatel žádat, aby zhotovitel odstranil vady vzniklé vadným prováděním díla a dílo prováděl řádným způsobem. Pokud zhotovitel nevyhoví požadavku objednavatele v přiměřené lhůtě a pokud postup zhotovitele vedl k porušení smlouvy, má objednatel právo na odstoupení od smlouvy.

Ustanovení § 550 obchodního zákoníku je výchozím ustanovením pro dohodu o způsobu a rozsahu provádění tzv. technického dozoru investora a autorského dozoru zpracovatele projektu. Způsob a rozsah provádění technického dozoru investora a autorského dozoru zpracovatele projektu dohodne investor se zpracovatelem ve smlouvě, současně však musí vytvořit podmínky výkonu tohoto dozoru udělením plné moci k provádění kontrol.

Účastníci smlouvy o dílo se mohou ve smlouvě dohodnout na kontrole v určitém stádiu provádění díla. Tento postup se využívá v případech, kdy pozdější kontrola není možná, v důsledku zakrytí dosud provedených činností např. izolace, zasypání kabelů.

V takovém to případě je nutné, aby zhotovitel pozval objednatele včas na kontrolu. Způsob pozvání ke kontrole a časový předstih by si měli účastníci dohodnout ve smlouvě např. tři dny před zápisem ve stavebním deníku. Pokud zhotovitel nepozve objednatele ke kontrole včas, je povinen mu kontrolu provádění díla umožnit na jeho žádost dodatečně, a to na svůj vlastní náklad. (Štenglová, 1995)

3.10 Spolupůsobení objednatele, zařízení staveniště

Obchodní zákoník upravuje podmínky spolupůsobení objednavatele, a to v některých případech, jako je opatření věcí určených ke zhotovení díla, provedení sjednaných zkoušek při převzetí věcí. Potřebné spolupůsobení si musí účastníci smlouvy předem dohodnout, ve vazbě na podmínky konkrétního díla, ve smlouvě

o dílo. (Štenglová, 1995)

Nejdůležitější spolupůsobení, bez jejichž poskytnutí nelze dílo provést, je u projektových prací, předání potřebných projektových podkladů.

U jiných plnění pro stavbu, jakou jsou stavební práce, montážní práce, je to předání projektové dokumentace (pokud není zpracovaná zhotovitelem), předání staveniště, montážního pracoviště. U těchto spolupůsobení si musí účastníci ve smlouvě dohodnout rozsah, lhůty a podmínky jejich poskytnutí, jinak by nebylo plnění možné. (Štenglová, 1995)

Další spolupůsobení, které může být v konkrétním případě přínosem pro oba účastníky je poskytnutí zednických či jiných výpomocí, odebírání zásilek věcí, potřebných k provedení díla od dopravce a jejich uskladnění, poskytnutí lešení, poskytnutí elektrické energie, plynu, vody a jiných médií.

V dané souvislosti je třeba věnovat zvláštní pozornost zařízení staveniště. Zařízení staveniště bylo definováno do roku 1990 vyhláškou č. 5/1987 Sb., jako objekty a zařízení, které v průběhu provádění stavby slouží provozním, sociálním a výrobním účelům účastníků výstavby. Pro účely zařízení staveniště byly využívány dočasné objekty, k tomu účelu zvlášť vybudované, dále byly používány v předstihu budované objekty stavby či jiné již vybudované objekty propůjčené pro účely zařízení staveniště investorem či jinou osobou. Vyhláška č. 5/1987 rozdělovala objekty staveniště z hlediska jejich funkce, způsobu užívání, a podle způsobu určení nákladů. Náklady související se zařízením staveniště byly součástí rozpočtu a byly rozpočtovány bez ohledu na skutečné náklady, předpisem stanovenou procentní sazbou. V současné době není zařízení staveniště právními předpisy upraveno, je pouze upravena regulace ve stavebním zákoně, hygienickými a bezpečnostními předpisy. Pořízení staveniště je vždy na objednateli jakožto investorovi a zhotoviteli, jakým způsobem se bude v konkrétním případě zařízení staveniště pořizovat. Náklady zhotovitele na zařízení staveniště budou vždy promítnuty do ceny stavby, a to formou režijních nákladů. (Štenglová, 1995)

3.11 Stavební deník

Podle stavebního zákona je povinnost vést stavební deník uložena právníkem nebo fyzickým osobám podnikajícím podle zvláštních předpisů při realizaci staveb a jejich změn. Tato povinnost neplatí pro realizaci u ostatních staveb a jejich změn. I v těchto případech musí být veden na stavbách či staveništích jednoduchý

záznam o stavbě. Stavební deník má povinnost vést zhotovitel stavby a stavebník může do těchto spisů nahlížet a udávat své stanoviska. Stavebníkem je osoba, která podala u stavebního úřadu stavební povolení a splnila dále zákonem stanovené požadavky.

Do stavebního deníku jsou oprávněny dále činit záznamy orgány státního stavebního dohledu, osoba určená k odbornému vedení realizace stavby nebo k výkonu odborného dozoru nad prováděním stavby, nebo osoby, které vykonávají autorský nebo technický dozor. Stavební deník je veden ode dne, kdy byly zahájeny práce na staveništi podle projektové dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení. Vedení stavebního deníku končí dnem odstranění vad a nedodělků podle kolaudačního rozhodnutí.

Do stavebního deníku se zapisují všechny okolnosti týkající se stavby, jako je časový postup prací a odchylky od projektové dokumentace ověřené stavebním úřadem

ve stavebním řízení. Podle stavebního zákona je povinen stavebník uchovávat originál stavebního deníku, který obdržel od zhotovitele po dobu 10 let od právní moci kolaudačního rozhodnutí, popřípadě od dokončení stavby, pokud kolaudaci nepodléhá. (www.epravo.cz)

3.12 Splnění závazku provést dílo

Podle § 554 odst. 1 OBCHZ zhotovitel splní svou povinnost provést dílo jeho řádným ukončením a předáním předmětu díla objednateli v dohodnutém místě, jinak v místě stanoveném zákonem.

Z ustanovení 324 odst. 3 OBCHZ vyplývá, že doba převzetí díla a doba splnění závazku provést dílo nemusí být stejná. Stejně jsou pouze tehdy, pokud je dílo v okamžiku předání bezvadné a ani po předání nevzniknou vady, za které by zhotovitel odpovídal.

Ustanovení § 554 OBCHZ upravuje postup při určení místa předání v případě, že si ho účastníci nedohodnou ve smlouvě. Pokud není místo předání dohodnuto ve smlouvě

a smlouva zahrnuje povinnost zhotovitele odeslat předmět díla, tak se předání předmětu díla (např. projekt) uskutečňuje předáním jeho prvnímu dopravci, který uskutečňuje přepravu do místa určení. Pokud smlouva o dílo nestanovuje ani místo

předání, ani povinnost zhotovitele odeslat předmět díla, je místem předání místo, ve kterém se dílo provádělo a to může být například místo stavby.

Pokud smlouva nestanovuje ani místo, kde se má dílo provádět, je místem předání místo, o kterém objednatel v době uzavření smlouvy věděl, nebo musel vědět, že v něm zhotovitel bude dílo provádět.

V případech, kdy není splněna žádná z těchto shora uvedených podmínek, je místem předání místo sídla zhotovitele, místo jeho podnikání, místo bydliště, popřípadě místo, kde má zhotovitel organizační složku, jestliže včas oznámí místo této složky objednateli. (Štenglová, 1995)

Předáním zhotovené věci zhotovitelem na objednatele, nabývá vlastnického práva k dané věci objednatel (pokud byl zhotovitel dosud vlastníkem díla) a přechází na něj nebezpečí škody na zhotovené věci (pokud se smluvní strany nedohodly jinak) .

Pokud zažádá kterákoliv ze stran, sepíše se o předání předmětu díla zápis, který podepíší obě strany. (Obchodní zákoník, 2008)

Jestliže je ve smlouvě definováno řádné provedení dohodnutých zkoušek, považuje se dílo za dokončené řádným provedením těchto zkoušek. Zhotovitel je povinen objednatele na tyto zkoušky pozvat. Pokud se objednatel nedostaví ke zkoušce včas a byl včas pozván, nic nebrání k provedení zkoušek. Ustanovení § 553 odst. 3 OBCHZ o opakování zkoušek platí obdobně. Výsledek zkoušek je uveden v zápisu podepsaném oběma stranami. Pokud není objednatel přítomen, podepíše zápis místo něho hodnověrná a nestranná osoba, která se zkoušek zúčastnila. (Štenglová, 1995)

4. Řešení sporů ze smluv o dílo

U řešení sporů vyvolaných touto smlouvou většinou jde o zaplacení ceny díla nebo smluvní pokuty. V průběhu stavebního procesu vzniká mezi jeho účastníky řada sporů. Původ těchto sporů bývá buď technický nebo organizační. Pokud spor vyústí do uplatňování nároků jedné strany vůči druhé, je možné ho vyjádřit penězi, například nároky o peněžité plnění, vydání věci, stává se sporem majetkovým.

Technické a organizační okolnosti sporů lze při rozumnosti zúčastněných stran snadno řešit, zatímco řešení majetkových sporů je náročné na čas a právní služby a na výdaje se spory spojenými. (Stavební ročenka 2000)

V české praxi lze řešit majetkové spory těmito způsoby:

- Smírem, dříve než dojde k podání žaloby
- Řešení sporů před běžnými soudy (www.stavebnistandardy.cz)
- Rozhodčím soudem či rozhodci – podle zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení. (Pražák, 2007)

4.1 Rozhodčí smlouva a doložka

Podle zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení se strany mohou dohodnout, že o majetkových sporech mezi nimi, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu, má rozhodovat jeden nebo více rozhodců anebo stálý rozhodčí soud. Tato dohoda se nazývá rozhodčí smlouva. Pokud je rozhodčí smlouva součástí smlouvy o dílo nebo kupní smlouvy, pak se jí říká rozhodčí doložka.

Rozhodčí doložku lze uzavřít, jestliže by strany mohly o předmětu sporu uzavřít smír. Samotné řízení je výrazně rychlejší. U Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR lze za zvýšený poplatek získat do měsíce rozhodčí nález. Rozhodci jsou v předmětu sporu zkušení odborníci. Ať už právníci, stavaři mají praktické zkušenosti a na základě těchto zkušeností rozhodují. (Pražák, 2007)

4.2 Výhody rozhodčího řízení

„Rozhodčí řízení je způsob řešení sporů, který není v české stavební praxi zatím obvyklý, i když bývalá hospodářská arbitráž byla institucí obecně známou. Zrušením hospodářské arbitráže a vznikem obchodních soudů, popřípadě obchodních senátů v roce 1991 vznikla představa, že majetkové spory lze řešit pouze u obchodního soudu či senátu, popř. u civilního soudu. Rozhodčí řízení se u smluvních vztahů ve stavebním procesu konají mezi českými subjekty jen sporadicky. Obecně lze rozhodčí řízení, a tedy uzavírání rozhodčích smluv, popřípadě vkládání rozhodčích doložek do smluv, doporučit především proto, že rozhodčí řízení jsou rychlá a neprotahují se,

náklady jsou přiměřené a řízení je jednoinstanční. Značnou výhodou je, že řízení je neveřejné.“ (Stavební ročenka 2000)

4.3 Rizika rozhodčích sporů

„Stejně jako spory před obecnými soudy mají také spory před Rozhodčími soudy svá rizika, která se dají ohodnotit pravděpodobnou hodnotou ztráty, již strana utrpí, jestliže ve sporu podlehne. Do ztráty je třeba zahrnout nejen částku, o kterou byl spor veden, ale samozřejmě také náklady sporu. Jelikož riziko je dáno součinem pravděpodobností realizací nebezpečí a hodnoty vzniklé škody, je třeba mít jistou a představu o této pravděpodobnosti. Je ovšem nutné znát nebezpečí, jejichž realizace může nastat z těchto důvodů:

- Žaloba, popř. protižaloba jsou chybně postaveny
- Důkazní prostředky jsou nedostatečné
- Zjištění vlastních právníků a znalců jsou chybná
- Zjištění znalců ustanovených rozhodčím soudem jsou chybná (avšak nevyvratitelná)
- Rozhodci vydají pro stranu nepříznivý nález, i když se strana domnívá, že je v právu

Rizika, jež z těchto nebezpečí vyplývají, je zapotřebí respektovat, například při oceňování nabídky prací.“ (Stavební ročenka 2000)

5. Komparace německého a českého práva

Německé právo má stejně jako české právo zakotveno své kořeny v právu římském. Oba tyto právní systémy jsou zařazeny do románsko-germánského právního systému. V oblasti právní úpravy jsou koncepce a konkrétní normy německého a českého práva velmi podobné. Při tvorbě českého Obchodního zákoníku bylo čerpáno z práva rakouského a zejména německého. Současná právní úprava podnikání v SRN je upravena nejen občanským zákonem (BGB) a obchodním zákonem (HGB), ale zákony jejichž obdobná ustanovení obsahuje v českém právu většinou obchodní zákoník. Jedná se například zákon o akciových společnostech (Aktiengesetz), zákon o společnostech s ručením omezeným (GmbH-Gesetz), zákon o hospodářských stycích se zahraničím (Aussenwirtschaftsgesetz), zákon o právní regulaci všeobecných obchodních podmínek (Gesetz zur Regelung des Fechte der Allgemein Geschäftsbedingungen jen AGBG).

V SRN hlavní zákony upravující podnikání pocházejí ještě z předminulého století (HGB z roku 1897, BGB z roku 1896 a GmbH-Gesetz z roku 1892).

I když byly mnohokrát novelizovány, obsahují tyto zákony mnohé archaismy a právní praxe si vynutila volnější výklad některých současně nevyhovujících ustanovení.

V německé právní praxi mají zvláštní význam rozhodnutí soudů, která německé obchodní právo „modernizují“ (www.nemeckepravo.cz)

5.1 Právní úprava smlouvy o dílo ve Spolkové republice Německo

Smlouva o dílo (Werkvertrag) je v německém občanském zákoníku (BGB) upravena v § 631 – 650. Kromě smlouvy o dílo je v německém občanském zákoníku upravena smlouva o dodávce díla (Werklieferungsvertrag). Od klasické smlouvy se smlouva o dodávce díla liší dodávkou materiálu. Pokud je dílo zhotoveno, opraveno nebo upraveno z věcí dodaných objednatelem, jedná se o smlouvu o dílo. Smlouvou o dodávce díla se rozumí dílo zhotoveno z věcí opatřené podnikatelem - zhotovitelem. Tato smlouva je velice často používaná ve stavebnictví. (Fessler, 1997)

Smlouva o dodávce díla je v občanském zákoníku upravena v jediném paragrafu, jde o zvláštní druh smlouvy o dílo, která obsahuje některé prvky kupní smlouvy. (Fessler, 1997)

Povinností podnikatele – zhotovitele je odevzdat zhotovené dílo objednateli a převést na něj vlastnictví k věci. Smlouva o dodávce díla rozlišuje, jde-li o zhotovení věcí zastupitelných nebo nezastupitelných. Věcí zastupitelnou se rozumí věc movitá, u které se použije převážně předpisů, platných pro kupní smlouvu. U věcí nezastupitelných se použije zčásti ustanovení o koupi, zčásti ustanovení o smlouvě o dílo. (www.dejure.org)

V praxi se smlouva o dodávce díla používá tehdy, pokud se objednatel obrátí přímo na výrobce. Za věci nezastupitelné jsou považovány zejména nemovitosti nebo „atypické“ movitosti, čímž se rozumí průmyslové stavby včetně dodávky technologického zařízení. U těchto věcí má podnikatel povinnost postupovat dle pokynů objednatele. Pokud jde o předání a právní vady bude se smlouva řídit ustanoveními kupní smlouvy a pokud jde o povinnosti podnikatele a jeho odpovědnost za vady a povinnosti objednatele převzít dílo a zaplatit za něj odměnu, platí ustanovení smlouvy o dílo. (Fessler, 1997)

Kritérium pro odlišení smlouvy o dílo a smlouvy o dodávce díla od dalších smluvních typů je předmět smlouvy. U obou těchto smluv je ceněn výsledek činnosti, nikoliv činnost sama. Tímto dochází k rozlišení smluv o dílo od smlouvy o vykonání služby (Dienstvertrag).

Smlouvou o dílo se stejně jako v českém obchodním zákoníku zavazuje podnikatel zhotovit smluvené dílo a objednatel se zavazuje k náhradě smluvní odměny. Podstatnými částmi smlouvy je označení předmětu plnění a cena díla (odměna). V případě, kdy není odměna ve smlouvě dohodnuta, ani její výše, platí se odměna obvyklá. Pokud je cena stanovena na základě závazného rozpočtu a ten musí být následně překročen, objednatel má právo na odstoupení od smlouvy a podnikateli - zhotoviteli náleží odměna na účelně vynaložené náklady. (Fessler, 1997)

V německém občanském zákoníku (BGB) je odpovědnost za vady upravena v § 633 BGB. Podle § 633 BGB je dílo bez vady materiálu, pokud má sjednanou vlastnost.

V případě, že není vlastnost díla ujednána, je dílo bez vady materiálu:

- pokud má vlastnost na základě smlouvy předpokládanou, jinak
- pokud má vlastnost, která je vhodná pro běžné použití, která je u děl stejného druhu obvyklá a kterou objednatel v závislosti na druhu díla může očekávat.

Dle § 633 odst. 2 BGB nemá-li dílo dohodnutou jakost, pak může objednatel požadovat odstranění vady. Zhotovitel je oprávněn odmítnout toto odstranění, pokud vyžaduje nepřiměřené náklady.

Dle § 633 odst. 3 BGB je-li zhotovitel s odstraněním vady v prodlení, pak může objednatel vadu sám odstranit a požadovat náhradu potřebných výdajů.

Vadou materiálu se také rozumí, když zhotovitel vyrobí jiné dílo než objednané, nebo

když dílo vyrobí v malém množství. ^(www.dejure.org)

Podle § 648 německého obchodního zákoníku je oprávněn „Zhotovitel stavebního díla nebo jednotlivé části stavebního díla pro své pohledávky ze smlouvy požadovat přiznání zajišťovací hypotéky na stavebním pozemku objednatele. Není-li ještě dílo dokončeno, pak může požadovat přiznání zajišťovací hypotéky pro část odměny odpovídající vynaložené práci a pro výlohy nezahrnuté do odměny.“ (Aleš, 1995)

Jestliže není dílo zhotoveno včas, má objednatel právo na odstoupení od smlouvy. Tento právní prostředek sotva použije objednatel, který trvá na dokončení díla, zejména když je dílo ve vysokém stupni rozestavěnosti. Objednatel má možnost dokončení stavby jiným zhotovitelem. Ostatní práva zůstávají objednateli nedotčena, a to právo na náhradu škody, která by prodlením zhotovitele objednateli vznikla. Pro případ prodlení zhotovitele se ve smlouvách o dílo lze samozřejmě sjednávat smluvní pokuty. ^(Aleš, 1995)

Objednatel má právo smlouvu o dílo až do dokončení díla kdykoliv vypovědět. Pokud toto právo objednatel využije, je zhotovitel oprávněn požadovat smluvnou

odměnu. Od této odměny je zhotovitel povinen si odečíst to, co uspořil v důsledku zrušení smlouvy na nákladech, nebo co získal jiným použitím pracovní síly, nebo co

ze zlé vůle opomenul. V ČR obchodní zákoník možnost zrušení smlouvy o dílo výpovědí objednatele nepřipouští. Německý občanský zákoník bere v úvahu, že u objednatele mohou nastat problémy s platební schopností objednatele. V tomto případě by ani zhotovitel nechtěl pokračovat ve stavbě bez nemožnosti splacení faktur nebo záloh. Zhotovitel nemá právní ochranu proti výpovědi objednatele, jelikož jde o jednostranný právní úkon. Tento právní úkon nevyžaduje zhotovitelův souhlas a nabývá účinnosti jeho doručením zhotoviteli. Občanský zákoník dává zhotoviteli právní ochranu, tím, že mu přiznává zaplacení smluvní odměny za dílo, ale musí si odečíst to, co naopak zrušením smlouvy uspořil. (www.dejure.org)

V závěru mé bakalářské práce zhodnocuji německou a českou právní úpravu. Dále jsou stanoveny návrhy na zlepšení české právní úpravy.

6. Výzkum sledovaných objektů

6.1 Zpracování primárních dat

Dotazníkové šetření – dotazník pro stavební společnosti v rámci celé České republiky.

Pro bakalářskou práci byl sestaven dotazník, který obsahoval 23 otázek. Cílem dotazování bylo se zaměřit a zjistit problémy vznikající ze smluv o dílo ve výstavbě.

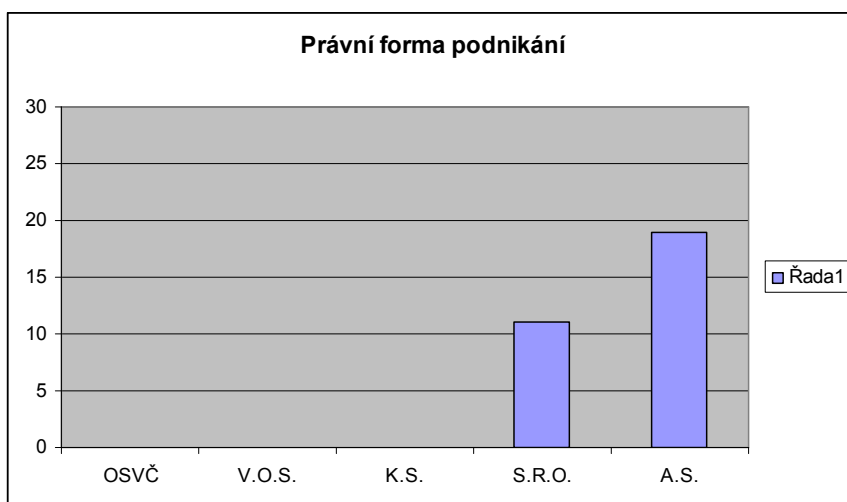
Bylo osloveno 50 stavebních společností, kterým byl zaslán formou elektronické

pošty dotazník. Výběr stavebních společností byl zvolen na základě náhodného výběru. Celkem bylo vyplněno 30 dotazníků. 17 vyplněných dotazníků bylo od stavebních společností z jižních Čech, dále zbylých 13 dotazníků bylo ze středních

Čech.

1. O jakou právní formu Vaší společnosti se jedná?

Graf č. 1

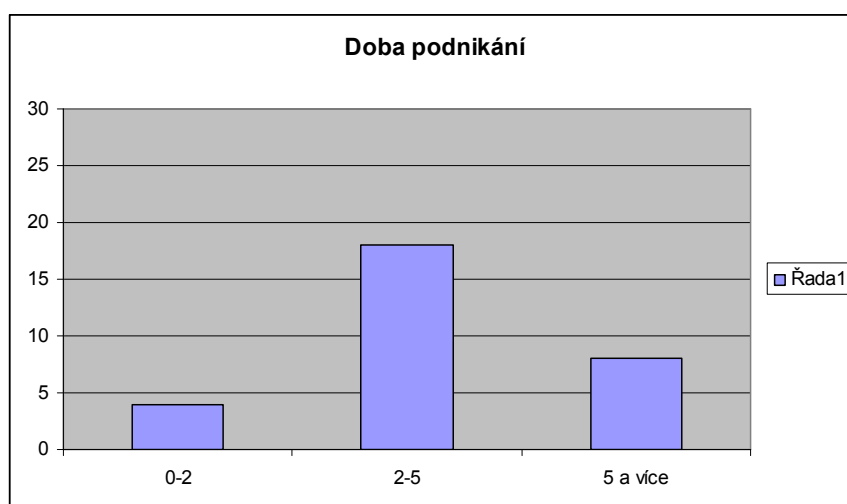

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

60% dotazovaných stavebních společností má právní formu akciové společnosti. Zbýlých 40% má právní formu s.r.o. Z 30 vyplněných dotazníků nikdo neměl právní formu OSVČ, v.o.s. a k.s.

2. Jak dlouho podnikáte v oblasti stavebnictví?

Graf č. 2

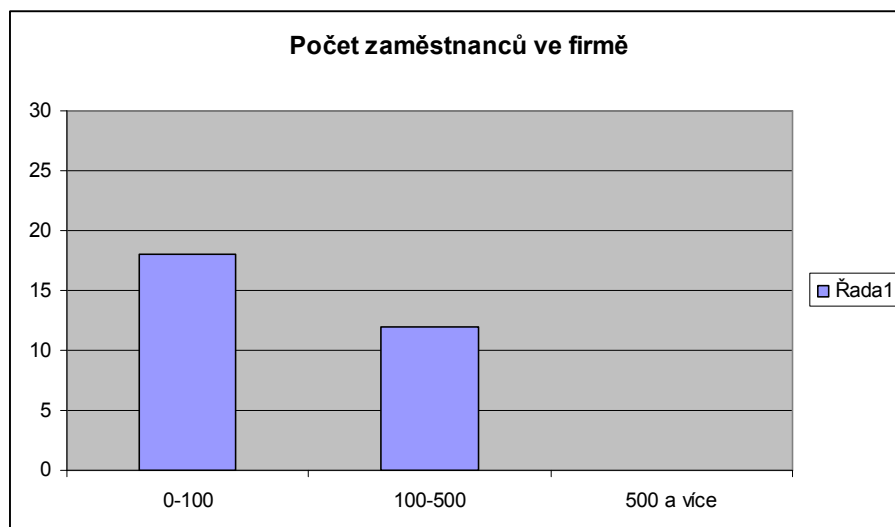

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina dotazovaných firem, což je 57% podniká ve stavební činnosti v rozmezí 2-5 let. 26% podniká v tomto oboru víc jak 5 let. Nejméně z dotázaných bylo začátečníků ve stavební činnosti, kteří podnikají nejvíce 2 roky.

3. Kolik zaměstnanců má Vaše firma?

Graf č. 3

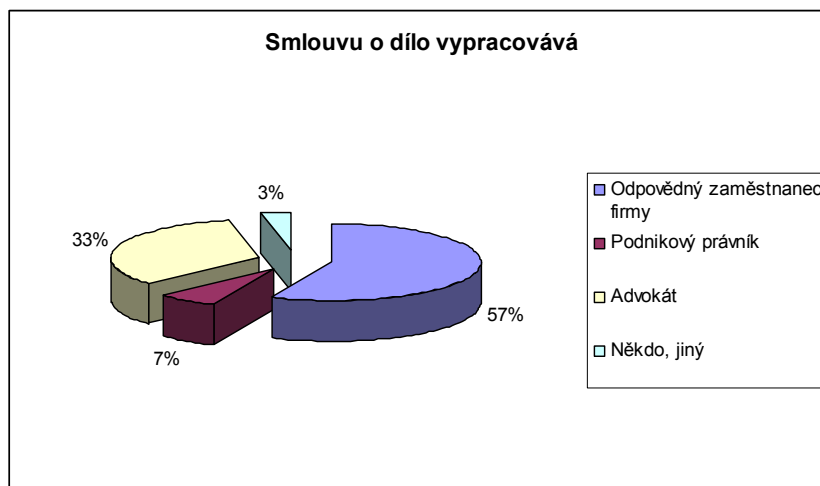

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

60% z dotázaných společností má do 100 zaměstnanců, spadají do kategorie malých firem. Do kategorie středních firem, kteří zaměstnávají do 500 zaměstnanců spadá 40% z dotázaných.

4. Smlouvu o dílo vypracovává:

Graf č. 4

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Ve většině dotazovaných společností vypracovává smlouvu o dílo odpovědný zaměstnanec firmy na pozici buď jednatele, nebo referenta zakázek. Dále následoval advokát, podnikový právník.

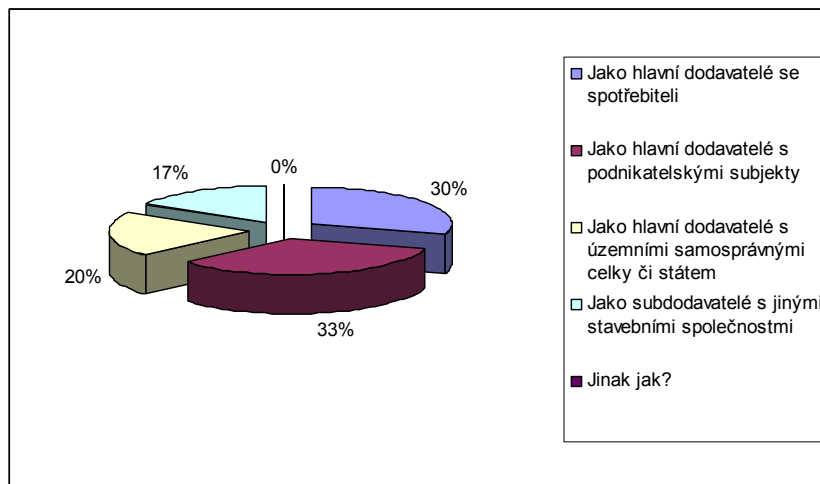
5. Obsah smluvního textu:

Dle vyhodnocení odpovědí daných firem:

- Určuje daná firma v 50% zakázek
- Určuje smluvní partner v 20% zakázek
- Je určen na základě jednání o uzavření smlouvy mezi smluvními partnery v 30% zakázek

6. Smlouvy uzavíráme zpravidla:

Graf č. 6

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina společností uvedla v dotazníku dvě možnosti. Nejvíce se objevovala kombinace:

že smlouvy uzavírají zpravidla jako hlavní dodavatelé s územními samosprávnými celky či státem a jako hlavní dodavatelé s podnikatelskými subjekty. Dále byla často uváděná kombinace: uzavírání smluv jako hlavní dodavatelé s podnikatelskými subjekty a jako subdodavatelé s jinými stavebními společnostmi.

7. Kolika veřejných zakázek se firma zúčastnila?

V této otázce se firmy velice lišily. Nejvíce veřejných zakázek se zúčastnily firmy, které se zabývají výstavbou rodinných domů a podnikají v dané činnosti více jak 5 let.:

Tyto firmy odpovídaly přibližně takto: v roce 2009 ....mezi 200-300 zakázek

2008.....350-500

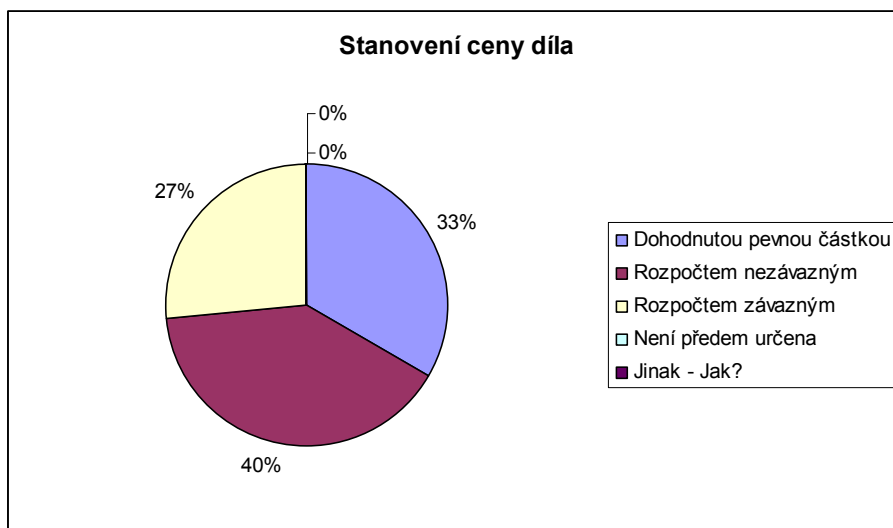
2007.....300-400

8. V kolika veřejných zakázkách byla firma úspěšná

Dotazované firmy byly úspěšné ve veřejných zakázkách 15-20% z celkového počtu účastí.

9. Cena díla je stanovena:

Graf č. 9

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Většina dotazovaných stanovuje cenu díla dohodnutou pevnou částkou a rozpočtem nezávazným.

10. Změna díla a její vliv na cenu díla, úprava ceny je možná v těchto případech:

Na tuto otázku odpověděli všichni respondenti stejně, ze čtyř možných odpovědí zaškrtnuli dva případy možnosti úpravy ceny a to:

- dojde-li ke změně projektu a pokladů poskytnutých ze strany zhotovitele
- v případě dalších prací k zajištění provedení díla, které nejsou obsaženy v projektové dokumentaci

11. Kvalita provedení díla je zajištěna:

U většiny respondentů je kvalita provedení díla zajištěna pozastávkou a smluvní pokutou, výši nikdo neuvedl.

12. Zaplacení ceny díla je zajištěno:

Všichni respondenti uvedli, že zaplacení ceny díla je zajištěno smluvní pokutou.

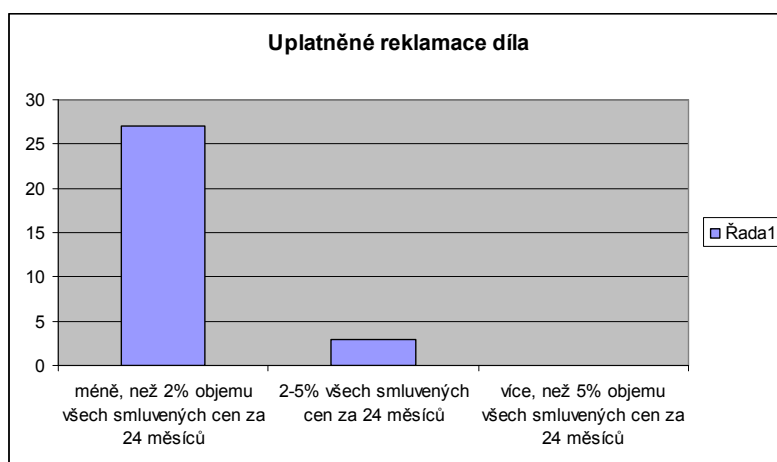
Jde

o peněžité plnění, které je dlužník povinen uhradit věřiteli. Je to určitá forma sankce

za to, že nebylo splněno to, co bylo dohodnuto ve smlouvě.

13. Uplatněné reklamace díla se týkají:

Graf č. 13

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

U 97% dotázaných, uplatněné reklamace díla se týkají méně než 2% objemu všech smluvených cen za 24 měsíců. Zbýlé 3% uplatněných reklamací děl se týkají 2-5%

všech smluvených cen za 24 měsíců.

14. Z reklamací uplatněných za 24 měsíců bylo přijato jako oprávněných:

Dle vyhodnocení dotazníků bylo přijato oprávněných reklamací cca 80% z celkového počtu. Důvodem neuznání reklamace je, že není konkrétní, určitá nebo není podaná včas. Bylo zjištěno, že často je spor vyvolán, pozdním doručením reklamace druhé straně.

15. Oprávněné reklamace se týkaly:

Méně než 1% z celkového objemu cen díla smluvených za 24 měsíců.

16. Je veden na stavbách, které provádíte stavební deník?

Graf č. 16

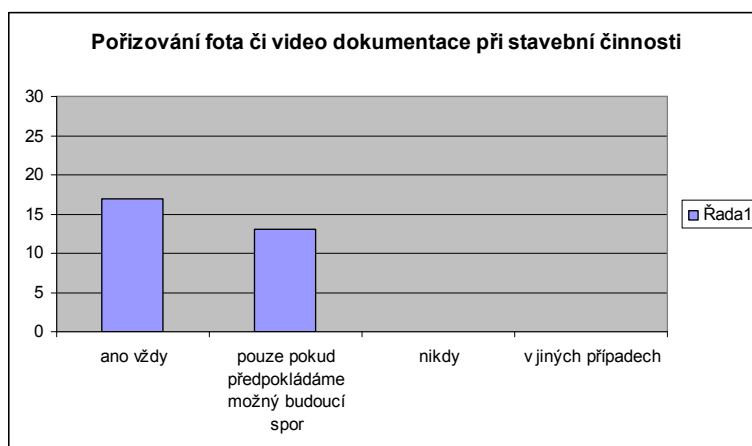

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Jak můžeme vidět v uvedeném grafu, všechny stavební společnosti vedou na stavbách stavební deník. Někteří v poznámkách uvedli, že stavební deník nevedou na drobné práce.

17. Pořizujete při provádění stavební činnosti foto či video dokumentaci pro případ sporu s objednateli či subdodavateli?

Graf č. 17

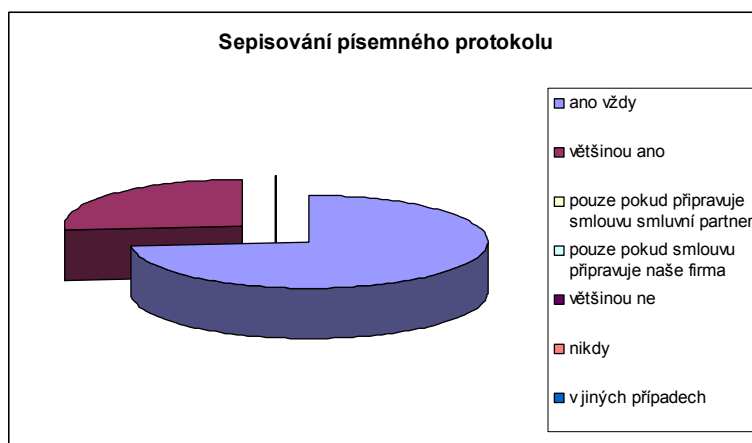

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Video či foto dokumentace vede vždy na stavbách 57% dotázaných stavebních společností a zbylých 43% jí vedou jen pokud předpokládají možný budoucí spor.

18. Je o předání díla sepisován písemný protokol?

Graf č. 18

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

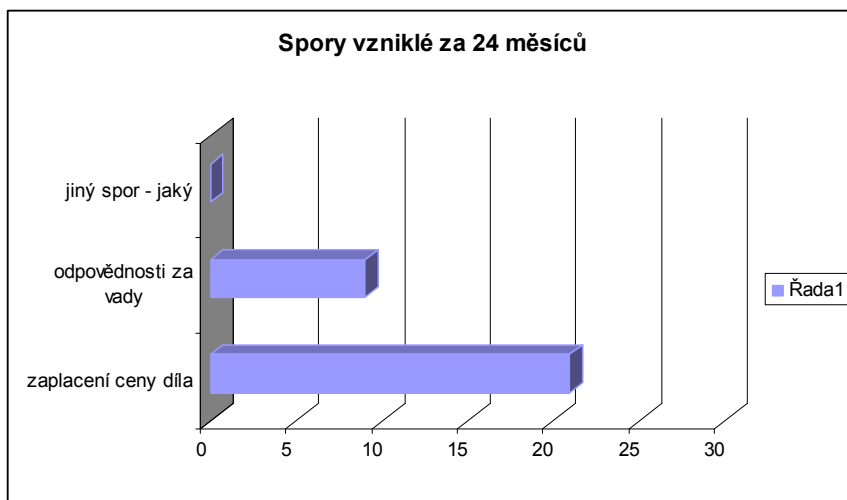
Z uvedeno grafu vidíme, že u předání díla je sepisován písemný protokol.

Písemný protokol určuje, že stav je bezvadný či má vady.

V protokolu se specifikují vady – zásadní, které brání běžnému užití díla nebo vady, které užití díla nebrání. Soudní spory vznikají také z důvodu, že není vymezeno kdo vadu zavinil, dále nebývá vymezeno kdo a do kdy vady odstraní. Dále bylo zjištěno, že vznikají spory o důvodnosti či nedůvodnosti odmítnutí převzetí díla.

19. Spory vzniklé za 24 měsíců se týkaly:

Graf č. 19

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

73% sporů se týkalo ceny díla a zbylých 28% se týkalo odpovědnosti za vady.

20. Spory vzniklé za 24 měsíců byly řešeny:

Všichni respondenti uvedli, že spory byly řešeny dohodou.

21. Při řešení sporů firmu zastupuje:

Dle vyhodnocení dotazníku firmu při řešení sporů zastupuje stavbyvedoucí, jednatel nebo podnikový právník. U každé firmy je to individuální.

Důvodem sporu je většinou špatně sestavená smlouva.

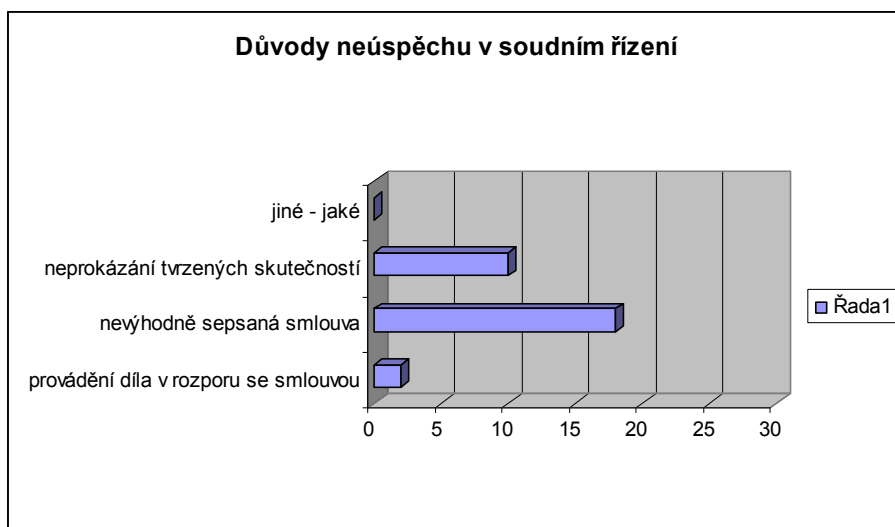
Po srovnání bylo zjištěno, že více sporů řeší firmy, které si sestavují smlouvy samy.

22. Jak je firma při řešení sporů úspěšná?

Stavební společnosti jsou při řešení sporů úspěšné z 75 – 85%.

23. Důvodem neúspěchů v soudních řízení je:

Graf č. 23

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Důvodem neúspěchu v soudním řízení je ze 60% nevýhodně sepsaná smlouva, ze 33% neprokázání tvrzených skutečností a ze 7% provádění díla v rozporu se smlouvou.

6.2 Zodpovězení hypotéz

H1: Smlouvy o dílo ve výstavbě mají v rámci právní úpravy smlouvy o dílo svá významná specifika

Ve smlouvě o dílo ve výstavbě by neměly chybět údaje o stavbě, dále prohlášení stavebníka, že je stavba povolena, charakteristika stavby, název a místo stavby, identifikace smluvních stran, a to objednatel a zhotovitel. Dále je doporučeno uvádět ve smlouvách účastníky výstavby, údaje o investrovi a základní řešení dodavatelského systému, kdo vykonává funkci generálního dodavatele a projektanta.

U větších staveb může být ve smlouvě uvedena osoba oprávněná jménem smluvních stran odevzdat a převzít dílo. Ve smlouvách je také zpravidla uvedena osoba vykonávající stavebně-technický dozor investora a autorský dozor projektanta.

S ohledem na složitost a rozsah stavby jako díla a dále vzhledem ke komplikovanosti a časové náročnosti procesu výstavby a s tím související složitosti vzájemného smluvního vztahu mohou zvolit zhotovitelé (zpravidla větší a zavedené společnosti) v souladu s § 273 OBCHZ možnost odkazu na všeobecné obchodní podmínky, které jsou vypracované zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné obchodní podmínky, které jsou stranám známe, např. obchodní podmínky vypracované zhotovitelem.

H2: Německá právní úprava smlouvy o dílo je odlišná od české právní úpravy

Tuto hypotézu potvrzují. V Německu je smlouva o dílo upravena v občanském zákoníku (BGB), zatímco v ČR je smlouva o dílo upravena jak v OBCHZ, tak v OZ.

Podle BGB má objednatel právo smlouvu o dílo kdykoliv až do dokončení díla vypovědět. Pokud toto právo objednatel využije, má zhotovitel právo požadovat smlouvenou odměnu, ze které musí být odečteno to, co zrušením smlouvy uspořil na nákladech. Takové ustanovení česká právní úprava neobsahuje, neboť náš OBCHZ připouští možnost zrušení smlouvy o dílo jen v případech, požaduje-li zhotovitel zvýšení ceny o částku, jež přesahuje o více než 10% cenu stanovenou na základě rozpočtu. V tomto případě musí objednatel uhradit zhotoviteli část ceny odpovídajícího rozsahu provedení díla podle rozpočtu.

H3.1.: Stavební společnosti nedodržují při uzavírání smluv se spotřebiteli právní

předpisy stanovené na jejich ochranu.

Strany závazkového vztahu, podnikatelé nebo nepodnikatelé si mohou dle § 262 OBCHZ sjednat, že jejich závazkový vztah, pokud by se měl řídit ustanovením OZ,

se bude řídit ustanovením OBCHZ. Taková dohoda není možná v případě, že by její uzavření znamenalo zhoršení postavení spotřebitele (viz § 262 OBCHZ), což by se nepochybně z důvodu rozdílu úprav záruky v OZ a v OBCHZ v případě podřízení smlouvy o dílo OBCHZ stalo. Z uvedeného vyplývá, že sjednání takovéto dohody by v případě smluv o dílo ve výstavbě k poškození práv spotřebitele směřovalo.

Z dotazníků bylo obtížné tuto hypotézu potvrdit či vyvrátit, neboť nelze předpokládat, že by se stavební firmy takto, byť anonymně, přiznávali k tomu, že porušují zákon.

Z tohoto důvodu byly informace získané dotazníkovým šetřením doplněny o řízený rozhovor s JUDr. Ivanou Vobejdovou, pracovnící Krajského soudu v Českých Budějovicích, která se zabývá rovněž problematikou realizace díla ve výstavbě. Výsledky vzešlé z dotazníkového šetření bylo třeba korigovat, neboť bylo zjištěno, že v některých případech stavební společnosti přimějí objednatele, aby se vzdal ve smlouvě určitých práv daných zákonem, např. aby se vzdal práva na reklamaci, náhradu škody apod. Taková smluvní ustanovení jsou s ohledem na výše uvedené neplatná, ale to řada subjektů, kteří podepíší smlouvu neví a tudíž se podpisu smlouvy nebrání. Stavební společnosti využívají neznalost práva na straně objednatele.

H3.2.: Stavební společnosti využívají při uzavírání smluv o dílo specializovanou právní pomoc.

Podle vyhodnocení dotazníků, stavební společnosti využívají při uzavírání smluv z 56% odpovědného zaměstnance firmy na pozici referenta zakázek a na pozici jednatele firmy. Z 33% je u smluv o dílo využívána právní pomoc advokáta a jen z 16 % právní pomoc podnikového právníka.

Uzavírání smluv odpovědným zaměstnancem firmy vyhodnocují jako velice negativní jev a uzavírání smluv podnikovým právníkem či advokátem jako velice pozitivní. Následkem absence odborného právního posouzení návrhu smlouvy může pak být nevýhodné nebo právně neplatné smluvní ošetření jednotlivých

ustanovení smlouvy

o dílo, které může být příčinou budoucího sporu mezi smluvními partnery.

H4: Z právních vztahů ve výstavbě vznikají spory st. společností s objednateli z důvodu nevhodně sestavené smlouvy o dílo.

Podle dotazníkového šetření, vznikají spory stavebních společností s objednateli z důvodu nevhodně sestavené smlouvy o dílo. Špatně sestavená smlouva je důvodem neúspěchu v soudním řízení a to ze 60%.

Tuto hypotézu potvrzují. Rovněž dle řízeného rozhovoru bylo zjištěno, že smluvní ustanovení jsou formulována neurčitě – nejčastěji je nedostatečně vymezen předmět díla, rozsah díla, způsob provedení díla a možnost jeho změny. Pokud následně dochází k provádění víceprací a jejich úhradě, smluvní strany jsou v rozporu, zda provedená práce patří ještě do předmětu díla či je již nad rámec vymezení předmětu. Často bývají vícepráce dohodnuty ústně a jsou špatně prokazatelné.

7. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat právní vztahy vznikající ze smluv o dílo ve výstavbě se zaměřením na praktické problémy z těchto závazků vznikající a dále komparace české právní úpravy předmětných institutů s právním stavem ve vybraném státě Evropské unie, kde jsem si vybrala Spolkovou republiku Německo. Stanovené cíle práce byly splněny.

Mým prvním cílem bylo vysvětlit a rozebrat právní vztahy vznikající při provádění díla ve výstavbě. Abych splnila tento cíl vycházela jsem z OBCHZ a OZ, kde je smlouva o dílo definována. K prvnímu cíli byla stanovena tato hypotéza: Smlouvy o dílo ve výstavbě mají v rámci právní úpravy smlouvy o dílo svá významná specifika. Tato hypotéza je zodpovězena viz. H1.

Mým druhým cílem byla komparace české právní úpravy předmětných institutů s právním stavem ve vybraném státě Evropské unie. Pro splnění tohoto cíle jsem vycházela zejména z odborné publikace Německé právo pro obchodní praxi a z českého OBCHZ a OZ. Toto srovnání je uvedeno v mé bakalářské práci v části 5.2. K tomuto cíli byla stanovena tato hypotéza: Německá právní úprava smlouvy o dílo je odlišná od české právní úpravy. Tuto hypotézu potvrzují. Tato hypotéza je zodpovězena v H2, kde jsem vycházela z dotazníkového šetření a z řízeného rozhovoru.

Třetí stanovený cíl byla analýza právních vztahů vznikajících ze smlouvy o dílou vybraných stavebních společností. Zde jsem vycházela z právní úpravy OBCHZ a OZ. K tomuto cíli byla stanovena tato hypotéza: Stavební společnosti nedodržují při uzavírání smluv se spotřebiteli právní předpisy stanovené na jejich ochranu. Tuto hypotézu potvrzují. Tato hypotéza je zodpovězena viz. H3, kde jsem vycházela z dotazníkového šetření a z řízeného rozhovoru.

Dále byla k tomuto cíli stanovena dílčí hypotéza: Stavební společnosti využívají při uzavírání smluv o dílo specializovanou právní pomoc. Ačkoliv si myslím, že specializovaná právní pomoc je důležitá při uzavírání těchto smluv, vzhledem k jejich náročnosti, tak z dotazníkového šetření se mi nepotvrdilo, jelikož ve většině společností jsou smlouvy uzavírány odpovědným zaměstnancem firmy,

který vychází ze vzorových smluv ve výstavbě. To nepokládám za vhodné, jelikož každá výstavba je ojedinělá a přizpůsobení vzorové smlouvy konkrétním podmínkám té či oné výstavby je stejně náročné jako sestavení nové smlouvy. Přesto jsou některé stavební firmy přesvědčeny, že použitím vzorové smlouvy je vše vyřešeno.

Čtvrtým a posledním cílem práce bylo popsat praktické problémy vznikající při realizaci díla ve výstavbě. Tento cíl se mi potvrdil ve čtvrté hypotéze, která byla stanovena takto: Z právních vztahů ve výstavbě vznikají spory stavebních společností s objednateli z důvodu nevhodně sestavené smlouvy o dílo. Tuto hypotézu potvrzují. Smlouvy nejsou jasné, určité části bývají špatně vymezeny – předmět díla, rozsah díla apod. V případě víceprací pak snadno dojde ke sporu. Účastníci se nemohou dohodnout, zda se jedná o práci, která je součástí předmětu díla, či jde již o práci nad rámec.

Jak už bylo zmíněno, v mé práci se také zabývám úpravou smlouvy o dílo v Německu. V oblasti právní úpravy jsou koncepce a konkrétní normy německého a českého práva velmi podobné. Při tvorbě českého Obchodního zákoníku bylo čerpáno z práva rakouského a zejména německého. Německá právní úprava je obecnější v definici smlouvy o dílo v BGB, naše česká právní úprava je přesnější. Obchodní zákoník přesně stanovuje definici smlouvy o dílo. Za nejvýznamnější odlišnosti německé úpravy lze zřejmě považovat navýšení závazného rozpočtu. Německá právní úprava považuje navýšení závazného rozpočtu za závažné porušení smlouvy. Druhou zásadní odlišností německé úpravy pak je oprávnění objednatele vypovědět smlouvu až do dokončení díla, přičemž musí uhradit podnikateli jeho náklady, které byly účelně vynaloženy.

Jak můžeme vidět, současné obchodní vztahy mezi českými a německými podnikateli se stále rozšiřují, proto je pro řadu podnikatelů v oblasti stavebnictví znalost německého obchodního práva nutností. V naší právní úpravě existují sice dvě právní úpravy smlouvy o dílo, ale ani jedna z nich neřeší blíže problém stavby. Současnou právní úpravu bych změnila tak, že bych se inspirovala německou právní úpravou a smlouvu o dílo definovala jen v jednom zákoníku, jak je to v německé právní úpravě, která definuje smlouvu o dílo v OZ. Dle mého názoru jedna platná úprava smlouvy o dílo usnadní stavebním společnostem a také účastníkům smlouvy práci a budou se v ní lépe orientovat.

7.1 Summary

The aim of this thesis is to analyze legislative relations rising from locatio operis in construction. Work focuses on the practical problems, that rising from these obligations. I compare here the Czech and the German legal regulations.

Thereinafter is mention about advantages and disadvantages the Czech legal regulation.

I explain and analyze legal relations rising from implementation of the work.

In a practical section were compiled checklists and were sent to construction companies. It was detected, that construction companies don't use at closing of contract the specialized legal aid.

Thereinafter was detected, that rises law suits between construction companies and customers. The main reason of these law suits are wrong getting together contracts.

Key words: locatio operis – smlouva o dílo
legislative relations – právní vztahy
legal regulation – právní úprava
contract – smlouva
construction - výstavba

8. Přehled literatury

1. Pelikánová, I.: Obchodní právo. Praha: Aspi, 2006. ISBN 80-7357-149-8
2. Aleš, M.: Německé právo pro obchodní praxi. Praha: Linde, 1995. ISBN 80-86547-65-6
3. Eliáš, K.: Kurs obchodního práva. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-854-1
4. Štenglová, I.: Smlouvy ve výstavbě, Praha: Prospektum, 1995. ISBN 80-7175-026-3
5. Obchodní zákoník – komentář, Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-135-2
6. Občanský zákoník – komentář, Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-134-5
7. Tichý, M.: Stavební ročenka 2000, Praha: ČSSI a ČKAIT, 1999. ISBN 80-902697-6-8. Pražák, Z.: Smlouva o dílo. Praha: Linde a.s., 2007.
9. Tomančáková, B.: Ochrana spotřebitele v praxi. Praha: Linde a.s., 2008. ISBN 978-80-7101-695-2

Internetové zdroje:

10. www.epravo.cz
11. www.stavebnistandardy.cz
12. www.nemeckepravo.cz
13. www.dejure.org

9. Přílohy

Příloha č. 1 Dotazník

Vážený pane, vážená paní,

Jmenuji se Denisa Vobejdová a jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V současnosti provádím dotazníkové šetření v rámci praktické části bakalářské práce, která se zabývá smlouvami o dílo ve výstavbě. Získané informace poslouží k lepšímu porozumění tohoto tématu.

Do tohoto šetření jste byli vybráni vzhledem ke své profesi ve stavební společnosti. Byla bych proto ráda, kdybyste vyplnili krátký dotazník. Jeho vyplnění je anonymní a dobrovolné.

Děkuji Vám za Vaši účast.

1. O jakou právní formu Vaší společnosti se jedná?

- a) OSVČ
- b) v.o.s.
- c) k.s.
- d) s.r.o.
- e) a.s.

2. Jak dlouho podnikáte v oblasti stavebnictví?

- a) 0-2
- b) 2-5
- c) 5 a více.....

3. Kolik zaměstnanců má Vaše firma?

- a) 0-100
b) 100-500
c) 500 a více.....

4. Smlouvy o dílo vypracovává:

- a) Odpovědný zaměstnanec firmy, na jaké pozici.....
- b) Podnikový právník
- c) Advokát
- d) Někdo jiný, kdo?.....

5. Obsah smluvního textu

- a) určuje naše firma v .....% zakázek
b) určuje smluvní partner v .....% zakázek
c) je určen na základě jednání o uzavření smlouvy mezi smluvními partnery v .....%
zakázek

6. Smlouvy uzavíráme zpravidla:

- a) Jako hlavní dodavatelé se spotřebiteli
- b) Jako hlavní dodavatelé s podnikatelskými subjekty
- c) Jako hlavní dodavatelé s územními samosprávnými celky či státem
- d) Jako subdodavatelé s jinými stavebními společnostmi

e) .....

7. Kolika veřejných zakázek se firma zúčastnila

a) v roce 2009.....

b) v roce 2008.....

c) v roce 2007.....

8. V kolika veřejných zakázkách byla firma úspěšná

.....% z celkového počtu účastí

9. Cena díla je stanovena:

a) Dohodnutou pevnou částkou

b) Rozpočtem úplným

c) Rozpočtem závazným

d) Není předem určena

e) Jinak

—

Jak?.....

10. Změna díla a její vliv na cenu díla, úprava ceny je možná v těchto případech:

a) dojde-li ke změně projektu a podkladů poskytnutých ze strany zhotovitele

b) v případě dalších prací k zajištění provedení díla, které nejsou obsaženy
v projektové dokumentaci

c) požadavky objednatele

d) Jinak – Jak?.....

11. Kvalita provedení díla je zajištěna:

- a) Pozastávkou ve výši .....
- b) Smluvní pokutou ve výši .....
- c) Jinak

—

Jak?.....

12. Zaplacení ceny díla je zajištěno:

- a) Smluvní pokutou ve výši .....
- b)

Jinak

-

Jak?.....

13. Uplatněné reklamace díla se týkají:

- a) Méně, než 2% objemu všech smluvených cen za 24 měsíců
- b) 2-5% všech smluvených cen za 24 měsíců
- c) Více, než 5% objemu všech smluvených cen za 24 měsíců

14. Z reklamací uplatněných za 24 měsíců bylo přijato jako oprávněných:

.....% z celkového počtu

15. Oprávněné reklamace se týkaly:

.....% z celkového objemu cen díla smluvených za 24 měsíců

16. Je veden na stavbách, které provádíte stavební deník?

- a) Ano vždy
- b) Většinou ano

- c) Pouze pokud jsme připravuje smlouvu smluvní partner
- d) Pouze pokud smlouvu připravuje naše firma
- e) Většinou ne
- f) Nikdy

17. Pořizujete při provádění stavební činnosti foto či video dokumentaci pro případ sporů s objednateli či subdodavateli ?

- a) Ano vždy
- b) Pouze pokud předpokládáme možný budoucí spor
- c) Nikdy
- d) V jiných případech – jakých .....

18. Je o předání díla sepsován písemný protokol ?

- a) Ano vždy
- b) Většinou ano
- c) Pouze pokud připravuje smlouvu smluvní partner
- d) Pouze pokud smlouvu připravuje naše firma
- e) Většinou ne
- f) Nikdy
- g) V jiných případech – v jakých .....

19. Spory vzniklé za 24 měsíců se týkaly:

- a) Zaplacení ceny díla
- b) Odpovědnosti za vady
- c) Jiný spor – jaký.....

20. Spory vzniklé za 24 měsíců byly řešeny:

- a) Dohodou - .....%
- b) Rozhodčí doložkou - .....%
- c) Soudním smírem - .....%
- d) Rozsudkem soudu - .....%
- e) Jinak – jak? - .....%

21. Při řešení sporů firmu zastupuje:

- a) Podnikový právník
- b) Advokát
- c) Někdo jiný – kdo?.....

22. Jak je firma při řešení sporu úspěšná ?

.....
%

23. Důvodem neúspěchu v soudních řízeních je:

- a) Provádění díla v rozporu se smlouvou
- b) Nevýhodně sepsaná smlouva
- c) Nепrokázání tvrzených skutečností
- d) Jiné – jaké .....

Příloha č. 2 – Smlouva o dílo

Smlouva o dílo

uzavřená podle § 631 a násl. ObčZ

(stavba domku)

Článek 1

Smluvní strany

Objednatel:

.....

r. č. ....

a

.....

r. č. ....

oba trvale bytem .....

Bankovní spojení: .....

Číslo účtu: ...../.....

(dále jen "objednatel")

Zhotovitel:

Zhotovitel .....

se sídlem .....

IČ: .....

DIC: .....

zapsaná v obchodním rejstříku Krajského soudu v Českých Budějovicích,

oddíl ..., vložka .....

zast. ....

Bankovní spojení:

Číslo účtu: /

(dále jen “zhotovitel”)

uzavírají dne ..... tuto

smlouvu o výstavbě.....

Článek 2

Předmět smlouvy

1. Zhotovitel se zavazuje podle této smlouvy zhotovit pro objednatele dílo v podobě výstavby rodinného/obytného domu na pozemku parc. č. ... v k.ú ..... okres .....
.....

2. Předmět díla je specifikován v projektové dokumentaci, kterou zabezpečil zhotovitel na své náklady a na své nebezpečí.

3. Tato dokumentace byla použita pro stavební řízení s tím, že rozhodnutím Obecního úřadu v ....., odboru stavebního č. j. .... ze dne ..... bylo vydáno stavební povolení. Toto stavební povolení objednatelé předali zhotoviteli.

4. Zhotovitel si vyhazuje předmětnou projektovou dokumentaci v průběhu stavby dopracovat v návaznosti na požadavky objednatelů eventuálně v návaznosti na vliv ze strany veřejnoprávních orgánů.

5. Smluvní strany prohlašují, že před podpisem této smlouvy byla cena projektové dokumentace zpracované zhotovitelem objednateli zaplacená.

6. Veškeré odchylky od předmětu díla daného projektovou dokumentací mohou být prováděny zhotovitelem pouze tehdy, budou-li písemně odsouhlaseny oběma objednateli. Jestliže zhotovitel provede práce a jiná plnění nad tento rámec, nemá nárok na jejich zaplacení.⁴

Článek 3

Cena díla

1. Smluvní strany se dohodly, že cena díla činí ..... Kč. Daň z přidané hodnoty ve výši 5 % z ceny díla bude zhotovitelem k této smluvní ceně připočtena. V případě, že v době, kdy bude dílo dokončeno, bude uvedená sazba zákonem o dani z přidané hodnoty zvýšena nebo snížena, bude zhotovitel účtovat k ceně plnění daň podle aktuálního znění zákona.

2. Dohodnutou cenu lze měnit pouze písemnou dohodou mezi objednateli a zhotovitelem.

3. Jestliže bez zavinění zhotovitele dojde v průběhu provádění díla k nutnosti provést dílo odchylně od projektové dokumentace a tím i k možnému zvýšení nákladů a zvýšení smluvní ceny, mohou být zhotovitelem tyto práce provedeny jen s písemným souhlasem objednatelů. Výjimkou jsou pouze práce bezprostředně nutné k tomu, aby nedošlo ke vzniku škody na prováděném dílu. Zhotovitel však musí prokázat, že hrozící škoda nevznikla v důsledku vadného provádění díla, ale pouze v důsledku skutečností a událostí, které nemohl při vynaložení veškeré odbornosti předpokládat.

4. Smluvní cena bude placena objednateli takto:

- a) záloha ..... Kč při podpisu této smlouvy;
- b) zbytek ceny po předání a převzetí díla.

5. Záloha a zbytek ceny budou proplaceny bezhotovostně na účet zhotovitele s tím, že zhotovitel vystaví zálohový list a fakturu. Zálohový list a faktura musí být předány osobně objednatelům a jejich splatnost je 14 dní od předání.

6. Zálohový list a faktura musí obsahovat přesné označení objednatelů a zhotovitele, specifikaci díla, bankovní spojení, identifikační číslo zhotovitele, termín splatnosti zálohového listu nebo faktury. Ve faktuře je povinen zhotovitel odečíst od fakturované částky poskytnutou zálohu.

7. Jestliže zálohový list nebo faktura nebude obsahovat předepsané náležitosti, jsou objednatelé oprávněni jej do data splatnosti vrátit s tím, že zhotovitel je poté povinen vystavit nový zálohový list nebo novou fakturu s novým termínem splatnosti. V takovém případě nejsou objednatelé v prodlení s placením zálohového listu nebo faktury.

Článek 4

Doba plnění díla

1. Zhotovitel se zavazuje vyhotovit a předat dílo do .....

2. Zhotovitel je oprávněn nabídnout dílo objednatelům i před tímto termínem, ale pouze v případě, že je vyhotoveno tak, že neobsahuje ani jedinou vadu a ani jediný nedodělek. V takovém případě jsou objednatelé povinni dílo od zhotovitele převzít a zaplatit mu zbytek ceny.

Článek 5

Práva a povinnosti smluvních stran

1. Objednatelé jsou oprávněni dílo v průběhu jeho provádění kontrolovat prostřednictvím osoby, kterou písemně k těmto právním úkonům zmocní. Objednatelům či oprávněné osobě přísluší kdykoli právo vstupu na stavbu, kde je dílo prováděno s možností prověřit, zda práce na díle jsou prováděny v souladu s projektovou dokumentací, smlouvou a technickými normami.

2. Zhotovitel je u částí díla, které budou v průběhu provádění prací zakryty, povinen vyzvat objednatele ke kontrole takovýchto prací. Výzva musí být písemná, jinak je neplatná. V případě, že se přes výzvu zhotovitele objednatel k prověření prací nedostaví, práce budou zakryty. V případě, že bude později třeba zakryté práce znovu odkrýt, nesou náklady odkrýtí objednatelé.

3. Zhotovitel odpovídá v průběhu provádění díla za pořádek a čistotu na staveništi. Je povinen na své náklady odstranit odpady a nečistoty vzniklé prováděním díla.

4. Zhotovitel zabezpečuje veškerá veřejnoprávní rozhodnutí nutná podle příslušných právních předpisů k řádnému provádění díla.

5. Objednatelé jsou povinni předat prostor určený k provádění díla zhotoviteli protokolárně do ..... Před protokolárním předáním prostoru k provádění díla budou objednateli vytyčeny na jeho náklady veškeré základní směrové a výškové body.

6. Zhotovitel si zabezpečí z finančních prostředků v rámci ceny díla zařízení staveniště. Materiál získaný demontáží zařízení staveniště po dokončení díla a vyklizení prostoru staveniště zůstává majetkem zhotovitele.

7. Po předání díla je zhotovitel povinen staveniště vyklidit s tím, že v prostoru staveniště může ponechat jen stroje a zařízení, popřípadě materiál potřebný k odstranění vad a nedodělků reklamovaných objednateli při předání díla. Do deseti dnů po odstranění uvedených vad a nedodělků je zhotovitel povinen staveniště vyklidit úplně.

Článek 6

Splnění díla

1. Dílo je splněno jeho písemným předáním objednatelům. Dílo nesmí obsahovat vady či nedodělky, které samy o sobě či v souhrnu nebrání ani neztěžují užívání objednateli.

2. Objednatelé se stávají vlastníky díla postupně v průběhu jeho provádění.

3. Součástí převzetí díla je jeho podrobný popis obsahující zejména popis kvality díla a popis vad a nedodělků reklamovaných objednateli.

Článek 7

Záruka za dílo

1. Zhotovitel se zavazuje, že dílo bude mít vlastnosti stanovené projektovou dokumentací, touto smlouvou a technickými normami vztahujícími se na jednotlivé části díla, a to po dobu tří let od jeho protokolárního předání objednatelům.

2. Zhotovitel neodpovídá za vady a nedodělky, které byly po převzetí způsobeny objednateli, neoprávněným zásahem třetí osoby či neodvratitelnými událostmi.

3. Objednatelé mají vůči zhotoviteli tato práva z odpovědnosti za vady:

- a) právo na bezplatné odstranění reklamovaných vad,
- b) právo na zaplacení nákladů na odstranění vad v případě, kdy si objednatelé vady či nedodělky opraví nebo odstraní sami nebo použijí k jejich odstranění třetí osoby,
- c) právo na poskytnutí přiměřené slevy z ceny odpovídající rozsahu reklamovaných vad či nedodělků,
- d) právo na odstoupení od smlouvy, kdy vady či nedodělky jsou takového charakteru, že podstatně ztěžují či dokonce brání v užívání díla.

Článek 8

Smluvní pokuty

1. V případě, že zhotovitel bude v prodlení s termínem dokončení díla, zaplatí objednatelům smluvní pokutu ve výši ... % za každý započatý týden prodlení.

2. V případě, že objednatelé budou s prodlením se zaplacením zálohy či faktury zhotoviteli, zaplatí zhotoviteli smluvní pokutu ve výši ... % za každý den prodlení.

3. Zaplacením smluvní pokuty není dotčeno právo smluvní strany na náhradu škody vzniklé porušením smluvní povinnosti, které se smluvní pokuta týká.

Článek 9

Ukončení smluvního vztahu

1. Tato smlouva může být ukončena písemnou dohodou smluvních stran.
2. Objednatelé mohou od smlouvy odstoupit kdykoli v průběhu provádění díla, a to bez uvedení důvodů.
3. Zhotovitel může od smlouvy odstoupit v případě, když jsou objednatelé v prodlení se zaplacením zálohy či faktury po dobu delší než dvou kalendářních měsíců. Dále může zhotovitel od smlouvy odstoupit v případě, kdy jsou objednatelé v prodlení s předáním prostoru staveniště po dobu delší než dvou kalendářních měsíců.
4. Jestliže je smlouva ukončena dohodou či odstoupením před dokončením díla, smluvní strany protokolárně provedou inventarizaci veškerých plnění, prací a dodávek provedených k datu, kdy smlouva byla ukončena. Závěrem této inventarizace smluvní strany odsouhlasí finanční hodnotu doposud provedeného plnění. Jestliže nedojde k dohodě o této výši plnění, smluvní strany se dohodly, že se obrátí na soudního znalce ..... se žádostí o zpracování posudku. Smluvní strany prohlašují, že posudek tohoto smluvního znalce je pro ně závazný a že částku obsaženou v posudku znalce smluvní strany zaplatí. Jde o částku, kterou budou objednatelé zhotoviteli dlužit za provedené práce či naopak o přeplatek, který získal zhotovitel neoprávněně od objednatelů.
5. Odstoupení od smlouvy musí být provedeno písemně, jinak je neplatné. Odstoupení od smlouvy musí být doručeno druhé smluvní straně. Smluvní strany dohodly, že odstoupení od smlouvy je druhé straně doručeno po uplynutí tří dnů od jeho odeslání.

Článek 10

Ostatní smluvní ujednání

1. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž každá smluvní strana obdrží jeden.
2. Tuto smlouvu lze doplňovat či měnit pouze písemnou formou.
3. Smluvní strany prohlašují, že je jim znám celý obsah smlouvy a že tuto smlouvu uzavřely na základě své svobodné a vážné vůle. Na důkaz této skutečnosti připojují svoje podpisy.

V ..... dne .....

.....

objednatelé

(Zdroj: Mgr. Jiří Písečka)

.....

zhotovitel

Preamble

- dem pro kolaudáciu dia a budúci opravy a rekonštrukcie. Tuto dokumentáciu predá zhotoviteľ objednávateľ viť bytých vyhovujúcich ke dni predávajú. O dilo je samostatným celkom a bude predané najednou. Pokiaľ účastníci výslovne nesjednajú nič iné, a to vždy ve formě písemného dodatku ke smlouve. Miesto predávající dia je uvedeno v příslušném ujednání vlastní smlouvy o dilo, popř. vyplývá z přílohy smlouvy, event. z dalších dokumentů, které byly podkladem pro uzavření smlouvy. Vlastníkem zhotoveného díla je od počátku objednatel. Nebezpečí škody na zhotovování díla nese zhotovitel, a to od převzetí stavění až do převzetí díla objednatel, resp. až do odstránění vad uvedených v Zápisle o předání a převzetí díla.

11

U.
Cena dlla

1. Cena sjednána v příslušném ustanovení vlastní smlouvy o dílo obsahuje veškeré náklady spojené s prováděním díla a je sjednána převně jako cena maximální, nepřekročitelná a pro účastníky smlouvy závazná s tím, že je používán bez přírůdků k výměram (v dalším jen „cena“).
2. Cena je ve vlastní smlouvě o dílo sjednána buď včetně daně z přidané hodnoty nebo bez této daně. Zhotovitel je vždy v příslušné fakultě, tj. výtvořnosti skutečně odvedených prací, povinen rozdělit fakturovanou část díla na práce a dodatky účtované se základní sazbou daně z přidané hodnoty a na práce a dodatky účtované se sníženou sazbou daně z přidané hodnoty, a to v souladu s platnými právními předpisy.
3. Případné objednatelstem požadované méněpráce a vícepráce budou kalkulovány v předem dohodnuté sazbě. Objednatelstem akceptované a potvrzené nabídky zhotovitele.
4. V ceně jsou zahrnuty veškeré práce a služby a dodatky, které patří k úplnému zhotovení a předání díla podle smlouvy včetně vyzkoušení. Zhotovitel je v souladu s ustanoveními, že si provádí podmínky zadání objednatelste ko nejefektivnější dle dostupných informací a tím, že není v žádném případě oprávněn v budoucnu uplatňovat jakékoliv finanční nároky ani jiné práva: kvůli chybkám, nedostatečným či nesprávným údajům v těchto podkladech.
5. V ceně jsou zakalkulovány náklady na zřízení staveniště, zimní opatření vedoucí k plynuému průběhu prací v souladu s odsouhlaseným harmonogramem, pojištění odpočívadla za účelem ochrany zdraví zhotovitele či jiné potřebné pojištění, celní poplatky, a dále jako v ceně mimo jiné náklady zhotovitele na veškeré náklady spojené s používáním silnic, chodníků a sousedních pozemků atd., rovněž odpovědnosti za škody a povinnost k náhradě škod způsobených zhotovitelem nebo těch, které jsou mu kladeny za vinu. Na cenu nemohou být navíc žádné objektivní přírůtky.

III

Piacení a platební podmínky

- Předmět smlouvy
1. Předmět smlouvy je dáleším nazýván jen, dílo je zejména specifikován a určen ve vlastní smlouvě o dílo, dále téměř VSP a rovněž i dalšími přílohami a dokumenty tvořícími smlouvu.
- Dílo musí dosahovat parametrů stanovených projektovou dokumentací pro provádění stavby (díla), tzn. že zhotovitel je povinen zejména provést dílo v souladu s touto dokumentací, jakož i v souladu s dalšími podklady, jež v rámci smlouvy od objednatel převzal, a zhotovitelem realizované dílo musí splňovat podmínky pravomocného stavebního povolení či jiného pravomocného rozhodnutí vydáného v souvislosti s realizací předmětné stavby (např. územního rozhodnutí, rozhodnutí o povolení k vodohospodářským dílům atp.) s tím, že kvalita prací bude posuzována podle ČSN, platících ke dni uzavření smlouvy, a případně podle dalších norem, jejichž použití bude ujednáno ve smlouvě. Tato smlouva smluvně sjednané konkrétní normy se použije, v případě kolize s normami však uvedenými přednostně.
- V rozsahu plnění zhotovitele dle smlouvy je mimo jiné:
- zpracování technologického postupu provádění díla a jeho předání objednateli nejpozději v den předání staveniště;
  - zpracování výrobní dokumentace v nezbytném rozsahu;
  - zpracování dokumentace skutečného provedení stavby;
  - kompletní stavební montážní práce;
  - kompletní technologické dodávky a montáže;
  - všechny výrobky uvedené v dokumentaci k provádění díla;
  - předání návrhu na údržbu a obsluhu zařízení a zpracování potřebných provozních manuálů;
  - předání záručních listů;
  - vyzkoušení díla, tj. provedení předepsaných nebo dohodnutých zkoušek akušebního provozu, zajištění a předání všechen atestů, revizních zpráv a osvědčení (dle platných předpisů a norem nebo i předpisů a norem stavebních smlouvy);
  - uvedení díla do provozu a provedení garančního testu;
  - odstranění zbytků po provádění díla, zbylých výrobků, nástrojů a stavebních strojů, apod. a odstěhování jak, aby předmět díla byl způsobilý a vhodný pro další činnost objednatel a předání smlouvy.
2. Zhotovitel se zavazuje, že pokud při provádění díla dle této smlouvy zjistí z titulu své odbornosti, že pro bezchybné provedení díla, co do rozsahu a funkčnosti, je nezbytné provést i další činnosti, které nejsou specifikovány zbyl součástí předmětu smlouvy v příslušných ustanoveních smlouvy, informovat o těchto neprodělaných objednatel.
3. Všechny činnosti při realizaci díla dle projektové dokumentace pro provádění stavby či jiných příloh smlouvy, které nejsou smlouvou výslovně označeny jako povinnosti objednatel, jsou povinnosti zhotovitel a jsou zahrnuty v celkové ceně za dílo.
4. Ujednání o vícepracích (v dáleším nazývaný jen „vícepráce“):
- a) Zhotovitel se zavazuje provést i další práce, které nejsou předmětem smlouvy na základě vlastní smlouvy o dílo, VSP a jejích dalších příloh, pokud jejich provedení souvisí s dohodnutým předmětem smlouvy a jejich potřeba se projevila vseměst v průběhu provádění díla, a to na výslovné žádost objednatel zapsanou ve stavebním deníku a vlastnoručně podepsanou oprávněným zástupcem objednatel.
  - b) Výjma víceprací specifikovaných výše v čl. I, odst. 4 VSP, budou další vícepráce provedeny na žádost objednatel, dohodnou-li se o tom oprávněný zástupce objednatel a oprávněný zástupce zhotovitel o jejich provedení formou jiní vlastnoručně podepsaného zápisu ve stavebním deníku.
  - c) Vystaně-li potřeba provedení dalších prací z důvodů na straně zhotovitel, nepovažuje se tyto za vícepráce, ale za práce v rámci dohodnutého předmětu smlouvy.
  - d) Všechny vícepráce, které zhotovitel provede nad rozsah předmětu smlouvy a u nichž nebude sporný zjevnost uvedených výše pod písmeny a), b) tohoto odstavce, hrazení zhotovitel a jejich provedení v žádném případě nezakládá zhotovitel právo nároků vytvářet sjednané ceny.
5. Dokumentace skutečného provedení díla bude zpracována v takovém rozsahu a provedení, aby umožňovala údržbu díla a byla technicky jasným a kompletním podkladem

5. Účastníci sjednali možnost úhrady jakékoliv platby objednatelům v dřívějším než sjednaném termínu splatnosti. Pokud objednatel využije tohoto svého oprávnění a provede úhradu platby nejde do 10-ti dní ode dne, kdy začala běžet lhůta splatnosti této platby (bude na základě skutečného a ověřeného splnění veškerých podmínek pro provedení platby nebo i jen na základě neověřené deklarace splnění těchto podmínek zhotovitelem), je objednateli poskytnuta bez dalšího sleva (sconto) ve výši 2 % (slovy dvou procent) z celé výše takto v dřívějším termínu objednatel provedené platby s připočtením 2 % (slovy dvou procent). Objednatel je oprávněn o uvedenou slevu ponížít již platbu, na základě jejíhož provedení mu vzniká nárok na slevu, přičemž se platba považuje za uhrazenou v celé zhotovitelem vyúčtované výši.
6. Faktura (daňový doklad) musí zejména obsahovat:
  - označení faktury příslušným číslem;
  - název a sídlo zhotovitele i objednatele, identifikační číslo a daňové identifikační číslo zhotovitele i objednatele;
  - bankovní spojení zhotovitele;
  - číslo vlastní smlouvy o dílo, označení díla, rozsah a předmět plnění včetně rozpisu provedených prací
 Faktura (daňový doklad) bude v případě, že na této nebude přímo uveden rozsah a předmět daňového plnění včetně rozpisu provedených prací, mít obsahovat tento text:

„Rozsah zdanitelného plnění vyplývá ze soupisu provedených prací a dodávek č. .... ze dne ..... a ze zjišťovacího protokolu č. .... ze dne ..... , které tvoří součást přílohy nezávislé součásti této faktury.“, když tyto přílohy musí skutečně s příslušnou fakturou pevně (nedílně) spojeny;

  - fakturovanou částku, vyčíslení pozastávky z této fakturované částky a částku k úhradě
 V případě, že nebude na faktuře pozastávka řádně vyčíslena, je objednatel oprávněn, nikoli však povinen, fakturu akceptovat a ponížít bez dalšího provedenou úhradu o pozastávku. Na vyžádání o tomto resp. o zaúčtování pozastávky vyzkouší zhotovitele;
  - podpis oprávněné osoby zhotovitele;
  - výši daně z přidané hodnoty (jinde v textu také označována pouze „DPH“) uvedenou v řádkách;
  - datum uskutečnění zdanitelného plnění;
  - další náležitosti daňového dokladu v souladu s příslušným obecně závazným právním předpisem.
7. Objednatel je oprávněn před uplynutím lhůty splatnosti vrátit bez zaplacení fakturu, která mimo jiné nesplňuje podmínky obsažené v čl. III, odst. 1 těchto VSP nebo neobsahuje některou náležitost uvedenou výše sub čl. III, odst. 5, případně má jiné závady v obsahu.
8. Zhotovitel je povinen podle povahy a charakteru vad fakturu doplnit o potřebné přílohy, opravit nebo nově vyhotovit. Oprávněným vrácením faktury přestává běžet původní lhůta splatnosti. Celá lhůta běží znovu ode dne prokazatelného doručení (odezdržení) doplněné, opravené nebo nově vyhotovené faktury objednateli.
9. Objednatel, který nezaplátí zhotovitelem vyúčtované částky z důvodu vadného plnění, není v prodlení s placením.
10. Zhotovitel není oprávněn postupovat bez předchozího výslovného písemného souhlasu objednatele (v tomto případě daného výhradně oprávněným zástupcem objednatele ve věcech smluvních dle čl. XIII. těchto VSP) jakoukoliv pohledávku vůči objednateli či jeho právnímu nástupci třetí osobě.

IV.

Doba plnění

1. Doba plnění sjednaná ve vlastní smlouvě o dílo bude respektovat harmonogram prací objednatele, pokud je přílohou smlouvy.
2. Zhotovitel zpracuje harmonogram: výstavby resp. jednotlivých činností, členěný po týdnech (popř. členěný podle odlišného požadavku objednatele), který předloží objednateli k odsouhlasení v dohodnutém termínu, objednatel požadovaným termínem. Dílčí postupové termíny budou stanoveny při projednání tohoto harmonogramu a jsou pro zhotovitele závazné.
3. Z titulu dodržení všech dílčích termínů i celkového termínu předání dokončeného díla je zhotovitel povinen zúčastňovat se procesu aktualizace prováděcích harmonogramů a následně tyto přebírat jako závazné. V případě zpoždění při provádění díla oproti harmonogramům je zhotovitel povinen přijmout a učinit veškerá opatření, aby došlo k vyrovnání tohoto zpoždění, a to na vlastní náklady, tzn., že i všechny potřebné prodloužení související náklady jsou plně k tíži zhotovitele. V případě prokazatelného prodloužení zhotovitele o více než pět dní oproti stanoveným postupovým termínům je objednatel bez dalšího oprávněn provést předemtná práce a dodávky sám nebo prostřednictvím třetí osoby, a to na náklady zhotovitele včetně náhrady případné škody a zaplacení smluvní pokuty s tím, že toto opatření zásadně nemá a nemůže mít vliv na odpovědnost zhotovitele za kvalitativní a kvantitativní parametry díla, resp. na povinnost zhotovitele z titulu poskytnuté záruky, eventuelně na jiné smluvní či zákonné povinnosti zhotovitele. Zhotovitel je povinen spolupracovat tak, aby umožnil objednateli plynulý průběh prací. Prodloužení zhotovitele splňující podmínky specifikované v tomto odstavci je podstatným porušením smlouvy.
4. Pokud se zhotovitel jiným dodávaným dílem podle smlouvy pouze zbyl toliko jeden z dodavatelských podílů na stavbě realizované objednatelem, je povinen spolupracovat s objednatelem při koordinaci pracovních postupů s ostatními zhotoviteli této stavby.
5. Rozsah, termín, zahájení prací, míra, jiné objektivní či subjektivní skutečnosti nebo důvody nemající vliv na stanovený termín dokončení díla, pokud nebude v konkrétním případě výslovně písemně dohodnuto jinak (ve formě dodatku k vlastní smlouvě o dílo),

V.

Projektová dokumentace

1. Projektovou dokumentaci pro provádění stavby předá objednatel zhotoviteli ve dvou vyhotoveních v termínu stanoveném ve vlastní smlouvě o dílo, pokud tato není součástí díla. Pokud nebude ve vlastní smlouvě o dílo uveden termín předání projektové dokumentace pro provádění stavby platí, že tato byla předána zhotoviteli ve dvou vyhotoveních v dostatečném předstihu před podpisem (uzavením) smlouvy tak, aby s ní mohl zhotovitel řádně a důkladně seznámit, což zhotovitel podpisem smlouvy potvrzuje.
2. Podpisem (uzavením) smlouvy zhotovitel prohlašuje, že na základě kontroly provedené v souladu s předchozím odstavcem nezjistil žádné vady projektové dokumentace pro provádění stavby, a že tato je plně způsobilá a kompletní podkladem pro řádné zhotovení díla.

3. Zhotovitel je povinen, aby odborná firma v příslušném oboru, oznámil chyby nebo opomenutí, které se mohou v souvislosti s realizací díla objevit v projektové dokumentaci, a to ihned po zjištění takových skutečností. Pokud zhotovitel bezodkladně písemně neupozorní na nedostatky v předávaných podkladech, je plně odpovědný za všechny s tím spojené následky a ručí za to, že provede všechny smluvní a výkonné, nezbytné pro řádné dokončení svého díla.
4. Zhotovitel je povinen v průběhu provádění díla provádět průběžnou kontrolu projektové dokumentace. I v případě, že projektová dokumentace obsahuje chyby nebo některé záležitosti opomíjí, je zhotovitel povinen dokončit všechny práce, které jsou předmětem díla prováděného dle smlouvy, a to ve sjednaných termínech.
5. Zhotovitel nesmí samostatně na projektové dokumentaci nic měnit. Případné změny a úpravy oproti projektové dokumentaci budou řešeny společně oprávněným zástupcem objednatele a oprávněným zástupcem zhotovitele jednat za účastníky ve věcech technických, budou zapsány do stavebního deníku a tímto zástupci podepsány.
6. V případě, že si objednatel v průběhu realizace vyžádá změny stavebního řešení, které je nutno promítnout do projektové dokumentace, zajistí objednatel její změnu a tuto předá zhotoviteli jako výše vykrasu, kterého se týká.
7. Realizační projektová dokumentace stavby slouží k provedení stavby. Zabezpečuje si ji zhotovitel na vlastní nebezpečí a náklady, výjma případu, kdy tuto předá zhotoviteli objednatel coby podklad k uzavření smlouvy. V jednom parě je povinen tuto poskytnout objednateli, a to na jeho vyžádání.

VI.

Ujednání o provádění díla

1. Zhotovitel je povinen provést dílo na svůj náklad a nebezpečí ve sjednané době. Provádění díla je povinen započít a dílo dokončit ve smluvněných termínech. Před sjednanou dobou může dílo provést jen a výslovným souhlasem objednatele.
2. Při provádění díla postupuje zhotovitel samostatně. Objednatel je oprávněn zadávat zhotoviteli pokyny, které budou zpřesňovat provádění díla. Zhotovitel je takovými pokyny vázán.
3. Stavební povolení i jiná rozhodnutí vydaná v souvislosti s realizací stavby (např. územní rozhodnutí, rozhodnutí o povolení k vodohospodářským dílům aj.) jsou s vyjádřením subjektů zúčastněných ve stavebním řízení (zejména veřejnoprávního) jsou uloženy u objednatele a zhotoviteli budou předány na písemné vyžádání. V případě požadavku objednatele zhotovitel poskytne součinnost při jejich zabezpečení a zavazuje se je dodržovat.
4. Ujednání o staveništi:
  - a) Stavenišťem je prostor pro stavbu, pro její realizaci a zařízení staveniště, určený v projektové dokumentaci a v pravomocném územním rozhodnutí o umístění stavby. Pojem „staveniště“ používaný v této smlouvě vyjadřuje jak celý prostor, kde probíhá stavba jako celek, tak i prostor vymezený ke zhotovení díla zhotovitelem, když v tomto případě je obvykle v závorce uvedeno ještě slovo „pracoviště“.
  - b) Objednatel předá zhotoviteli protokolární staveniště k zahájení prací v termínu dohodnutém ve smlouvě, a to v rozsahu a s omezeními podle sjednaného POV. Pokud nebude ve smlouvě dohodnut termín předání staveniště, předá objednatel staveniště zhotoviteli nejpozději v den zahájení prací. Staveniště bude předáno v aktuálním stavu bez zvláštních úprav.
  - c) Zhotovitel je oprávněn užívat staveniště pouze v rozsahu, v jakém mu bylo objednatelem předáno, když podrobněji jsou řešeny otázky užívání staveniště, jeho zařízení a některé další související otázky v současti těchto VSP nazvané „Zařízení staveniště a osoby vykonávající činnost pro zhotovitele“ (dále jen „ZS“).
  - d) V průběhu prací zhotovitele musí být na staveništi trvale přítomen zodpovědný pracovník (osoba) zhotovitele výslovně uvedený ve vlastní smlouvě o dílo coby zástupce ve věcech technických (odborných), event. s předchozím písemným souhlasem objednatele i jiná osoba ustanovená nejde k datu zahájení prací zhotovitelem, jejíž jméno zapíše zhotovitel při zahájení prací do stavebního deníku, která bude mít pravomoc řešit případné problémy vzniklé v průběhu výstavby (i v dalším jen „stavbyvedoucí“). Pokud nebude ve vlastní smlouvě o dílo takový zodpovědný pracovník zhotovitele stanoven, je zhotovitel povinen tohoto konkretizovat při prvním zápisu do stavebního deníku s tím, že porušení této povinnosti se považuje za podstatné porušení smlouvy ze strany zhotovitele. I v případě, že zhotovitel pověří prováděním určitých částí díla třetí osobou, zůstává jeho povinnost ohledně přítomnosti stavbyvedoucího na staveništi nedotčena.
  - e) Předané staveniště bude zhotovitelem užíváno výhradně pro účely zajištění díla smlouvy. Využití staveniště včetně ochrany z jiným účelem musí být převrem projednáno, odsouhlaseno objednatelem a potvrzeno dodatkem ke smlouvě.
  - f) Zhotovitel je povinen udržovat na převzatém staveništi, výjezdech z něho, na používaných vozovkách a přecházejících inženýrských sítích pořádek a čistotu, a je povinen odstraňovat odpady a nečistoty vzniklé jeho činností v době do 48 hodin od jejich vzniku, a zároveň je povinen zabráňovat technickými opatřeními jejich pronikání mimo staveniště. Zhotovitel je povinen z tohoto hlediska sledovat průběh i stavební stav sousedních pozemků. Zhotovitel je povinen, jako původce odpadů, naložit na vlastní náklady s odpady vzniklými z činnosti, která je předmětem smlouvy ve smyslu zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, a ostatních souvisejících předpisů. Při nesplnění těchto povinností je objednatel oprávněn zajistit čistotu na staveništi a v jeho okolí sám nebo prostřednictvím třetí osoby na náklady zhotovitele. Za případné sankce a postihy z uvedeného důvodu odpovídá pouze zhotovitel a je povinen je uhradit. Případná správa a jiné řešení v tomto směru jsou plně v kompetenci zhotovitele a probíhají bez účasti objednatele.
  - g) Zhotovitel je oprávněn používat ke skladování materiálů pouze staveniště resp. (pracoviště) vymezené sub písmenem c) tohoto odstavce, pokud objednatel neurčí jinak. Objednatel je oprávněn takto určené místo v době provádění díla měnit. Pokud zhotovitel uskladní materiál na jiné místo, než na místo objednatelem určené, je po předchozí výzvě oprávněn jej na určené místo přemístit objednatel na náklady zhotovitele.
  - h) Odvádění srážkových, odpadních a technologických vod ze staveniště zabezpečí zhotovitel tak, aby zabránil rozmočení pozemku staveniště a vnitrostaveništních komunikací a aby nenarušovala a neznečišťovala odložené zařízení pozemních komunikací a jiných ploch přiléhajících ke staveništi a nebylo způsobeno jejich poškození.
  - i) Zhotovitel je povinen provést na staveništi veškerá potřebná opatření, která zamezí nežádoucím vlivům stavby na okolní nemovitosti přiléhající ke staveništi, zejména bude dodržovat podmínky stavebního povolení a veškeré právní předpisy řešící problematiku vlivu stavby na životní prostředí. Rovněž bude v součinnosti s objednatelem řešit případné stížnosti třetích osob uplatněné v souvislosti s prováděním díla.

- c) Zhotovitel je povinen zajistit, aby všechny s ním jakkoliv na zhotovování díla spolupracující subjekty byly zavázány k povinnosti chránit důvěrné informace minimálně v rozsahu stanoveném tímto odstavcem.
- d) Zhotovitel zodpovídá za všechny újmy, které vzniknou porušením jeho povinností stanovených v tomto odstavci (tzn., že odpovídá i za spolupracující subjekty s právem regresu) a je povinen tyto v celém rozsahu nahradit. Pro každý porušení jakákoliv povinností stanovené v tomto odstavci se sjednává smluvní pokuta ve výši 100.000,- Kč.
22. Postoupení díla nebo jeho části ke zhotovení třetí osobě (subdávatel) je podmíněno souhlasem objednatele. Postoupení bez souhlasu objednatele je podstatným porušením smlouvy. V případě postoupení v souladu s tímto bodem odpovídá zhotovitel za dílo stejně jako by jej zhotovoval sám.
23. Eventuelní výpočty a plány potřebné ke zhotovení díla, pokud je vyhotovuje zhotovitel, jsou součástí sjednané ceny za dílo. Zhotovitel je povinen předložit objednateli včas před započatím prací ke kontrole veškeré plány a výpočty potřebné k realizaci díla, když jejich použití je možné pouze po jejich písemném a prokazatelném odsouhlasení objednatelem, které však nezabývá zhotovitele jeho povinností ze smlouvy.
24. Zjistí-li zhotovitel, že pro řádné zhotovování díla existují překážky nezahrnuté a neřešené ve smlouvě, je povinen toto svoje zjištění prezantovat a doložit objednateli. V případě, že objednatel důvody zhotovitele uzná, bude dohodnut další postup včetně případné změny ceny díla či termínu ukončení díla.
25. Zhotovitel je povinen se před zahájením realizace (resp. provedením) svých prací a dodávek o správném stavu již realizovaných dodávek a prací na díle, na které jeho plnění navazuje nebo které jakýmkoliv způsobem s jeho prací a dodávkami souvisí, a zjištěné nedostatky neprodleně písemně oznámit objednateli spolu s návrhem na odstranění. Za újmy a ztráty, které vzniknou opomenutím této povinnosti, nese zhotovitel plnou odpovědnost. Zhotovitel není oprávněn později namítat, že mu nebyly nedostatky předem známy, neboť jeho povinností je všechny tyto skutečnosti předem prověřit a zjištit.
26. Pokud zhotovitel při provádění díla objeví fosilie, kosterní pozůstatky, mince, cenné předměty, části staveb, jejich zbytky nebo jiné předměty s archeologickou nebo geologickou hodnotou, okamžitě přerušit práce, které by mohly nálezu ohrozit a učinit náležitá opatření k zabezpečení znehodnocení nálezu nebo jeho odcizení. O nálezu neprodleně uvědomit objednatele a spolu s ním zajistit další opatření u orgánů příslušných k provádění archeologického výzkumu.
27. Pokud zhotovitel při zhotovování díla použije bez projednání s objednatelem, popř. se zhotovitelem projekty, výsledek činnosti chráněný právem průmyslového či jiného duševního vlastnictví a uplatní-li oprávněná osoba z tohoto titulu své nároky vůči objednateli, nese plnou odpovědnost zhotovitel, který provede na své náklady vypořádání veškerých majetkových důsledků.
28. Objednatel je oprávněn zhotovitelé určit dodavatele materiálu a služeb v případě, že v důsledku tohoto určení dojde ke snížení ceny díla nebo ke zkrácení doby plnění.

VII. Předání a převzetí díla

1. Dokončené dílo zhotovené řádně v souladu s jeho specifikací a smlouvou, bude splňovat jeho předánímu objednateli a zároveň převzetím objednatelem. Podmínkou převzetí díla je splnění podmínek stavebního povolení, resp. dalších povolení a rozhodnutí, pro jeho uvedení do provozu. Zhotovitel je povinen písemně oznámit objednateli, nejpozději pět dní předem, kdy dílo bude připraveno k předání. Nejméně čtyři pracovní dny před předáním díla se objednatel zúčastní k výzvě zhotovitele tzv. předpřijímacího řízení, při kterém oznámí případné vady díla. Zhotovitel zároveň předá všechny doklady specifikované níže v bodě 4 tohoto článku.
2. O předání a převzetí díla sepsí účastníci Zápis o předání a převzetí díla (jinde ve smlouvě označovaný jen "Zápis o předání a převzetí díla") pod sankci neplatnosti v obligatorní formě závazného vzorového formuláře vydaného firmou Casta a.s. (viz preambule shora). Ke splnění povinností zhotovitele dochází písemným prohlášením oprávněného zástupce objednatele v Zápisu o předání a převzetí díla, že dílo přijímá.
3. Nedílnou součástí zápisu o předání a převzetí díla bude též protokol o řádném ukončení všech komplexních zkoušek technologických a strojních zařízení, prokazujících jejich bezchybnou funkci.
4. Součástí předávaného díla je i dokumentace skutečného provedení díla ve všech vyhotovených, dále jsou součástí předávaného díla veškeré informace a dokumenty potřebné k vydání kolaudačního rozhodnutí, veškeré povinné doklady k výrobkům a zařízením (atesty, záruční listy, zkoušební osvědčení atd.), atesty a protokoly o zkouškách díla a provozní dokumentace (revizní zprávy, revizní a provozní knihy apod., včetně návodů na údržbu a obsluhu zařízení, provozních manuálů a protokolů o poučení a zaškolení obsluh jednotlivých zařízení objednatele či třetí osoby určených objednatelem) a pracovní výkresy.
5. Objednatel je povinen převzít dílo pouze v případě, že na něm nebudou v době převzetí zjištěny žádné vady a nedodávky. Drobné vady a nedodávky díla, které nebrání jeho užívání k účelu, ke kterému je určeno, nejsou důvodem pro nepřevzetí díla objednatelem. Takové vady a nedodávky budou odstraněny zhotovitelem ve lhůtě dohodnuté v zápisu o předání a převzetí díla, nejpozději však ve lhůtě, která je nezbytná pro předání díla, jehož je toto dílo subdávčkovou, objednatелеm investorů. Za takové vady a nedodávky se považuje též neprovedení úklidových a jiných prací ve smyslu těchto VSP, jakož i neodstranění škod a poškození ve veškeré anyalské či. V těchto VSP. Pokud by tyto vzniklé drobné vady a nedodávky díla, resp. zbyvajících nedostatků, nebyly odstraněny ve výše v tomto bodě uvedené lhůtě, může jejich odstranění zadat objednatel třetí osobě nebo tyto odstranit sám, a to vady na náklady zhotovitele. Bezúčinné odepření převzetí díla objednatelem nemá za následek nesplnění díla.
6. Jestliže objednatel odmítne dílo převzít, sepsí o tom účastníci smlouvy zápis, ve kterém uvedou své stanoviska a jejich zdůvodnění.
7. Právo na odstranění případných drobných vad a termín jejich odstranění uplatní objednatel v Zápisu o předání a převzetí díla. Kontrola odstranění vad bude provedena protokolárně za účasti účastníků smlouvy.
8. Zhotovitel je povinen v termínu stanoveném smlouvou nebo, pokud tento stanoven není, nejdlíže do pěti dní po podpisu zápisu o předání a převzetí díla kompletně uklidit staveniště a jeho okolí, kde svojí činností způsobil nepořádek, a dále i všechny prostory jemu svěřené objednatelem. Dále je povinen uklidit všechny komunikace a plochy, které užívá, pokud způsobí jejich znečištění. Případné ponechání materiálu na staveništi za účelem odstranění vad na dobu přesahující termín stanovený pro uklizení staveniště musí být projednáno s objednatelem a tímto schváleno.
9. Zhotovitel je povinen se na vyzvání objednatele zúčastnit kolaudace stavby a převzít k plnění díla požadavky kolaudačního orgánu.

10. Ujednání tohoto článku VSP o předání a převzetí díla se přiměřeně použijí i na případ předání jednotlivých etap díla, pokud bylo ve smlouvě sjednáno.

VIII. Ověření kvality díla

1. Zhotovitel prohlašuje, že dílo bude mít jakost sjednanou ve smlouvě, tj. zejména vyplývající z projektové dokumentace, jakož i z jiných příloh smlouvy, a bude odpovídat ČSN platným ke dni 31. prosince 1994, ČSN EN ISO 9002 a případně i dalším normám, jejichž použití bude ujednáno ve smlouvě (pro případ kolize mezi normami vzt. či. VSP), dále technickým požadavkům na stavební výrobky ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., vyhlášky č. 178/1997 Sb. a dalším platným právním předpisům a dílo musí být v souladu s podmínkami stavebního povolení. Zhotovitel ručí za úplné kvalitní provedení a funkci předmětu díla v rozsahu a parametrech stanovených v projektové dokumentaci, ve smlouvě i v jejích dalších přílohách, a svého certifikovaného systému jakosti, který předloží před zahájením prací. Pokud zhotovitel nemá svůj systém jakosti, je povinen předložit objednateli podklady pro kontrolní zkoušení plány v digitální formě nebo spolupracovat na jejich vydání.
2. Zhotovitel zaručuje, že použité materiály, dodávky a zařízení budou nové, a budou první jakostní třídy.
3. Zhotovitel je povinen provést všechny potřebné zkoušky na dílo, zejména individuální zkoušky všech přístrojů, strojů a zařízení, komplexní vyzkoušení, garanční test a kamerovou zkoušku např. kanalizace apod..
4. Rozsah zkoušek a jejich charakteristiky:
- a) Individuálním vyzkoušením se rozumí zkouška stroje nebo zařízení v rozsahu nutném pro prokázání úplnosti a funkce stroje nebo zařízení a řádného provedení montáže;
  - b) komplexním vyzkoušením díla prokáže zhotovitel kvalitu dodávky jako celku, tzn. funkci strojů a zařízení jednotlivě i ve vzájemných funkčních vazbách a také správnost provedení montáže a veškerých dalších prací. Komplexním vyzkoušením díla se má prokázat, že dílo je schopno uvedení do trvalého provozu a rovněž schopno provedení garančního testu;
  - c) garančním testem prokáže zhotovitel veškeré vlastnosti a parametry díla smlouvou (samozřejmě se rozumí včetně všech příloh a dokumentace). Ge test je povinen zhotovitel provést nejdříve do pěti dní od termínu převzetí díla, a to s objednatelem, pokud smlouva nestanoví jinak.

IX. Odpovědnost za vady

1. Zhotovitel přebírá vůči objednateli záruku, že jím dodané dílo bude mít vlastnost sjednanou smlouvou a vlastností běžně předpokládané a odpovídající platným či. uznávaným technickým předpisům, a to po dobu uvedenou ve smlouvě. Pokud není tato doba smlouvou stanovena, platí, že zhotovitel přebírá záruku po dobu šedesáti měsíců od podepsání konečného zápisu o předání a převzetí díla, resp. ode dne odstranění veškerých vad. Jestliže byly v zápisu o předání a převzetí díla vyznačeny vady, začíná záruční lhůta u těch částí díla, u nichž byly vady vyznačeny, běžet až po jejich odstranění zhotovitelem. Záruční doba technických zařízení je totožná se záruční dobou, která je pro tato zařízení stanovena výrobcem. Po celou záruční dobu odpovídá zhotovitel, že dílo resp. jeho část, bude bez závad, funkcí a vřdy způsobilé ke smluvněmu užívání a je povinen bezplatně odstranit vady, které se na díle v této době projeví.
2. Jestliže se během záruční doby die předchozího odstavce vyskytnou na díle jakékoli závady, je zhotovitel povinen tyto závady odstranit v dohodnuté a z technického hlediska ke nejkratší lhůtě. V průběhu záruční lhůty platí vznik závady tehdy, byla-li objevena lam vykonána během této lhůty písemně, přičemž je pro doložení lhůty smluvně doložen datum poštovního odeslání doporučeného dopisu nebo faxového záznamu objednatelem zhotoviteli. Poskytnutá záruka za jakost se nedotýká nároku a lhůty u zákonné odpovědnosti za vady díla.
3. U technických zařízení dodaných zhotovitelem nebo jeho subdávatelem ručí zhotovitel za jejich nezávadný provoz, funkci a vzhled.
4. Jestliže během záruční lhůty vyvstanou závady, které objednatel vytkne, je zhotovitel povinen tyto závady odstranit ve stanovené lhůtě. Jestliže závady ve stanovené lhůtě nebudou plně a bez následků odstraněny, je objednatel oprávněn bez dalšího a bez změny provést náhradní řešení prostřednictvím třetí osoby nebo sám za odpovědi klady k třetí osobě. Odstranění vad, jež nestřípí odcizkou, je objednatel o okamžitě na náklady zhotovitele zadat třetí osobě nebo odstranit sám.
5. Záruční doba neběží, pokud zhotovené dílo nebo jeho část není v provozu z důvod reklamované vady, a to až do doby jejího odstranění. Za začátek reklamace doba se považuje den, kdy byla faxem či písemně uplatněna reklamacie, koncem této doby den sepsání zápisu o odstranění reklamované vady. U opravených nebo vyměněných částí díla běží nová záruční lhůta.
6. Zhotovitel je povinen uhradit škody vzniklé následkem jeho vadného plnění.
7. Pro případ, že objednatel souhlasí s provedením některých prací prostřednictvím subdávatelů zhotovitele, je povinen zhotovitel při předání díla poskytnout objednateli seznam těchto subdávatelů, především s uvedením, které firmy jsou odpovědné za které práce a rozsahu těchto prací, jestliže se na jednom druhu činnosti podílelo několik firem. Zhotovitel již podpisem smlouvy postupuje objednateli veškeré nároky z titulu práva na odstranění vad a nedodávek z titulu poskytnutých záruk, které nesp, které mu v budoucnu vzniknou vůči subdávatelům s tím, že objednatel oprávněn, avšak nikoliv povinen, uplatňovat nároky z těchto záruk i přímo na subdávatele zhotovitele, resp. je oprávněn obracet se i na tyto a požadavky na odstranění veškerých nedostatků.
8. Tři měsíce před uplynutím záruční doby je zhotovitel povinen písemně vyzvat objeatele k prohlídce díla, při které budou společně zjištěny případné vady, na něž se vz tuje záruka. Nevyužije-li zhotovitel této písemné výzvy, trvá záruční doba až do 15 měsíců po společné prohlídce. Termín prohlídky bude stanoven po vzájemné dohodě tím, že zhotovitel navrhne tři alternativy.
9. Zhotovitel odpovídá i za vady vzniklé po uplynutí doby uvedené v bodě 1. toho článku, pokud byly způsobeny porušením jeho povinností.

X.

Smluvní pokuty a úroky z prodání

1. Účastníci této smlouvy jsou povinni plnit veškeré závazky vyplývající pro ně ze smlouvy řádně a včas. Pokud jeden z účastníků smlouvy nesplní ke smluvněmu dni svůj zá závaz vůči druhému účastníkovi, je tento účastník povinen k prvnímu následujícímu po uvedení smluvněm dni svoji smluvní povinnost. Tato povinnost plnit má účastník na dlužné straně opětovně každý další následující den až do dne, kdy účast

na straně oprávněné písemně sdělí účastníkovi na dlužné straně, že již nemá zájem na dalším plnění předmětné povinnosti, resp. do dne některého ze zákonných způsobů zániku povinnosti účastníka na dlužné straně.

2. Pokud se v následujícím odstavci uvádí pojem „cena díla“, rozumí se tím celková cena díla sjednaná v příslušném ustanovení vlastní smlouvy o dílo v aktuálním znění k prvnímu dni porušení příslušné smluvní povinnosti zhotovitelem (tj. ve znění eventuelních dodatků). Jako základ pro výpočet smluvní pokuty se použije tato cena ve výši bez daně z přidané hodnoty.

3. Účastníci smlouvy si sjednali placení smluvních pokut zhotovitelem v případě, že ten to naplnil příslušné podmínky stanovené touto smlouvou a stal tak se účastníkem na straně dlužné, resp. účastníkem porušujícím některou smluvní povinnost sankcionovanou smluvní pokutou. Jedná se zejména o následující smluvní pokuty.

- a) Smluvní pokutu za zpoždění při provádění díla, a to

- za nedodržení konečného termínu dokončení díla podle smlouvy částku ve výši stanovené vlastní smlouvou o dílo ke každému dni prodlení resp. porušení povinnosti zhotovitele předat kompletní řádně zhotovené a dokončené dílo, a pokud nebude tato částka vlastní smlouvou o dílo stanovena, pak ve výši 0,1 % z ceny díla ke každému dni prodlení resp. porušení povinnosti zhotovitele předat kompletní řádně zhotovené a dokončené dílo;

- za každé nedodržení dílčího termínu podle smlouvy částku ve výši stanovené vlastní smlouvou o dílo ke každému dni prodlení resp. porušení povinnosti zhotovitele spočítavci v nedodržení dílčího termínu, a pokud nebude tato částka vlastní smlouvou o dílo stanovena, pak ve výši 0,05 % z ceny díla ke každému dni prodlení resp. porušení povinnosti zhotovitele dodržet příslušný dílčí termín.

Pokud bude zhotovitel z vlastní viny ve zpoždění opožděn termínem podle schváleného harmonogramu, resp. se zhotovením a dokončením díla o více než pět dnů, je objednatel bez dalšího oprávněn zajistit plnění za zhotovitele prostřednictvím třetí osoby nebo toto provést sám, a to na náklady zhotovitele. Pokud v důsledku prodlení zhotovitele vznikne objednateli škoda, zvláště z titulu nesplnění navazujících závazků objednatela vůči třetím osobám, je objednatel oprávněn požadovat od zhotovitele náhradu této škody a zhotovitel je povinen objednateli nahradit prokazatelně zvýšené náklady a veškeré škody, samozřejmě i včetně eventuelních objednatel zaplacených sankčních úroků, smluvních pokut apod.

- b) Smluvní pokutu za zpoždění při odstraňování vad (nedodělků), a to

- za prodlení a odstranění vad a nedodělků v termínech stanovených v Zápisě o předání a převzetí díla nebo ve smlouvě za každou vadu částku ve výši stanovené vlastní smlouvou o dílo ke každému dni porušení povinnosti zhotovitele spočítavci v prodlení a odstranění těchto vad a nedodělků, a pokud nebude vlastní smlouvou o dílo tato částka stanovena, pak ve výši 0,05 % z ceny díla ke každému dni prodlení zhotovitele a odstranění vad a nedodělků v termínech stanovených v Zápisě o předání a převzetí díla nebo ve smlouvě za každou takovou vadu;

- nedodržení zhotovitel termín odstranění vady či nedodělků, je objednatel oprávněn tyto odstranit v souladu se smlouvou na náklady zhotovitele. V tomto případě zhotovitel zároveň zaplatí objednateli smluvní pokutu ve výši 0,1 % z ceny díla za každou takto odstraněnou vadu;

- za prodlení a odstraňování vad (zejména záručních) v termínech stanovených objednatel při reklamaci, resp. pokud tyto objednatel nestanoví, pak v termínech sjednaných ve smlouvě či event. v termínech obvyklých za každou vadu částku ve výši stanovené vlastní smlouvou o dílo ke každému dni porušení povinnosti zhotovitele spočítavci v prodlení a odstraňování těchto vad, a pokud nebude vlastní smlouvou o dílo tato částka stanovena, pak ve výši 0,05 % z ceny díla ke každému dni prodlení zhotovitele a odstraňování těchto vad za každou jednotlivou vadu.

- c) Smluvní pokutu za nepřítomnost na kontrolních dnech, a to

pašální částkou ve výši 1.000,- Kč za každou takovou neúčast, která bude v případě opakování zdvojnásobena.

- d) Smluvní pokutu za zpoždění při odpovídání na požadavky objednatela, a to

v případě, že zhotovitel bez důvodné omluvy neodpoví na požadavky ve stavebním deníku v daných termínech, v pašální výši 1.000,- Kč za každý požadavek a kalendářní den zpoždění.

- e) Smluvní pokutu za zanedbání úklidu zhotovitelem, a to

- jestliže nebude v době do 48 hodin od jeho vzniku provedeno odstranění veškerého nepořádku, nečistot a odpadů, a dále vyčištění, odvoz nebo reexpedice materiálů, nebo zhotovitel poruší některou jinou povinnost obsaženou v čl. VI, odst. 4, písm. f) VSP, ve výši 0,05 % z ceny díla ke každému dni prodlení zhotovitele;
- v případě, že nebude řádně proveden úklid staveniště a úklid uvedený v čl. VII, odst. 8 VSP ve výši 0,1 % z ceny díla ke každému dni prodlení zhotovitele.

- f) Smluvní pokutu za odstoupení od smlouvy, a to

odstoupil-li objednatel od smlouvy z důvodu podstatného porušení smlouvy zhotovitelem ve výši 15 % z celkové ceny díla.

- g) Smluvní pokutu za nesplnění jakékoliv povinnosti či porušení jakékoliv zákazu nebo omezení vyplývajícího z vlastní smlouvy o dílo, z těchto VSP či z jejich jiných příloh nebo součástí, tj. mimo jiné z BOZP, ZS a PO, jakož i vyplývajícího z příslušných předpisů, zhotovitelem, a to

pašální částkou ve výši 1.000,- Kč za každé takové nesplnění povinnosti či porušení zákazu nebo omezení.

- h) Smluvní pokutu za porušení povinností zhotovitele, vystavit konečnou fakturu a lup doručit objednateli řádně a včas ve výši 10 % z ceny díla. Zároveň je zhotovitel povinen nahradit veškerou škodu vzniklou objednateli či třetím osobám v důsledku porušení této povinnosti zhotovitelem.

4. Smluvní pokuty a eventuelně i jiné své pohledávky, jejichž výše bude sdělena písemně zhotoviteli, je oprávněn objednatel odečíst z jakýchkoli částek vyúčtovaných zhotovitelem (zejména příslušnými fakturami) či případných jiných pohledávek zhotovitele vůči objednateli, resp. je oprávněn tyto smluvní pokuty stejně jako i jiné své, byť neaplacené, pohledávky zpočítat na jakékoliv vzájemné pohledávky zhotovitele, a to rovněž třeba i neaplacené. Jinak jsou smluvní pokuty splatné ihned po písemném sdělení jejich výše oprávněnou stranou straně povinná, a to převodem ve prospěch účtu oprávněné strany. Smluvní pokuty uplatněné objednatel nemají vliv na náhradu eventuelní škody a na tuto se nezapočítávají, tzn., že nárok na náhradu škody zůstává objednateli zachován i v případě vyúčtování či zaplacení smluvní pokuty. Účastníci smlouvy vyloučili použití § 301 obchodního zákoníku.

5. Účastníci v souladu s § 368 obchodního zákoníku sjednali povinnost dlužníka platit v případě prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části úroky z prodlení ve výši ve výši 0,1 % z nezaplacené částky po splatnosti ke každému dni prodlení dlužníka s jejím zaplacením.

XI.

Odstoupení od smlouvy

1. Mimo případy uvedené v obchodním zákoníku je objednatel oprávněn odstoupit od smlouvy v těchto případech podstatného porušení smlouvy:
  - hrubá nebo opakovaná nekalitní plnění zhotovitelem;
  - pomalého postupu prací zhotovitelem, jenž nezaručuje dokončení díla v dohodnutém termínu, resp. v případech překročení některého z dílčích termínů stanovených smlouvou o více než pět dnů, pokud k tomuto překročení došlo z důvodů na straně zhotovitele;
  - prodlení zhotovitele o více než pět dní se započatím prací na zhotovování díla;
  - prodlení zhotovitele o více než pět dní s předáním řádně dokončeného díla;
  - zastavení prací na díle z rozhodnutí zhotovitele, které je v rozporu se smlouvou;
  - nedodržení projektovaných vlastností díla neodstranitelným způsobem;
  - prodlení a odstraňování vad a nedodělků, resp. odstraňování záručních vad, a dále je oprávněn objednatel od smlouvy odstoupit, dojde-li k odstoupení od smlouvy mezi objednatel a investorem, či případně k přerušení zhotovování díla objednatel, a to z důvodů majících původ na straně zhotovitele, resp. důvodů, jejichž vznik by zhotovitelem zaviněn či zapříčiněn, a rovněž je oprávněn objednatel od smlouvy odstoupit v případě prohlášení konkurzu na majetek zhotovitele (viz čl. XII, odst. 8 VSP).
2. V případě odstoupení od smlouvy objednatel je povinen zhotoviteli staveniště dle třech dnů opustit a vyklidit, a dílo protokolárně předat objednateli. Zhotovitel pak obtíž náklady za dosud vykonanou práci po odečtení nákladů objednatela na obstarání nového dodavatele firmy, především případných vyšších nákladů na dílo zhotovované jako svou firmou, a po odečtení škod vzniklých zejména z titulu prodlení s dokončením díla.
3. Mimo případy uvedené v obchodním zákoníku je zhotovitel oprávněn odstoupit od smlouvy při bezdůvodném nezaplacení faktur delším než deset dní ode dne jejich splatnosti.
4. Případné odstoupení od smlouvy provede objednatel i zhotovitel písemně formou doporučeného dopisu s doručenkou (dodejkou). V případě odstoupení objednatel od smlouvy, byť z důvodu jejího nepodstatného porušení, není nutné odstoupit ze stran objednatel a jakákoliv předběžná právní formalita, jestliže přes odstápní doporučené ho oznámení a doručenkou (dodejkou) o upomínce, kde je obsažena výzva, aby zhotovitel dostal svým smluvním závazkům ve stanovené lhůtě (obvykle v délce alespoň jednoho týdne od dne odeslání výzvy), nedošlo k nápravě, tzn., že tato výzva zůstala zhotovitelem neakceptována, bez faktických výsledků na zhotovovaném díle.
5. V případě odstoupení od smlouvy se zhotovitel nebo jeho první nástupci zavazují na žádost objednatel poskytnout nebo dát k dispozici objednateli provizorní stavby, materiálu a hmoty, zásoby na staveništi či skladu, které jsou nutné k pokračování prací, a i za náhradu prokázaných nákladů.

XII.

Odstoupení od smlouvy

1. Zhotovitel nese, počínaje dnem předání staveniště zhotoviteli, odpovědnost za již zaviněné škody a nebezpečí věcného poškození celé stavby. Tato odpovědnost je stanovena na základě dispozice dané § 542, odst. 1 obchodního zákoníku. Zhotovitel, povinen stavbu až do předání objednateli zabezpečit proti přírodním škodám a pro škodám způsobeným osobami pro něho vykonávajícími činnost, jakož i osobami jiným.
2. Práva a povinnosti smluvních stran, které nejsou výslovně upraveny smlouvou, se řídí ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
3. Vztahy a spory vzniklé ze smlouvy se řídí obecně platnými právními předpisy. Účastníci smlouvy se zavazují řešit případné spory vzniklé ze smlouvy vždy nejprve vzájemným jednáním. Pokud účastník na straně jedné sdělí účastníkovi na straně druhé, že pokudá pokus o dohodu za nemožný, anebo odmítne s druhým účastníkem komunikovat, buď spor řešen v souladu s nize uvedeným a v souladu s právními předpisy České republiky.
4. Ujednání o řešení sporů:
  - a) Veškeré případné spory, neshody nebo nároky vzniklé ze smlouvy nebo v souvislosti s ní, z jejího porušení, ukončení platnosti nebo z její neplatnosti, budou řešeny a rozhodnuty s konečnou platností v rozhodčím řízení vedeném podle společné vůle účastníků smlouvy projevované nize pod písm. b) tohoto odstavce a v případě v tomto bodě neupravených pak podle zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.
  - b) Účastníci smlouvy se ohledně rozhodčího řízení dohodli, že místem konání rozhodčího řízení bude Česká republika, město Písek, PSČ 397 01, když rozhodnou budou tři rozhodci, z nichž jednoho jmenuje objednatel a jednoho zhotovitel, v nejdéle do deseti dnů od doručení výzvy druhého účastníka. Oba takto jmenovaní rozhodci zvolí třetího, předsedajícího, rozhodce, a to nejdéle do deseti dnů od jejich jmenování. Rozhodčí řízení se bude konat v českém jazyce. Strany té smlouvy výslovně zmocňují takto jmenované rozhodce, aby rozhodli spor dle: sad spravedlnosti. Jestliže účastník, který má jmenovat rozhodce, tak nečiní výše uvedená 10-ti denní lhůta, nebo nemohou-li se jmenování rozhodci ve výše uvedená 10-ti denní lhůta shodnout na osobě předsedajícího rozhodce, jmenu, na návrh kteréhokoliv z účastníků či některého z již jmenovaných rozhodců, n hode nebo předsedajícího rozhodce soud.
  - c) Ustanovení předchozího písmene b) nijak účastníkům smlouvy nebrání, aby up vili podmínky rozhodčího řízení písemnou dohodou jinak, např. jmenováním po jediného rozhodce.
5. Pro případ nezbytnosti řešení některé sporné či jiné otázky v souvislosti se smlouvou soudem, volí účastníci ve smyslu § 89a občanského soudního řádu místní příslušný věcně příslušný soud v Českých Budějovicích nebo v Písku.
6. Účastníci smlouvy, který není schopen vzhledem k okolnostem výšší moci plnit i smluvní povinnosti, musí o tom neprodleně uvědomit druhého účastníka.
7. Objednatel může z důvodu změny finančních stavby investorem pozměnit předání plnění, o čemž je povinen neprodleně uvědomit zhotovitele.
8. Zhotovitel podpisem smlouvy prohlašuje, že je solventní, že vůči němu není ved konkurnční řízení. Pokud dojde ke konkurznímu řízení na majetek zhotovitele, je objednatel oprávněn okamžitě odstoupit od smlouvy.
9. Zhotovitel podpisem smlouvy prohlašuje a zároveň se zavazuje, že všichni cizí st příslušníci, kteří pro něj na zhotovování díla pracují nebo budou pracovat (zaměstnání i subdodavatelé), mají písemné povolení k práci v České republice a platné vízum či

- volení k trvalému pobytu v České republice. Veškeré sankce uložené v důsledku případné nepravdivosti tohoto prohlášení jsou plně k tíži zhotovitele.
- Pokud by bylo nebo se stalo některé nebo více ustanovení smlouvy neplatných, zůstávají tím ostatní ustanovení této smlouvy nedotčena. Namísto neúčinných nebo neplatných ustanovení se použije ustanovení, na kterém by se účastníci smlouvy při znalosti situace v době jejího uzavření nejspíše dohodli, a jenž je svým smyslem a účelem nejbližší hospodářskému výsledku zamýšlenému oběma smluvními partnery.
  - Odstoupením od smlouvy není dotčeno ujednání týkající se smluvních pokut, náhrady škody a místní příslušnosti soudu. Pokud byla zhotovitelem porušena smlouva podstatným způsobem, je objednatel oprávněn okamžitě bez dalšího od této odstoupit.
  - Smlouva vyžaduje ke své platnosti písemnou formu a lze ji měnit nebo doplňovat pouze formou písemného dodatku. K návrhu dodatku se účastníci smlouvy zavazují vyjádřit do 15 dnů od jeho doručení. Po tuto dobu je účastník, který návrh podal, svým návrhem vázán. Změny a dodatky smlouvy platí pouze tehdy, jestliže jsou podány písemně a podepsány oprávněným zástupcem objednatele a oprávněným zástupcem zhotovitele.
  - Veškeré výzvy, upozornění a oznámení se dějí formou zápisu ve stavebním deníku.
  - Účastníci prohlašují, že VSP tvoří součást smlouvy o dílo, když na základě jejich dohody platí, že pokud budou některá ustanovení vlastní smlouvy o dílo či jejich dalších příloh shodná a odpovídajícími ustanoveními VSP, resp. tato ustanovení budou v rozporu, zavazují oba účastníky ustanovení VSP, resp. jejich úprava předchází ujednání ve vlastní smlouvě o dílo, event. jejich dalších přílohách, a vztahy vzniklé ze smlouvy se budou touto předností řídit. V soudu se účastníci smlouvy zavazují použít § 263 obchodního zákoníku proto účastníci akceptací těchto VSP vyloučí použití § 273, odst. 2 obchodního zákoníku na veškerá práva a povinnosti ze vztahu založeného touto smlouvou. Ochranné ujednání ve vlastní smlouvě o dílo, event. v jejích dalších přílohách, má přednost před zněním VSP pouze v případě, že to VSP výslovně umožňují.
  - Nesplnění jakékoliv povinnosti či porušení zákazu nebo omezení vyplývajících z BOZP, ZS, PO a příslušných předpisů jsou plně k tíži zhotovitele a ten za tyto v celém rozsahu odpovídá.
  - Pro doručování písemností platí, že pokud se poštou doporučeně zaslaná písemnost vrátí jako nedoručená, považuje se třetí den od vrácení nedoručené zápsky za den doručení, i když se o něm adresát nedozvědí.

XIII.

Výkladové ustanovení

- Pokud se ve vlastní smlouvě o dílo, resp. ve VSP, uvádí pojem „smlouva“, pak se jím rozumí smlouva o dílo, ke které byly přiloženy tyto VSP jako celek, tzn. sestávající z vlastní smlouvy o dílo a všech příloh a dokumentů, které jsou její součástí a tuto smlouvu tvoří.
- Pojmem se ve smlouvě používá pojem „stavba“, rozumí se tím i její část.
- Pojmem „dílo“, pokud není uvedeno jinak, se rozumí předmět smlouvy o dílo, které jsou přílohou této VSP.
- Pokud se ve smlouvě uvádí „účastníci“, pak jimi jsou myšleni objednatel a zhotovitel.
- Pojmem „oprávněný zástupce objednatele“, pokud není v jednotlivých ustanoveních těchto VSP stanoveno jinak, se rozumí:
  - ve všech věcech výjma práva měnit podmínky smlouvy, resp. uzavírat dodatky ke smlouvě, osoba, která je oprávněna za objednatele jednat a tohoto zastupovat ve všech technických (odborných) v souladu s jejím výslovným určením ve vlastní smlouvě o dílo. V uvedeném rozsahu se pojmem „oprávněný zástupce objednatele“ rozumí i osoba výslovně v odpovídajícím rozsahu písemně zmocněná statutárním orgánem objednatele s tím, že musí být pod sankci neplatnosti vždy k úkonu takto zmocněné osoby přiložena copy neředěná součást příslušné plné moci (postačí v proste fotokopie). Tohoto ustanovení o způsobilém zástupci může být využito mimo jiné i tehdy, když nebude ve vlastní smlouvě o dílo oprávněný zástupce objednatele ve všech technických (odborných) určen.
  - ve všech případech se tímto pojmem rozumí rovněž statutární orgán objednatele; ve všech případech se tímto pojmem rozumí rovněž statutární orgán objednatele; ve všech případech se tímto pojmem rozumí rovněž statutární orgán objednatele; ve všech případech se tímto pojmem rozumí rovněž statutární orgán objednatele.
- Pojmem „oprávněný zástupce zhotovitele“, pokud není v jednotlivých ustanoveních těchto VSP stanoveno jinak, se rozumí osoba, která je zhotovitelem zmocněna k příslušným úkonům a jednáním, a to jak formou výslovného uvedení ve vlastní smlouvě o dílo, formou písemné plné moci, která však musí být vždy transparentně přiložena k úkonu nebo předložena při jednání, tak eventuelně i osoba jednající na základě zákonného zmocnění. Ve všech případech se tímto pojmem rozumí též statutární orgán zhotovitele právnické osoby, resp. sám podnikatel coby zhotovitel fyzická osoba.
- Pokud se ve smlouvě uvádí „zhotovitel“, pak je úprava s tímto slovem spojená závazná pro zhotovitele, pro jeho zaměstnance, jakož i pro všechny osoby vykonávající pro zhotovitele činnost s tím, že zhotovitel je povinen vytvořit tomu odpovídající smluvní podmínky.
- Tato výkladová ustanovení se vztahují na pojmy uvedené v celé smlouvě, tzn. ve vlastní smlouvě o dílo včetně VSP, všech příloh, dokumentů a součástí.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci („BOZP“)

Závazné pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro zhotovitele - dodavatele stavebních prací

Preambule

Objednatel, resp. oprávněný zástupce objednatele (v dalším jen „objednatel“ nebo „oprávněný zástupce objednatele“), má příkazovací povinnost a pravomoc vůči zhotoviteli, resp.

všem dodavatelským subjektům díla, když ti to jsou povinni řídit se pokyny objednatele a zcela respektovat a dodržovat pravidla a pokyny a plnit povinnosti obsažené v ustanoveních této součásti VSP níže a dále v příslušných předpisech upravujících otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tj. zejména obsažených v předpisech citovaných v této součásti VSP.

Bezpečnost práce obecně

- Zhotovitel je v rámci dodávky a montáže podle zákonných ustanovení a obchodních nebo jiných forem smluv v otázkách prevence nehod a bezpečnosti práce odpovědný za své činnosti sám, tzn., že nese veškeré důsledky porušení smluv, předpisů a nařízení v uvedené oblasti. Aby zabránil pracovním úrazům a vzniku mimořádných událostí (provazních poruch a havárií), musí plnit a provádět taková opatření, nařízení a vydat takové příkazy, které odpovídají požadavkům objednatele a jsou v souladu s požadavky a předpisy pro danou činnost, a rovněž tak i splňují požadavky zdravotních a hygienických předpisů.
- Zhotovitelé jsou povinni se mezi sebou domluvit tak, aby se předešlo a vyloučila možnost vzájemného vzniku škod na lidském zdraví či životě a na majetku.
- Zhotovitel je povinen dodržovat úředně požadavky na zpracování dodavatelské dokumentace před zahájením prací, zejména na vypracování technologických a pracovních postupů, zajištění kvalifikace osob vykonávajících pro něho činnosti na stavbě a na zdravotní způsobilost těchto k výkonu práce, a to mimo jiné v souladu a vyhláškou č. 324/1990 Sb., příslušných platných směrnic ministerstva zdravotnictví aj.
- Zhotovitel je povinen před zahájením prací na staveništi písemně jmenovat odpovědného pracovníka či pracovníky za bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Jmenný seznam je povinen zhotovitel předat objednateli a nechat si převzatý písemně potvrdit odpovědným zástupcem objednatele. Pokud v případě zjištění závažného porušení bezpečnostních a souvisejících předpisů neprovede odpovědný pracovník zhotovitele opatření k odstranění tohoto stavu, vyhrazuje si objednatel právo provést příslušná opatření na náklady zhotovitele.

II.

Bezpečnostní předpisy

- Zhotovitel má povinnost plnit zákonné předpisy a předpisy prováděcí týkající se těžení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Veškeré stavební a montážní zařízení, vybavení, jakož i jednotlivé pracovní a montážní postupy musí odpovídat platným předpisům.
- Zhotovitel je povinen zajistit seznámení osob vykonávajících pro něho činnosti na zhotovování díla se všemi předpisy platnými pro výkon dané pracovní činnosti. Dále je zhotovitel povinen seznamovat uvedené osoby se předpisy k zajištění bezpečnosti práce v rozsahu prováděné činnosti a ověřovat jejich znalosti.
- Zhotovitel je dále povinen:
  - určit odpovědného pracovníka či pracovníky, kteří absolvovali instruktáž BOZP, hygieny práce, PO a ochrany životního prostředí u objednatele. Tento instruktovaný zástupce zhotovitele je povinen prokazatelně prokázat všechny osoby vykonávající činnosti pro zhotovitele (rozumně se i případně subdodavatele, resp. jeho pracovníky účastníci se zhotovování díla);
  - prokázat všechny osoby vykonávající činnosti pro zhotovitele, které se budou na staveništi vyskytovat, z požadavků objednatele v oblasti BOZP, hygieny práce, PO a ochrany životního prostředí a doručit objednateli ve stanoveném termínu prezentační listinu potvrzující toto prokolení. Pokud zhotovitel zaměstná nebo pověří činnosti osobu bez tohoto prokolení, bere na sebe riziko možnosti vykázaní tohoto pracovníka ze stavby objednatelem včetně povinnosti nahradit objednateli náklady s tím spojené;
  - důsledně a soustavně vyžadovat od všech osob vykonávajících pro něho činnost dodržování platných předpisů BOZP, hygieny práce, PO a ochrany životního prostředí, bezpečnosti technických zařízení a všech požadavků stanovených objednatelem.
- Při zjištění porušení předpisů (zejména bezpečnostních) nebo nerespektování požadavků objednatele zhotovitelem, je oprávněn objednatel, při ohrožení osob nebo majetku, okamžitě zastavit zhotovování díla do té doby, než toto nebezpečí pomine. O uvedené skutečnosti pořídí objednatel zápis do stavebního nebo montážního deníku „zhotovitel“. Náklady, které vzniknou v důsledku přerušování prací, resp. nedodržení díla smlouvy, jsou náklady jdoucí za zhotovitelem.
- Objednatel má právo vykázet ze staveniště ty osoby, které se dopustily přestupků, a předpisů a jeho požadavků.

III.

Prohlídka staveniště se zaměřením na dodržování BOZP, hygieny práce, PO a ochrany životního prostředí

Je v objednatelově zájmu, aby jednání zhotovitele splňovalo požadavky BOZP, hygieny práce, PO a rovněž tak ochrany životního prostředí. Nedodržování těchto požadavků daných veškerými příslušnými předpisy, kterýmkoliv ze zhotovitelů je nepřipustné. Objednatel je oprávněn provádět pravidelné kontroly dodržování předpisů, a to prostřednictvím určené ho okruhu pověřených osob objednatele, s jejichž zjištěními a závěry budou neprodleně odpovědné osoby zhotovitele seznámovány, a to včetně návrhů na opatření k jejich odstranění. V případě, že zhotovitel využívá ke zhotovování díla subdodavatele, je povinen ji bezodkladně seznámit se skutečnostmi vyplývajícími z předchozí věty.

IV.

Důvody k okamžitému skončení činnosti osoby na staveništi

- Důvodem k okamžitému skončení činnosti osoby na staveništi je:
- vědomé a hrubé porušování bezpečnostních předpisů;
  - zjištění a prokázání požití alkoholu, donesení alkoholu nebo jiných omamných prostředků na staveniště;
  - fyzické napadení jiné osoby;
  - krádež na staveništi nebo poškození či zneužití cizího majetku;
  - poškození objednatele klíčovými výpovědmi, pomluvami apod.

V.

Základní práva a povinnosti vykonávající pro zhotovitele z BOZP

- Zhotovitel je povinen vymezit a označit pracovníště, tj. jednotlivé části staveniště, sklady dle požadavků uvedených v dalším bodech.
- Zhotovitel je povinen dodržovat pravidla pohybu v areálu staveniště (dopravní cesty komunikace, rychlost, předepsané sklady apod.).

- Zhotovitel je povinen předcházet úrazům a mimořádným událostem dodržováním zásad bezpečného chování na staveništi.
- Zhotovitel může vykonávat pouze práce a činnosti, ke kterým je podle smlouvy oprávněn.
- Zhotovitel je povinen zabezpečit, aby osoby vykonávající pro něho činnost používaly pracovní oděvy včetně ochranných přílb s označením firmy zhotovitele (název či logo).
- Zhotovitel je povinen zabezpečit, aby osoby vykonávající pro něho činnost používaly všechny osobní ochranné pracovní prostředky stanovené pro dané pracoviště a činnost. Zhotovitel nese veškerá rizika z prováděné činnosti.
- Zhotovitel je povinen oznámit oprávněnému zástupci objednatele, a to neprodleně po vzniku, každou mimořádnou událost, pracovní úraz, požár apod.
- Zhotovitel je oprávněn používat pouze elektrické rozvodnice dle příslušných ČSN a nesmí provádět jakékoliv neodborné a nepovolené zásahy do rozvodů a rozvodnic elektrického proudu nebo jiných médií.
- Zhotovitel je povinen dodržovat technologické a pracovní postupy vypracované pro jednotlivé činnosti a montáže, bezpečnostní předpisy pro práce ve výškách, při provádění vstřelování, svařování, používání zdvihacích zařízení všeho druhu, používání pracovních plošin, lešení, žebříků, předpisy pro zemní a zemnické práce, při provádění izolací, prací a prací a natavovacím zařízením, při použití ručního přenosného elektro-nářadí (vrtaček, brusek, ap.), žebříků, manipulaci s materiálem, a to jak strojní, tak i ruční, jakož i požadavky předpisů pro další neuvedené práce a činnosti. Zhotovitel je rovněž povinen dodržovat zásady hygieny práce a hygienické předpisy, zejména použití OOPP k ochraně sluchu, dýchacích cest, hlavy, nohou apod.
- Zhotovitel je povinen dodržovat předpisy pro svařování, pro zacházení s tlakovými láhvemi a jejich skladování, pro zacházení se zdroji el. energie pro svařování, dodržovat všechny ostatní předpisy vztahující se k činnostem, jež souvisejí se zhotovováním díla (zejména u kompresorů, propan-butanových láhví atd.).
- Zhotovitel je povinen dodržovat zásady požární bezpečnosti při používání otevřeného ohně (zejména svařování) provádět na základě a v rozsahu příkazu ke svařování atp., el. spotřebičů, při skladování a manipulaci s hořlavými látkami (barvami, ředidly, speciálními živci atd.).
- Zhotovitel je povinen dodržovat pravidla týkající se životního prostředí, tzn. dbát na čistotu odpadních vod zejména správným zacházením s odpady (skladováním, odvozem a likvidací) podle předem sjednaných podmínek.
- Zhotovitel je povinen nepoškozovat zařízení staveniště, bezpečnostní označení a výstrahy, hasicí přístroje, osvětlení a komunikace, neodstraňovat kryty jam a otvorů či ochranné a zachytivé konstrukce.
- Zhotovitel je povinen pověřit obsluhou a prací pouze osoby s příslušným průkazem, školením a oprávněním, a to vždy s ohledem na zdravotní způsobilost.
- Zhotovitel je povinen rovněž a důsledně vyžadovat a kontrolovat dodržování bezpečnostních a souvisejících předpisů a vyzkoušet závěry z jejich porušování nebo nedodržování.

VI.

Činnosti a aktivity zhotovitele vyžadující povolení nebo souhlas objednatele

- Činnosti a aktivity, k jejichž realizaci musí zhotovitel bezpodmínečně obdržet předchozí souhlas nebo povolení objednatele, mimo další uvedené ve smlouvě jsou:
- použití všech zařízení objednatele, a to zejména vyhrazených technických zařízení jako jsou rozvody el. energie, zdvihací zařízení, rozvody vody, neurčené nebo nepředané sklady;
  - vjezd vozidel a zejména jejich parkování v areálu stavby. Vjezd soukromých vozidel (zejména osobních) do areálu stavby je zakázán, každý porušování tohoto zákazu odpovídá vždy majitel, resp. užívající vozidla a zhotovitel. Vjezd osobních firemních vozidel je dovolen pouze na povolení objednatele a tím, že parkování je povoleno pouze na objednatelským vyhrazeným parkovišti;
  - práce s otevřeným ohněm, kde je zvýšené nebezpečí, zejména při svařování ve smyslu ČSN 05 0601 nebo vyhlášky č. 48/1982 Sb.,

VII.

Povinnost hlášení objednatele

Vznik pracovního úrazu, provozní nehody (havárie) či poruchy technického zařízení ve smyslu vyhl. č. 110/1975 Sb., jakož i požáru nebo jiného nebezpečného stavu, musí být okamžitě nahlášen oprávněnému zástupci objednatele telefonicky i faxem, a to na tel. a. č. uvedené v záhlaví smlouvy o dílo.

VIII.

Poskytování první pomoci

Zhotovitel je povinen postarat se o povinné školení alespoň jednoho z pracovníků či osob vykonávajících pro něho činnost pro případ poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem. Dále je zhotovitel povinen vybavit své pracoviště příslušnou první pomocí, která musí být průběžně doplňována léky a obvazovými materiálem. Součástí lékárny musí být „Čeník drobných úrazů“, tzv. úrazů evidovaných. S umístěním lékárničky je zhotovitel povinen seznámit všechny osoby vykonávající pro něho činnost.

IX.

Pracovní úrazy, poruchy technických zařízení, provozní nehody a otravy

V případě vzniku registrovaného pracovního úrazu, tzv. ostatního úrazu, provede sešetření a sepsání záznamu o úrazu příslušná odpovědná osoba zhotovitele, u které k úrazu došlo. Předmětný úraz nahlásí odpovědná osoba neprodleně objednateli, který má právo provést své šetření zdrojů a příčin úrazu. Dojde-li k závažnému pracovnímu úrazu, mimořádné události, poruše nebo havárii technického zařízení, provádí šetření komise ve složení:

- předseda komise : oprávněný zástupce objednatele
- členové komise : osoba určená zhotovitelem a zástupci vedení firmy

Ohlašování státním orgánům, orgánům Policie, event. při otravách orgánům hygienické služby, provádí odpovědná osoba zhotovitele po předchozím ohlášení události oprávněnému zástupci objednatele.

Dojde-li k úrazu pracovníka, sepíše se a šetří úraz odpovědný pracovník subjektu, se kterým má postížená osoba smluvní vztah.

Další bližší podmínky evidence a registrace pracovních úrazů a hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení upravuje vyhláška č. 110/1975 Sb.

X.

Vstup a vjezd na staveniště, způsob označování totožnosti a označení zhotovitele
Vstup a vjezd na staveniště je povolen pouze prostředem hlavního vstupu a vjezdu, a to jak pro pěší tak i pro dopravní prostředky.

Vjezd vozidel je dovolen pouze na základě vydaného povolení, které vydává odpovědný zástupce objednatele, pokud nebude výslovně sjednán jiný způsob vydávání povolení k vjezdu vozidel. Povolení je povinen řidič umístit na viditelném místě v kabině vozidla a při výjezdu toto odevzdat příslušné pověřené osobě, která jej předá objednateli.

Zhotovitel je povinen vybavit všechny osoby vykonávající pro něho činnost na staveništi (tzn. i své dodavatele) identifikační kartou. Bez této karty bude osoba vykázána ze staveniště. Osoby vykonávající činnost pro zhotovitele musí mít pracovní oděv nebo příbuznou označenou názevem firmy nebo jejím logem.

Montážní vozidla nesmí být v areálu staveniště používána k přepravě osob.

Materiál, výrobky a nářadí je dovoleno dovážet na staveniště pouze na základě povolení, rovněž tak lyže za stavby vyvážet. Je v zájmu zhotovitele, aby své nářadí, stroje a zařízení, opatřil identifikačním firemním označením.

XI.

Vymezení a označení pracoviště, skládek, manipulacních prostorů, parkoviště a sociálních zařízení

- Vymezení skládek, skladovacích ploch a pracoviště zhotovitele či případně staveniště technicky určuje výhradně odpovědný zástupce objednatele, který je pověřen řízením práce na staveništi.
- Pracoviště a skládky musí být označeny dle požadavků uvedených v současti VSP nazvané „Zařízení staveniště a osoby vykonávající činnost pro zhotovitele“.
- Objednatel určí sociální zařízení, která je oprávněn zhotovitel využívat. Není dovoleno vykonávat osobní potřeby mimo tato vyhrazená hygienická zařízení.

XII.

Dopravní cesty a komunikace, pohyb v areálu stavby

- Zhotovitel je povinen používat k dopravě materiálů a k manipulaci s ním zásadně zpevněné komunikace a cesty. V celém areálu stavby platí povolená rychlost vozidel max. 10 km/hod.
- V případech, kdy pracovní činnost vyžaduje využití nezpěvných komunikací, povoluje tento vjezd na pracovišti zhotovitele jeho odpovědná osoba a na plochách neurčených jej povoluje odpovědný zástupce objednatele.
- Parkování a odstavení vozidel je dovoleno pouze na vyhrazených plochách označených dopravní značkou.
- Osoby vykonávající činnost pro zhotovitele jsou oprávněny se po staveništi pohybovat pouze po chodnících a vyznačených trasách. V místech, kde chodníky nejsou vyznačeny, chodí po dopravních komunikacích vlevo.
- Jsou-li na komunikacích instalovány červenobílé výstrahy, je zakázáno tyto výstrahy odsouvat a vjíždět do takto zabezpečených prostorů. V případě nutnosti výkonu pracovní činnosti v zábrannosti určeném prostory, může být práce zahájena teprve po souhlasu odpovědného zástupce objednatele.
- Uložení komunikace, provedení překopu nebo omezení provozu musí být předem projednáno s odpovědným zástupcem objednatele. Výjimky povoluje zhotovitel, a to na již předaných pracovištích, resp. částech staveniště.

XIII.

Obecné bezpečnostní požadavky

- Při své činnosti na staveništi ai jsou povinni zhotovitel, resp. jím nasmlouvané osoby, počínat tak, aby jejich jednáním nebyl způsoben úraz nebo ohrožení zdraví jím ani ostatním subjektům.
- Před nástupem na staveniště a při práci je zakázáno požívat alkoholické nápoje. Na vyzvání kontrolních orgánů či objednatele má každý povinnost podrobit se dechové zkoušce na alkohol. Odmitnutí je považováno za hrubé porušení kázně, resp. smlouvy o dílo.
- Na staveništi jsou povinni všechny osoby používat osobní ochranné pracovní pomůcky, zásadně se nepohybovat ve stavebním prostoru bez ochranné přilby a pracovní (bezpečnostní) obuvi. Při pracovní činnosti používat pracovní oděv s označením firmy pro kterou vykonávají činnost. Je zakázáno se obnažovat a pracovat bez ochrany těla. Oděv musí být zapnutý. Není dovoleno nosit zejména při práci u strojů řemítky, šály, přívěsky apod.
- Zhotovitel je povinen trvale udržovat pořádek na pracovišti, resp. staveništi a volných komunikacích plochách.
- Před každým spuštěním stroje a zařízení je stroj spouštějící osoba povinna se přesvědčit, zda nedochází k ohrožení osob přítomných na staveništi. Při spouštění stroje je pak povinná vydat zvukovou výstrahu. Je zakázáno pracovat se strojem či zařízením, k jehož obsluze nebyla práci konající osoba zaškolená a pověřena odpovědným pracovníkem.
- Je zakázáno používat poškozené nástroje, nářadí a zařízení (poškozené násady, vymáčkací klíče, sekáče s ořípky, poškozené kabely, zástrčky, vypínače, hadice pro vzduch a plyny, poškozené vázadl prostředky neoznačené nosností, ruční zdvihací zařízení apod.).
- Osoby pracující na zhotovování díla jsou povinni ohlásit každé zranění neprodleně svému nadřízenému a nechat si jej ošetřit, a dále požadovat sepsání záznamu o pracovním úrazu.
- Není dovoleno se vzdalovat z přiděleného místa práce, a to ani v případě zranění, nevolnosti či nemoci. Vždy je nutno ohlásit svůj odchod odpovědnému pracovníkovi.
- Jídlo je dovoleno požívat na vyhrazeném místě. Odhazovat zbytky jídla, prázdné konzervy, láhve apod. je zakázáno.

XIV.

Práce na žebřících

- Práce na žebřících se řídí vyhláškou č. 324/1990 Sb., a to zejména jejími ustanoveními § 14; § 9, odst. 2; § 16, odst. 13; § 35, odst. 2; § 44, odst. 1; § 68, odst. 6 a § 98, odst. 1, a rovněž příslušnými ustanoveními BOZP, když v těchto stanovených podmínky práce na žebřících a další požadavky je povinen zhotovitel bezvýhradně dodržovat a plnit. Práce na žebřících je rovněž upravena v některých ustanoveních BOZP a § 47 až 61 vyhlášky č. 324/1990 Sb., které upravují práci ve výškách a nad volnou hloubkou, a které jsou pro zhotovitele závazné ve stejném rozsahu jako ustanovení specifikovaná v předchozí větě. Každá osoba vykonávající práci pro zhotovitele musí být seznámena s obecně závaznými předpisy a ustanoveními BOZP upravujícími práci na žebřících.
- Při práci na žebříku ve výšce nad 5 m musí pracovník splňovat požadavky zdravotní způsobilosti a musí se jistit osobním zařízením.
- Na žebříku je přísně zakázáno vykonávat tyto činnosti:
  - vstřelovací práce;
  - práce s motorovou řetězovou pilou;
  - práce se stroji a zařízeními, která způsobují vibraci, a kde pracovník musí k obsluze použít obou rukou (rozbírávací apod.).

- d) avážoval, řezal a pátil, vyjma případu, kdy k tomuto svolil odpovědný pracovník zhotovitele, pokud má osoba konající tyto práce při nich pevné postavení a zajištěnou stabilitu. Ochranný prostředek musí být chráněn proti propadu.
4. Spojené žebříky může zhotovitel vyrábět pouze na základě vypracovaného statického výpočtu, a to do maximální délky 3,5 m. Takto vyrobený žebřík může být používán pouze pro výstup na lešení a sestup z něho.
5. Všechny žebříky musí být evidovány. Zhotovitel je povinen provádět odborné zkoušky stability a pevnosti žebříků podle požadavků příslušných technických norem, minimálně však jedenkrát ročně. O těchto zkouškách je povinen zhotovitel pořádat zápis, který je kdykoliv na požádání povinen předložit k případné kontrole objednateli. Žebříky, které nevyhoví uvedeným zkouškám a žebříky poškozené nesmí zhotovitel používat.
6. Pokud zhotovitel použije žebříků hliníkových nebo jiných než dřevěných (železných, či ze slitin apod.), je povinen vyžádat si od prodávajícího návod k použití vydaný výrobcem (zejména s uvedením nosnosti a způsobu použití, kontroly apod.). S návodem na použití je povinen zhotovitel prokazatelně seznámit všechny osoby vykonávající pro něho práce s takovými žebříky, a to vždy před započetím s výkonem prací.
7. Zakázané činnosti na žebříku jsou mimo jiné zejména tyto:
- a) práce v poloze zády k žebříku;
  - b) přenášení břemen o hmotnosti nad 20 kg;
  - c) práce v rozporu s ust. § 11 vyhl. č. 324/1990 Sb.;
  - d) práce na žebříku nezabezpečeného proti posunutí, bočnímu vychýlení, zvrácení nebo rozvážení;
  - e) práce na jednoduchém žebříku, jehož sklon je menší než 2,5:1.

XV.

Požadavky na obsluhu stavebních vrátek

1. Obsluhu stavebních vrátek mohou vykonávat pouze osoby:
  - starší 18 let, zdravotně a tělesně způsobilé;
  - obsluhou pověřené a řádně zacvičené;
  - seznámené s návodem na použití vrátku od výrobce;
  - znající vyhlášku č. 324/1990 Sb., a to zejména její ustanoveními § 85; § 32, odst. 4; § 39, odst. 4; § 45; § 52 a § 52, odst. 6.
2. Zhotovitel je povinen jedenkrát za 14 dní provést prokazatelnou kontrolu vrátku, jana a úvazku k tomu určeným pracovníkem. Rozsah prohlídky se řídí doporučením výrobce příslušného vrátku.
3. Zhotovitel je povinen zavést tzv. „Deník vrátku“, do kterého se zapisují údaje o provozu, opravách, revizích, odborných prohlídkách apod.. Před uvedením vrátku do provozu musí být provedeno jeho písemné převzetí, a to zápisem do „Deníku vrátku“ nebo do stavebního deníku.
4. Je příkaz zakázáno zavěšovat na hák vrátku vyrobené plošinky pro dopravu materiálu s ohledem na nebezpečí možnosti vstupu osob na tuto plošinu.
5. Povinnosti zhotovitele ohledně obsluhy stavebních vrátek jsou v dalších stanovách vyhlášky č. 324/1990 Sb., a to zejména jejími ustanoveními § 85; § 32, odst. 4; § 39, odst. 4; § 45; § 52 a § 52, odst. 6., a rovněž příslušnými ustanoveními BOZP, když v těchto stanovách podmínky pro obsluhu stavebních vrátek je povinen zhotovitel bezvýhradně dodržovat a plnit.

XVI.

Zajištění staveniště - pracovníci

Cílem tohoto ustanovení je udržovat bezpečný stav všech pracovišť na staveništi po celou dobu výstavby.

1. Zajištění otvorů a jam
Zhotovitel je povinen zajistit, v souladu s požadavkem § 13 vyhl. č. 324/1990 Sb., zakrytí či ohrazení všech otvorů a jam na staveništi - pracovištích nebo komunikacích, kde hrozí nebezpečí pádu osob.
Zakrytí souvisejícím poklopem musí být provedeno tak, aby jej nebylo možno při běžném provozu odstranit či poškodit. Poklop musí mít únosnost odpovídající předpokládanému provozu. Nezakrývali se pouze otvory a jámy, v nichž se pracuje. Zdržují se v bezprostřední blízkosti další osoby, musí být otvory nebo jámy ohrazeny nebo střeženy.
Jámy na nebezpečné látky, které by mohly poškodit zdraví osob při pádu do nich, musí být vždy ohrazeny pevným dvoutýčovým zábradlím vysokým 1,1 m, a to i v případě, jsou-li mimo pracovní prostor.
2. Zajištění výkopů a provádění výkopových prací
Zhotovitel je povinen provádět výkopy zejména v souladu s podmínkami a požadavky § 19 vyhlášky č. 324/1990 Sb. a ustanovení BOZP. Výkopy v obydleném území, na veřejných prostranstvích a v uzavřených objektech, kde se současně provádějí i jiné práce, musí být zakryty nebo u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu do výkopu, zajištěny, a to dvoumístovým zábradlím. Pokud je zajištění ve vzdálenosti větší než 1,5 m od okraje (hrany) výkopu, považuje se za vyhovující zábradlí jednotýčové v minimální výšce 0,9 m. Výkopy u veřejných komunikací musí být označeny dopravním značením.
Výkopové práce je povinen zhotovitel provádět zejména v souladu s podmínkami a požadavky § 20 vyhlášky č. 324/1990 Sb.
3. Zajištění pod místem práce ve výšce a jeho okolí
Zhotovitel je povinen prostory, nad kterými se pracuje, vždy bezpečně zajistit tak, aby nedošlo k ohrožení osob pohybujících se na staveništi, resp. na jednotlivých pracovištích, a případného zájmu jiných osob. Co se považuje za bezpečné zajištění ohrožených prostorů, jakož i další podmínky zajištění pod místem práce ve výšce a jeho okolí, jimiž je zhotovitel povinen se řídit a tyto bezvýhradně dodržovat, jsou stanoveny zejména v § 52 vyhlášky č. 324/1990 Sb. a v BOZP.
Ochranné pásmo vymezující ochranným hrázením ohrožený prostor musí mít šířku od okraje pracoviště nebo pracovní podlahy nejméně:
a) 1,5 m při práci ve výšce od 3 m do 10 m včetně;
b) 2,0 m nad 10 m do 20 m včetně;
c) 2,5 m nad 20 m do 30 m včetně;
d) 1/10 výšky objektu při práci ve výšce nad 30 m.
Při práci ve výšce na plochách se sklonem větším než 25 stupňů se zvětšuje každé pásmo o 0,5 m. Šířka pásma se vymezuje od paty kolmice, která prochází vnější hranou volného okraje místa práce ve výšce.
Pokud se provádí svislá doprava materiálu do výšek pomocí kladek (ručně nebo za použití strojů, např. vrátek), rozšiřuje se ochranné pásmo o 1 m na všechny strany od půdorysného profilu dopravovaného břemene.

U vysokých objektů (věže, vysílače, stožáry, vodojemy, apod.) se vymezuje ochranné pásmo dle výše uvedeného po celém obvodu.
Pokud je z důvodů prací ve výškách zůsta komunikace pro pěší nebo přelice k vozovce, popř. do ní, musí být oddělena od průjezdního profilu vozovky stabilizací dvoutýčovým zábradlím o minimální výšce 1,1 m, a to zaplentaným nebo obedněným proti odstřihu vody či nečistot od dopravních prostředků. Případné výškové rozdíly mezi vozovkou a komunikací pro chodce musí být vyrovnány tak, aby tudy mohli chodci procházet bez obtíží.

4. Zajištění při práci na střeše nebo v blízkosti otvorů
Zhotovitel je povinen dodržovat veškeré požadavky na bezpečnost práce při práci na střeše nebo v blízkosti otvorů, např. v podlažích, stanovené zejména v § 53 vyhlášky č. 324/1990 Sb. a v BOZP.
Zajištění proti pádu ze střešy je splněno použitím ochranné nebo zachytivé konstrukce v souladu s ČSN 73 8106. Jedná se rovněž o zajištění proti případným pádům do světlíků, technologických a jiných otvorů např. montážních. Zajištění proti pádu lze provést i použitím osobního zajištění osob vykonávajících činnosti proti pádu.
Zajištění proti propadnutí je povinen zhotovitel provést na všech střešních pláštích, kde je půdorysná vzdálenost mezi laťami nebo jinými nosnými prvky střešní konstrukce větší než 0,25 m a není zaručeno, že jednotlivé střešní prvky jsou bezpečně proti prolomení zatížením lam se vyskytující osobou, popř. není toto zatížení vhodné rozloženo pomocnou konstrukcí (pracovní nebo komunikační podlahy, pokrývačky žebřík apod.). Stavba a oprava komínů ze střešy se sklonem střešy nad 10 stupňů musí být zhotovitelem prováděna pouze z pracovních podlah o minimální šířce 0,6 m a v souladu s ČSN 73 8101.

XVII.

Pokyny pro montáž, demontáž a kontrolu lešení

1. Montáž a demontáž lešení mohou provádět pouze pracovníci vlastního platný průkaz lešení. Platnost průkazu je 12 měsíců od jeho vystavení nebo posledního školení a ověření znalostí.
2. Pro montáž, demontáž, používání a pro kontrolu lešení platí zejména podmínky a požadavky ČSN 73 8101, ČSN 73 8108 a dalších návazných norem, vyhlášky č. 324/1990 Sb., a to především jejími ustanoveními § 4; 11, 14, 29, 33, 39, 49, 62, 65 a 80, a rovněž ustanoveními BOZP.
3. Zhotovitel je povinen si vyžádat statistický výpočet a stanovení únosnosti použitých podloží v těchto případech:
  - a) statistický výpočet
    - pro lešení nenormalizované trubkově
    - pro lešení pojízdná trubková
    - pro lešení volně stojící
    - pro ochranné a zachytivé konstrukce v souladu s požadavkem ČSN 73 8106
  - b) únosnost podlah a podloží
    - při založení lešení na konstrukcích, střeších, podlažích, jeřábové dráze
    - při založení lešení na neúnosném podloží
4. Zhotovitel je povinen zabezpečit návody výrobce pro stabilní dílčová lešení (např. HAKI, SPRINT) a pro pojízdná lešení (např. HAKI, MORAVA, SPORT, ZIG-ZAG apod.).
5. Zaučená osoba vykonávající činnost pro zhotovitele je oprávněna provádět pouze montáž a demontáž normalizovaného lešení do výšky 1,5 m.
6. Zhotovitel je povinen provádět denně před použitím lešení zkušební prohlídky lešení.
7. Zhotovitel je povinen provádět minimálně každých 14 dní odborné prohlídky lešení u:
  - lešení stabilně namáhaných vibracemi a chvěním;
  - lešení pojízdných;
  - lešení zavěšených (spolu se statickým výpočtem).
8. Předání a převzetí lešení od užívání je možné jen tehdy, je-li úplně dokončeno vystrojení, a to na základě „Protokolu o předání a převzetí lešení“, jehož závazný vzorový formulář vydala společnost Casta a.s. (viz. preambule VSP). V odůvodněných případech a pouze s písemným souhlasem objednatel je možné provést předání převzetí lešení formou zápisu do stavebního nebo montážního deníku nebo jiného provozního dokladu.

Zařízení staveniště a osoby vykonávající činnost pro zhotovitele („ZS“)

Závazné pokyny pro zhotovitele - dodavatele stavebních prací ohledně zařízení staveniště a osob vykonávajících činnost pro zhotovitele

Preambule

Objednatel, resp. oprávněný zástupce objednatel (v dalším jen „objednatel“ nebo „oprávněný zástupce objednatel“), má příkazovací povinnost a pravomoc vůči zhotoviteli, res. všem dodavatelským subjektům díla, když ti to jsou povinni řídit se pokyny objednatel zveřejněnými a dodržovat pravidla a pokyny a plnit povinnosti obsažené v ustanovení této součásti VSP níže a dále v příslušných předpisech upravujících otázky týkající se zařízení staveniště a osob vykonávajících činnosti při zhotovování díla (stavby), tj. zejména obsažených v předpisech citovaných v této součásti VSP.

I. Zařízení staveniště

1. Základem pro zařízení staveniště je staveništní plán. Některá práva a povinnosti vyplývající ze zařízení staveniště mohou účastníci smlouvy upravit v závazném vzorovém formuláři vydaném firmou Casta a.s., nazvaném „Montážní podmínky, povinnosti a odpovědnosti zhotovitele“ (viz. preambule VSP).
2. Ustavení jakýchkoli staveništních zařízení (kanceláří, místností pro pracovníky, díle sklady, zdvihadel atd.) a zastavení takových ploch jako jsou volné sklady, montážní prostory, parkoviště, cesty apod., jakož i jejich ponechání, je možné jen se souhlasem oprávněného zástupce objednatel. Zhotovitel musí tento souhlas získat s dostatečným předstihem a podle plánu zařízení staveniště, aby tak zajistil všechny předpoklady k dodržení termínu zahájení zhotovování díla.
3. Zhotovitel je oprávněn požádat oprávněného zástupce objednatel o změny v zařízení staveniště a ostatních součástech výstavby, i když jsou zhotoviteli určeny plánem zařízení

- d) svažoval, ležal a pátl, výjma případů, kdy k tomuto svolil odpovědný pracovník zhotovitele, pokud má osoba konající tyto práce při nich pevné postavení a zajištěnou stabilitu. Ochranný prostředek musí být chráněn proti propadu.
4. Spojené žebřiky může zhotovitel vyrábět pouze na základě vypracovaného statického výpočtu, a to do maximální délky 3,5 m. Takto vyrobený žebřík může být používán pouze pro výstup na lešení a sestup z něho.
5. Všechny žebřiky musí být evidovány. Zhotovitel je povinen provádět odborné zkoušky stability a pevnosti žebříků podle požadavků příslušných technických norem, minimálně však jedenkrát ročně. O těchto zkouškách je povinen zhotovitel pořádat zápis, který je kdykoliv na požádání povinen předložit k případné kontrole objednateli. Žebřiky, které nevyhoví uvedeným zkouškám a žebřiky poškozené nesmí zhotovitel používat.
6. Pokud zhotovitel použije žebříků hliníkových nebo jiných než dřevěných (železných, či ze slitin apod.), je povinen vyžádat si od prodávajícího návod k použití vydaný výrobcem (zejména a uvedením nosnosti a způsobu použití, kontroly apod.). S návodem na použití je povinen zhotovitel prokazatelně seznámit všechny osoby vykonávající pro něho práce s takovými žebřiky, a to vždy před započetím s výkonem prací.
7. Zakázané činnosti na žebřících jsou mimo jiné zejména tyto:
- práce v poloze zády k žebříku;
  - přenášení břemen o hmotnosti nad 20 kg;
  - práce v rozporu s ust. § 11 vyhl. č. 324/1990 Sb.;
  - práce na žebříku nezabezpečeného proti posunutí, bočnímu vychýlení, zvrácení nebo rozvratu;
  - práce na jednoduchém žebříku, jehož sklon je menší než 2,5:1.

XV.

Požadavky na obsluhu stavebních vrátek

- Obsluhu stavebních vrátek mohou vykonávat pouze osoby:
  - starší 18 let, zdravotně a tělesně způsobilé;
  - obslouhou pověřené a řádně zacvičené;
  - seznámené s návodem na použití vrátků od výrobce;
  - znalé vyhlášky č. 324/1990 Sb., a to zejména jejích ustanovení § 85; § 32, odst. 4; § 39, odst. 4; § 45; § 52 a § 92, odst. 6.
- Zhotovitel je povinen jedenkrát za 14 dní provést prokazatelnou kontrolu vrátků, lana a úvazku k tomu určeným pracovníkem. Rozsah prohlídky se řídí doporučením výrobce příslušného vrátku.
- Zhotovitel je povinen zavést tzv. „Deník vrátek“, do kterého se zapisují údaje o provozu, opravách, revizích, odborných prohlídkách apod.. Před uvedením vrátků do provozu musí být provedeno jeho písemné převzetí, a to zápisem do „Deníku vrátek“ nebo do stavebního deníku.
- Je přísně zakázáno zavěšovat na hák vrátku vyrobené plošiny pro dopravu materiálu a ohledem na nebezpečí možnosti vstupu osob na tuto plošinu.
- Povinnosti zhotovitele ohledně obsluhy stavebních vrátek jsou v dalším stanoveny vyhláškou č. 324/1990 Sb., a to zejména jejími ustanoveními § 85; § 32, odst. 4; § 39, odst. 4; § 45; § 52 a § 92, odst. 6., a rovněž příslušnými ustanoveními BOZP, když v těchto stanovené podmínky pro obsluhu stavebních vrátek je povinen zhotovitel bezvýhradně dodržovat a plnit.

XVI.

Zařízení staveniště - pracoviště

Cílem tohoto ustanovení je udržovat bezpečný stav všech pracovišť na staveništi po celou dobu výstavby.

- Zajištění otvorů a jam**
Zhotovitel je povinen zajistit, v souladu s požadavkem § 13 vyhl. č. 324/1990 Sb., zakrytí či ochrany všech otvorů a jam na staveništi - pracovištích nebo komunikacích, kde hrozí nebezpečí pádu osob.
Zakrytí souvislým poklopem musí být provedeno tak, aby jej nebylo možno při běžném provozu odstranit či poškodit. Poklop musí mít únosnost odpovídající předpokládanému provozu. Nezakrytí se pouze otvory a jámy, v nichž se pracuje. Zdržovali-li se v bezprostřední blízkosti další osoby, musí být otvory nebo jámy ochráněny nebo střeženy.
Jámy na nebezpečné látky, které by mohly poškodit zdraví osob při pádu do nich, musí být vždy ochráněny pevným dvoutýčovým zábradlím vysokým 1,1 m, a to i v případě, jsou-li mimo pracovní prostor.
- Zajištění výkopů a provádění výkopových prací**
Zhotovitel je povinen provádět výkopy zejména v souladu s podmínkami a požadavky § 19 vyhlášky č. 324/1990 Sb., a ustanovení BOZP. Výkopy v obydleném území, na veřejných prostranstvích a v uzavřených objektech, kde se současně provádějí i jiné práce, musí být zakryty nebo u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu do výkopu, zajištěny, a to dvoumedlovým zábradlím. Pokud je zajištění ve vzdálenosti větší než 1,5 m od okraje (hrany) výkopu, považuje se za vyhovující zábradlí jednotýčové v minimální výšce 0,9 m. Výkopy u veřejných komunikací musí být označeny dopravním značením.
Výkopové práce je povinen zhotovitel provádět zejména v souladu s podmínkami a požadavky § 20 vyhlášky č. 324/1990 Sb.
- Zajištění pod místem práce ve výšce a jeho okolí**
Zhotovitel je povinen prostory, nad kterými se pracuje, vždy bezpečně zajištit tak, aby nedošlo k ohrožení osob pohybujících se na staveništi, resp. na jednotlivých pracovištích, a případného zájmu jiných osob. Co se považuje za bezpečné zajištění ohrožených prostorů, jakož i další podmínky zajištění pod místem práce ve výšce a jeho okolí, jimiž je zhotovitel povinen se řídit a tyto bezvýhradně dodržovat, jsou stanoveny zejména v § 52 vyhlášky č. 324/1990 Sb. a v BOZP.
Ochranné pásmo vymezující ochranným hrázením ohrožený prostor musí mít šířku od okraje pracoviště nebo pracovní podlahy nejméně:
a) 1,5 m při práci ve výšce od 3 m do 10 m včetně;
b) 2,0 m nad 10 m do 20 m včetně;
c) 2,5 m nad 20 m do 30 m včetně;
d) 1/10 výšky objektu při práci ve výšce nad 30 m.
Při práci ve výšce na plochách se sklonem větším než 25 stupňů se zvětšuje každé pásmo o 0,5 m. Šířka pásma se vymezuje od paty kolmice, která prochází vnější hranou volného okraje místa práce ve výšce.
Pokud se provádí svislá doprava materiálu do výšek pomocí kladek (ručně nebo za pomoci strojů, např. vrátek), rozšiřuje se ochranné pásmo o 1 m na všechny strany od půdorysného profilu dopravního břemene.

U vysokých objektů (věže, vysílače, stožary, vodojemy, apod.) se vymezuje ochranné pásmo dle výše uvedeného po celém obvodu.

Pokud je z důvodů prací ve výškách zrušena komunikace pro pěší nebo přelícená k vozovce, popř. do ní, musí být oddělena od průjezdného profilu vozovky stabilizovanými dvoutýčovými zábradlím o minimální výšce 1,1 m, a to zaplaveným nebo obedněným profil odstupku vody či nedostatek od dopravních prostředků. Případné výškové rozdíly mezi vozovkou a komunikací pro chodce musí být vyrovnány tak, aby tudy mohli chodci procházet bez obtíží.

- Zajištění při práci na střeše nebo v blízkosti otvorů**
Zhotovitel je povinen dodržovat veškeré požadavky na bezpečnost práce při práci na střeše nebo v blízkosti otvorů, např. v podlažích, stanovené zejména v § 53 vyhlášky č. 324/1990 Sb. a v BOZP.
Zajištění proti pádu ze střechy je správně použitím ochranné nebo záchranné konstrukce v souladu s ČSN 73 8108. Jedná se rovněž o zajištění proti případným pádům do světlíků, technologických a jiných otvorů např. montážních. Zajištění proti pádu lze provést i použitím osobního zajištění osob vykonávajících činnost proti pádu.
Zajištění proti propadnutí je povinen zhotovitel provést na všech sítěných pláštích, kde je půdorysná vzdálenost mezi látkami nebo jinými nosnými prvky sítěné konstrukce větší než 0,25 m a není zaručeno, že jednotlivé sítěné prvky jsou bezpečně proti prolomení zajištěny tam se vyskytující osobou, popř. není toto zajištění vhodné rozloženo pomocnou konstrukcí (pracovní nebo komunikační podlahy, pokrývačky žebříků apod.). Stavba a oprava komínů ze střechy se sklonem střechy nad 10 stupňů musí být zhotovitelem prováděna pouze z pracovních podlah o minimální šířce 0,6 m a v souladu s ČSN 73 8101.

XVII.

Pokyny pro montáž, demontáž a kontrolu lešení

- Montáž a demontáž lešení mohou provádět pouze pracovníci vlastníci platný průkaz: lešení. Platnost průkazu je 12 měsíců od jeho vystavení nebo posledního školení s ověřením znalostí.
- Pro montáž, demontáž, používání a pro kontrolu lešení platí zejména podmínky a požadavky ČSN 73 8101, ČSN 73 8108 a dalších návazných norem, vyhlášky č. 324/1990 Sb., a to především jejími ustanoveními § 4, 11, 14, 29, 33, 39, 49, 62, 65 a 80, a rovněž ustanoveními BOZP.
- Zhotovitel je povinen si vyžádat statický výpočet a stanovení únosnosti podlahy i podloží v těchto případech:
  - statický výpočet
    - pro lešení nenormalizované trubkově
    - pro lešení pojízdná trubková
    - pro lešení volně stojící
    - pro ochranné a záchranné konstrukce v souladu s požadavkem ČSN 73 8106
  - únosnost podlah a podloží
    - při založení lešení na konstrukcích, střechách, podlažích, jeřábové dráze
    - při založení lešení na neúnosném podloží
- Zhotovitel je povinen zabezpečit návody výrobce pro stabilní dílcová lešení (např. HAKI, SPRINT) a pro pojízdná lešení (např. HAKI, MORAVA, SPORT, ZIG-ZAG apod.).
- Zaučená osoba vykonávající činnost pro zhotovitele je oprávněna provádět pouze montáž a demontáž normalizovaného lešení do výšky 1,5 m.
- Zhotovitel je povinen provádět denně před použitím lešení zkušební prohlídky lešení.
- Zhotovitel je povinen provádět minimálně každých 14 dní odborné prohlídky lešení u:
  - lešení stabilně namáhaných vibracemi a chvěním;
  - lešení pojízdných;
  - lešení zavěšených (spolu se statickým výpočtem).
- Předání a převzetí lešení do užívání je možné jen tehdy, je-li úplně dokončeno vystrojení, a to na základě „Protokolu o předání a převzetí lešení“, jehož závaznou vzorový formulář vydala společnost Casta a.s. (viz. preambule VSP). V odůvodněných případech a pouze s písemným souhlasem objednatel je možné provést předání převzetí lešení formou zápisu do stavebního nebo montážního deníku nebo jiného provozního dokladu.

Zařízení staveniště a osoby vykonávající činnost pro zhotovitele („ZS“)

Závazné pokyny pro zhotovitele - dodavatele stavebních prací ohledně zařízení staveniště a osob vykonávajících činnost pro zhotovitele

Preambule

Objednatel, resp. oprávněný zástupce objednatel (v dalším jen „objednatel“ nebo „oprávněný zástupce objednatel“), má příkazovací povinnost a pravomoc vůči zhotoviteli, res. všem dodavatelským subjektům díla, když tyto jsou povinni řídit se pokyny objednatel zcela respektovat a dodržovat pravidla a pokyny a plnit povinnosti obsažené v ustanovení této smlouvy VSP níže a dále v příslušných předpisech upravujících otázky týkající zřízení staveniště a osob vykonávajících činnost při zhotovování díla (stavby), tj. zejména obsažených v předpisech citovaných v této součásti VSP.

I.

Zařízení staveniště

- Základem pro zařízení staveniště je staveništní plán. Některá práva a povinnosti vyplývající ze zařízení staveniště mohou účastníci smlouvy upravit v závazném vzorovém formuláři vydaném firmou Casta a.s., nazvaném „Montážní podmínky, povinnosti a odpovědnosti zhotovitele“ (viz. preambule VSP).
- Ustanovení jakýchkoli staveništních zařízení (kancelář, místnosti pro pracovníky, dílny, sklady, zvlhčovače vzduchu a zastavení takových ploch jako jsou volné sklady, montážní prostory, parkoviště, cesty apod., jakož i jejich ponechání, je možné jen se souhlasem oprávněného zástupce objednatel. Zhotovitel musí tento souhlas získat s dostatečným předstihem a podle plánu zařízení staveniště, aby tak zajistil všechny předpoklady pro dodržení termínu zahájení zhotovování díla.
- Zhotovitel je oprávněn požádat oprávněného zástupce objednatel o změny v zařízení staveniště a ostatních součástí výstavby, i když jsou zhotoviteli určeny plánem zařízení

- staveniště určité plochy k využití, neznamená to, že má na jejich využití právní nárok, pokud není písemně smlouveno jinak.
- Objednatel může v průběhu výstavby změnit místa zařízení staveniště po projednání se zhotovitelem, pokud to vyžaduje průběh stavby (zhotovování díla objednatel).
  - Zhotovitel je povinen ihned po ukončení činnosti okamžitě vyklídit a upravit prostor, na kterém zařízení stálo a odstranit všechny odpady. To platí i pro účelové komunikace. Pokud zhotovitel nesplní tuto svou povinnost řádně a včas, tj. ve stanovenou dobu neprovede odstranění zařízení staveniště, je oprávněn objednatel sjednat nápravu tím, že provede odstranění na náklady zhotovitele včetně následných úprav.

II.

Požadavky na místnosti užívané osobami pracujícími pro zhotovitele

Zhotovitel je povinen zajistit, aby dílny, sklady, denní místnosti těchto osob (příp. i jiné místnosti) odpovídaly požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a hygienickým předpisům. Dále je zhotovitel povinen zabezpečit, aby elektrická instalace v těchto místnostech odpovídala požadavkům stanoveným pro dočasná elektrická zařízení včetně výchozích event. periodických revizí. Tato zařízení musí být označena firmou zhotovitele a mohou být umístěna pouze na plochách k tomu určených. Připojení elektrického proudu je dovoleno pouze se souhlasem oprávněného zástupce objednatele. Uvedené místnosti musí být vybaveny ručním hasicím přístrojem.

III.

Příjem, výdej a skladování

Zhotovitel je povinen skladovat oleje, maziva, chemikálie, barvy, hořlavé kapaliny a ostatní znečišťující látky tak, aby nedošlo k jejich úniku do kanalizace nebo ke vstřikování do země. Při jejich skladování je zhotovitel povinen řídit se platnými předpisy, což platí i pro manipulaci s nimi. Čerpadla a stacionární zásobníky je zhotovitel oprávněn provozovat pouze s písemným souhlasem oprávněného zástupce objednatele.

IV.

Voda a sanitární zařízení

Jde-li o zhotovitel k dispozici dle konkrétního písemného ujednání s tím, že rozvod od vnitřního odběrného místa včetně napojení potrubí je však v kompetenci zhotovitele a jde jeho tíží. Objednatel je oprávněn obstarat hlavní kanalizaci, když zhotovitel je povinen na tuto provést napojení všech odpadů (samozřejmě pouze v případě, pokud je centrální kanalizace objednatelům zřizována), jinak je zhotovitel povinen provést napojení všech odpadů na svůj sběrný zásobník a zajistit jeho odvoz. Tyto činnosti je povinen zajišťovat zhotovitel pouze prostřednictvím příslušných odborníků tak, aby se zabránilo pronikání vody a fekálií do terénu.

V.

Stravování

Zhotovitel je oprávněn zřídit na staveništi na základě písemného souhlasu objednatele stravovací zařízení, tzv. kantýnu. Provozní dobu kantýny je povinen zhotovitel dohodnout s objednatel. Zhotovitel je povinen zajistit, že v kantýně nebudou prodávány žádné alkoholické nápoje a dále, že kantýna bude splňovat veškeré požadavky kladené příslušnými předpisy na provoz zařízení tohoto typu, tj. zejména požadavky hygienických předpisů. Zhotovitel odpovídá v celém rozsahu za škody a příp. postihy vzniklé v souvislosti s porušením jeho povinností uvedených v předchozí větě.

VI.

Rozvodné zařízení

1. Rozvody uložené v zemi
Zhotovitel je povinen před prováděním zemních prací zajistit stávající podzemní vedení v souladu s příslušnými předpisy, tj. zejména v souladu s vyhláškou č. 324/1990 Sb., neboť případné poškození rozvodů by šlo k tíži právě zhotovitele, a to včetně náhrady škody dalším případným subjektům, které dostaly tímto počináním újmu. Zemní práce na staveništi povoluje výhradně oprávněný zástupce objednatele. Ten v této souvislosti pak předává údaje o podzemním vedení. Před ukončením zemních prací je nutno všechny rozvody, kabely atd. zaměřit a zdokumentovat do prováděcí dokumentace a předat kopii oprávněnému zástupci objednatele.

Volná vedení (nadzemní)

Př všech pracích v ochranném pásmu nadzemních vedení si je povinen zhotovitel vyžádat předchozí souhlas oprávněného zástupce objednatele a dodržet požadovanou ochranné pásma se zákonem č. 222/1994 Sb.. V ochranném pásmu může zhotovitel provádět jakékoliv práce pouze se souhlasem majitele, resp. správce, vedení.

VII.

Čistota na staveništi

Zhotovitel je povinen své pracovní a montážní prostory, sklady, výdejny a ostatní zařízení udržovat v čistotě a pořádku. Denně je povinen provádět odklizení odpadů do vyhrazených prostor a nádob nebo tyto rovnou odvážet ze staveniště na k tomu určená místa, a to na vlastní náklady.

VIII.

Škody

Veškeré zhotovitelem způsobené škody, tj. i znečištění zařízení staveniště, je povinen zhotovitel v plném rozsahu neprodleně objednateli nahradit, příp. odstranit nastalý nepřípustný stav a uvést věci do stavu původního. Pokud tak zhotovitel neučiní, je oprávněn uvést věci do původního stavu objednatel, a to na náklady zhotovitele.

IX.

Pojistění před odcizením a ztrátou

Zhotovitel je povinen provést dostatečné zabezpečení strojů, nástrojů a zařízení proti odcizení, a to jak vlastních, tak i ostatních, které má v dočasném užívání. Jakoukoliv závažnější ztrátu je zhotovitel povinen ihned písemnou formou ohlásit oprávněnému zástupci objednatele.

X.

Ochrana staveniště proti škodám, deratizace

Zhotovitel je povinen provádět veškerá preventivní opatření proti šíření škůdců (myši, krys apod.) na své náklady, a to ve všech prostorách staveniště, které obhospodaruje a ve kterých provozuje svoji činnost.

XI.

Pracovní doba

- Zhotovitel je povinen stanovit dobu výkonu činnosti všem osobám provádějícím pro zhotovitele činnost a oznámit tuto objednateli. Zhotovitel pak za dodržování této doby uvedenými osobami plně odpovídá. V případě nezbytnosti provádění činnosti mimo oznámenou dobu jejího výkonu, tj. zejména v noci či ve volných dnech, je nutný předchozí písemný souhlas oprávněného zástupce objednatele, vydaný minimálně jeden den před prováděním této činnosti.
- Zhotovitel je povinen vést evidenci všech osob vykonávajících pro něho činnost od příchodu na staveniště až po jejich odchod.

XII.

Ubytování osob vykonávajících činnost pro zhotovitele a jejich pobývání v prostorách staveniště

- Ubytování osob vykonávajících práci pro zhotovitele je zcela ve vlastní kompetenci zhotovitele.
- Přemísťování či mimopracovní pobývání osob vykonávajících činnosti pro zhotovitele kdekoliv v prostoru areálu staveniště (celé stavby) je zakázáno, když za porušení tohoto zákazu nese plnou odpovědnost zhotovitel, a to včetně povinnosti k náhradě všech škod vzniklých v prostoru staveniště v době takového zakázaného ubytování či mimopracovního pobývání osob jinak vykonávajících činnosti pro zhotovitele na staveništi.

XIII.

Pracovní přestávky

Pro osoby vykonávající činnost pro zhotovitele stanovuje pracovní přestávky zhotovitel. Tyto osoby jsou povinny při opuštění pracoviště za účelem této přestávky zabezpečit stroje a zařízení tak, aby nedošlo ke zranění, hmotné škodě nebo požáru, za což zhotovitel plně odpovídá.

XIV.

Kvalifikace osob vykonávajících činnost pro zhotovitele

- Osoby pověřené zhotovitelem výkonem různých stavebních činností musí mít potřebné schopnosti, možnosti a odpovídající zdravotní stav. Zhotovitel je rovněž povinen zabezpečit jejich bezkonfliktní komunikaci a jejich maximální možnou spolupráci s ostatními zhotoviteli.
- Osobu porušující hrubým způsobem kázeň a staveništní řád nebo osobu, která nesplňuje shora uvedené předpoklady nebo se chová tak, že přímo narušuje chod stavby samotné, musí na požádání oprávněného zástupce objednatele zhotovitel s okamžitou platností odvolat a nahradit tuto osobou jinou. Škody způsobené osobou vykonávající činnost pro zhotovitele v důsledku skutečností uvedených v předchozí větě jsou plně k tíži zhotovitele.

XV.

Kontrolní personál

Zhotovitel se zavazuje vyslat na stavbu odpovědnou osobu či osoby, které jsou náležitě a prokazatelně seznámeny s předpisy upravujícími zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, jakož i se všemi dalšími předpisy souvisejícími se zhotovováním díla (stavby), a zároveň které jsou seznámeny se shora specifikovanou smlouvou o dílo. Tato osoba či osoby musí být trvale osobně na staveništi přítomny a kontrolovat dodržování předpisů a veškerých smluvních ujednání mezi zhotovitelem a objednatel. Všechny osobami vykonávajícími činnosti pro zhotovitele, tj. pracovníky vlastní firmy zhotovitele včetně mistrů, stavbyvedoucích, vedoucích montážníků atd. a dále všech subdávatelů zhotovitele.

XVI.

Pracovní povolení

Cizím státním příslušníkům bez platného pracovního povolení je práce na staveništi zakázána. Zhotovitel tedy plně zodpovídá za to, že nebudou tyto osoby využívány k práci na staveništi, a to ani zhotovitelovými subdávatelem.

XVII.

Konstrukční detaily dohodnuté na staveništi a změny projektu

Při montáži jako je např. podpírání nebo zavěšování potrubí, pomocných montážních konstrukcí, ocelových konstrukcí apod. je zhotovitel povinen přezkoumat, zda tyto bez dalšího nemohou mít vliv na konstrukční systém stavby a cizí dodávky dle bezpečnostních předpisů, a zda je lze správně připojit. Při provedení takového opatření a práci je zhotovitel povinen vyžádat si souhlas oprávněného zástupce objednatele. Odpovědnost zhotovitele není souhlasem nijak dotčena.

XVIII.

Využití montážních zařízení a jejich částí

- Využití montážních zařízení, zvedáků, lešení atd. je povinen zhotovitel umožnit i dalším subjektům podléhajícím se na zhotovení celé stavby (díla), pokud tím nedojde k vážnému narušení vlastních prací zhotovitele.
- Pokud dojde k zapůjčení strojů, zařízení či jiné techniky zhotoviteli, tento plně odpovídá za jakékoliv škody vzniklé na zapůjčených věcech i za škody, které případně způsobí při jejich provozu či jejich provozem. Tímto se přiměřeně vztahuje i na ostatní subjekty podléhající se na zhotovení stavby (díla).
- Využíval jakékoliv stroje, zařízení či jinou techniku bez vědomí jejich vlastníka provozovatele je přísně zakázáno.

XIX.

Meziskladování

S ohledem na stísněné prostory na staveništi lze povolit meziskladování pouze výjimečně, to se souhlasem oprávněného zástupce objednatele.

XX.

Zajištění měřicích a zaměřovacích vytyčovacích značek

- Zhotovitel je povinen zajistit a udržovat jemu předepsané měřicí značky na téže staveništi, kde provádí činnost. Pokud by nastalo nebezpečí poškození značek, je zhotovitel povinen o tomto včas informovat oprávněného zástupce objednatele, aby mohl zajistit náhradní vytyčení.

2. Základní vytyčovací body a nivelety stanovuje a předává oprávněný zástupce objednatele.
3. Odpovědnost za poškození měřicích značek jde k uživateli toho, kdo značku poškodil. Zhotovitel je povinen měřicí body a čáry nezastavovat překážkami.

XXI.

Předání staveniště (pracoviště)

Objednatel zhotoviteli předává a zhotovitel přebírá staveniště na základě „Protokolu o předání a převzetí staveniště“ výhradně ve formě závazného vzorového formuláře vydaného firmou Cesta a.s.. Zhotovitel je vždy k výzvě objednatele povinen převzít staveniště, a to na základě protokolu specifikovaného v předchozí větě s tím, že pokud má nějaké výhrady, je oprávněn tyto uplatnit toliko formou jejich uvedení do zmíněného protokolu, tyto výhrady však zásadně nemohou být důvodem k odmítnutí převzetí staveniště.

Požární ochrana („PO“)

Závazné pokyny k zajištění požární ochrany pro zhotovitele - dodavatele stavebních prací

Preambule

Objednatel, resp. oprávněný zástupce objednatele (v dalším jen „objednatel“ nebo „oprávněný zástupce objednatele“), má příkazovací povinnost a pravomoc vůči zhotoviteli, resp. všem dodavatelským subjektům díla, když tyto jsou povinni řídit se pokyny objednatele, zcizla respektovat a dodržovat pravidla a pokyny a plnit veškeré povinnosti obsažené v ustanoveních této součásti VSP níže a dále v příslušných předpisech upravujících otázky požární ochrany, tj. zejména v zákoně č. 133/1985 Sb. a v prováděcí vyhlášce ministerstva vnitra k tomuto zákonu č. 211/1996 Sb..

Povinnosti zhotovitele

Zhotovitel je v oblasti požární ochrany povinen zejména:

1. určit osobu zodpovědnou za zajištění požární bezpečnosti na jednotlivých pracovištích zhotovitele a jméno této osoby sdělit písemně oprávněnému zástupci objednatele;
2. zúčastnit se školení o předpisech týkajících se zajištění požární ochrany vedeného osobou určenou objednatelem, a to pověřením účasti odpovědné osoby zhotovitele na tomto školení; pokud uvedeně školení nezorganizuje objednatel, je povinen zhotovitel o jeho provedení objednatel písemně požádat, a to ještě před zahájením činnosti zhotovitele na stavbě, resp. staveništi;
3. proškolit v oblasti požární ochrany a seznámit s předpisy a podmínkami požární ochrany všechny osoby vykonávající činnosti pro zhotovitele, které vstupují na staveniště, a to podle tematického plánu a časového rozvrhu zpracovaného zhotovitelem. Záznam o provedeném školení je povinen zhotovitel předložit ke kontrole oprávněnému zástupci objednatele vždy k jeho žádosti;
4. vybavit své pracoviště (dílny, sklady apod.) potřebným počtem ručních hasicích přístrojů a zajistit na své náklady jejich revize;
5. hlásit neprodávě každý požár či zahoření oprávněnému zástupci objednatele. Hašení je zhotovitel povinen provést podle okolností buď vlastními silami, nebo je řešit přivoláním požárníků dle Požárního poplachového směrnice;
6. zajistit vypracování požárního řádu pro činnosti a zařízení, pro která jsou uložena příslušnými předpisy o požární ochraně;
7. v případě použití otevřeného ohně v prostorách s požární nebezpečím vypracovat „Příkaz o použití otevřeného ohně“, a to ve třech vyhotoveních (1x pro osobu používající oheň v uvedených prostorách, 1x pro objednatele a 1x k založení);
8. účastnit se cvičení požárního poplachu případně pořádaných objednatelem;
9. založit požární knihu pro vedení záznamů předepsaných příslušnými předpisy upravujícími požární ochranu, provádět pravidelné kontroly dodržování předpisů a podmínek požární ochrany a rovněž plnění všech dalších povinností v oblasti požární ochrany, a to minimálně jedenkrát za 14 dnů. Zhotovitel je povinen do požární knihy zapisovat případná zjištění a následně zajistit odstranění zjištěných závad;
10. instalovat jakákoliv topidla či jiné spotřebiče ve svých zařízeních pouze s výslovným souhlasem objednatele v písemné formě;
11. dodržovat zákazy používání otevřeného ohně, dbát výstražných symbolů a upozornění bezpečnostních tabulek, udržovat volné únikové cesty a komunikace pro příjezd požárních vozidel;
12. hořlavé látky (kapaliny, plyny) skladovat pouze na objednatelem určených místech a v množství povolených předpisy a objednatelem;
13. plnit všechny další úkoly uložené zhotoviteli kontrolními orgány objednatele a oznamovat veškeré zjištěné nedostatky na staveništi.

V Písku dne 1. listopadu 2000

Cesta a.s.
Karel Bauer, předseda představenstva v.r.
Ing. Pavel Mácha, člen představenstva v.r.
Milan Nousek, člen představenstva v.r.

(Zdroj: Mgr. Jiří Písečka)